

Bank Pocztowy

Bank Pocztowy S.A.

Sprawozdanie finansowe
za rok zakończony
31 grudnia 2020 roku

Spis treści

Rachunek zysków i strat.....	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	8
Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego	9
1. Informacje ogólne	9
2. Identyfikacja i zatwierdzenie sprawozdania finansowego	9
3. Skład organów Banku	9
3.1 Skład Zarządu Banku	9
3.2 Skład Rady Nadzorczej Banku	11
4. Zasady rachunkowości.....	13
4.1. Podstawa sporządzania sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o jego zgodności ze standardami rachunkowości.....	13
4.2. Profesjonalny osąd	16
4.3. Niepewność szacunków	16
4.4. Zmiana szacunków	22
4.5. Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości.....	22
5. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych	40
NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	43
6. Wynik z tytułu odsetek	43
7. Wynik z tytułu prowizji i opłat	45
8. Przychody z tytułu dywidend.....	47
9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany.....	47
10. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	47
11. Ogólne koszty administracyjne.....	48
12. Koszty świadczeń pracowniczych	48
13. Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat leasingobiorcy.....	49
14. Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	49
15. Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	50
16. Przychody i koszty operacyjne.....	51
17. Podatek dochodowy	51
18. Podział wyniku finansowego	54
NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	54
19. Kasa i środki w Banku Centralnym.....	54
20. Należności od innych banków	54
21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	55
22. Instrumenty finansowe zabezpieczające	55
23. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto).....	57
23.1. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według rodzaju).....	57
23.2. Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale według terminów zapadalności	57
23.3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale wg metody szacunku odpisu na oczekiwane straty kredytowe.....	58
23.4. Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	60
23.5. Kredyty i pożyczki udzielone klientom – transfery wartości bilansowej brutto między kosztami utraty wartości	62
23.6. Kredyty i pożyczki zakupione lub utworzone dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI).....	64

24.	Inwestycyjne aktywa finansowe	64
25.	Rzeczowe aktywa trwałe	66
26.	Wartości niematerialne	69
27.	Pozostałe aktywa	70
28.	Zobowiązania wobec innych banków	71
29.	Zobowiązania wobec klientów	71
30.	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	72
31.	Zobowiązania podporządkowane	72
32.	Rezerwy	72
33.	Pozostałe zobowiązania	75
33.1	Pozostałe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	75
34.	Kapitały własne	76
34.1	Kapitał zakładowy	76
34.2	Kapitał zapasowy	76
34.3	Skumulowane inne całkowite dochody	76
34.4	Pozostałe kapitały rezerwowe	78
	POZOSTAŁE NOTY	78
35.	Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	78
36.	Pozabilansowe aktywa i zobowiązania warunkowe	80
37.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	83
38.	Sprzedaż pakietów wierzytelności	83
39.	Informacje o podmiotach powiązanych	84
40.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	90
40.1	Instrumenty finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej	90
40.2	Instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej	93
41.	Struktura zatrudnienia	96
42.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	96
43.	Informacje dotyczące firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych	96
44.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem Banku	96
44.1	Ryzyko kredytowe	98
44.2	Ryzyko płynności	121
44.3	Ryzyko rynkowe	128
44.4	Ryzyko stopy procentowej	129
44.5	Ryzyko walutowe	136
44.6	Ryzyko operacyjne	142
45.	Zarządzanie kapitałem	143

Rachunek zysków i strat

	Nota	okres	okres	zmiana 2019/2020
		od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	<u>6</u>	253 254	315 731	(62 477)
od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-	213 444	266 682	(53 238)
od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	39 810	49 049	(9 239)
Koszty z tytułu odsetek	<u>6</u>	(28 794)	(52 446)	23 652
Wynik z tytułu odsetek		224 460	263 285	(38 825)
Przychody z tytułu prowizji i opłat	<u>7</u>	86 724	88 026	(1 302)
Koszty z tytułu prowizji i opłat	<u>7</u>	(39 700)	(42 086)	2 386
Wynik z tytułu prowizji i opłat		47 024	45 940	1 084
Przychody z tytułu dywidend	<u>8</u>	110	13	97
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	<u>9</u>	8 096	7 416	680
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	<u>10</u>	41 506	16 573	24 933
Ogólne koszty administracyjne	<u>11</u>	(222 091)	(229 167)	7 076
- koszty poniesione na rzecz BFG	-	(15 994)	(10 398)	(5 596)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	<u>14</u>	(84 216)	(67 714)	(16 502)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	<u>15</u>	(130)	(1)	(129)
Wynik z tytułu modyfikacji	-	(555)	(578)	23
Pozostałe przychody operacyjne	<u>16</u>	5 217	4 674	543
Pozostałe koszty operacyjne	<u>16</u>	(23 811)	(8 137)	(15 674)
Wynik na działalności operacyjnej		(4 390)	32 304	(36 694)
Wynik finansowy brutto bieżącego okresu		(4 390)	32 304	(36 694)
Podatek dochodowy	<u>17</u>	(4 783)	(13 362)	8 579
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		(9 173)	18 942	(28 115)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	okres	okres	zmiana 2019/2020
		od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		(9 173)	18 942	(28 115)
Pozycje, które zostaną w przyszłości przeniesione do rachunku zysków i strat:				
Zyski/straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:				
- podatek odroczony	<u>34.3</u>	28 320	(6 795)	35 115
	-	(6 643)	1 593	(8 236)
Efektywna część zysków/strat z tytułu instrumentów zabezpieczających w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych, w tym:				
	<u>34.3</u>	993	84	909
- podatek odroczony	-	(233)	(20)	(213)
Pozycje, które nie zostaną w przyszłości przeniesione do rachunku zysków i strat:				
Zyski/straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń, w tym:				
	<u>34.3</u>	(131)	(173)	42
- podatek odroczony	-	31	41	(10)
Pozostałe całkowite dochody razem	<u>34.3</u>	29 182	(6 884)	36 066
Dochody całkowite razem		20 009	12 058	7 951

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Stan na	Stan na	zmiana 2019/2020
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	<u>19</u>	591 331	104 235	487 096
Należności od innych banków	<u>20</u>	18 883	20 023	(1 140)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	<u>21</u>	458	397	61
Instrumenty finansowe zabezpieczające	<u>22</u>	1 654	0	1 654
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	<u>23.1</u>	4 921 215	5 120 583	(199 368)
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	<u>24</u>	3 335 521	2 461 364	874 157
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	3 324 903	2 452 746	872 157
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	10 618	8 618	2 000
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	<u>25</u>	55 710	68 469	(12 759)
- prawo do użytkowania aktywów	-	23 960	31 997	(8 037)
Wartości niematerialne	<u>26</u>	76 049	77 742	(1 693)
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	<u>17</u>	2 191	1 623	568
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	<u>17</u>	37 006	35 210	1 796
Pozostałe aktywa	<u>27</u>	129 902	118 324	11 578
Aktywa razem		9 169 920	8 007 970	1 161 950

Zobowiązania i kapitał własny	Nota	Stan na	Stan na	zmiana 2019/2020
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec innych banków	<u>28</u>	9 355	60 971	(51 616)
Zobowiązania wobec klientów	<u>29</u>	8 234 747	7 047 818	1 186 929
Zobowiązania podporządkowane	<u>31</u>	142 039	142 078	(39)
Rezerwy	<u>32</u>	38 863	18 189	20 674
Pozostałe zobowiązania, w tym:	<u>33</u>	111 514	125 521	(14 007)
- zobowiązania z tytułu leasingu		26 181	33 323	(7 142)
Zobowiązania razem		8 536 518	7 394 577	1 141 941
Kapitał zakładowy	<u>34.1</u>	128 278	128 278	0
Kapitał zapasowy	<u>34.2</u>	151 238	151 238	0
Skumulowane inne całkowite dochody	<u>34.3</u>	39 322	10 140	29 182
Pozostałe kapitały rezerwowe	<u>34.4</u>	323 737	304 795	18 942
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	-	(9 173)	18 942	(28 115)
Kapitał własny razem	<u>34</u>	633 402	613 393	20 009
Zobowiązania i kapitał własny razem		9 169 920	8 007 970	1 161 950

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	okres	
		od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
		tys. zł	tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		(9 173)	18 942
Korekty razem:		1 252 091	189 655
Amortyzacja	<u>11</u>	37 478	38 356
Dywidendy	-	(110)	(13)
Wynik z tytułu odsetek w rachunku wyników	-	(224 460)	(263 285)
Odsetki wypłacone	-	(30 829)	(43 581)
Odsetki otrzymane	-	261 246	297 812
Zysk/strata z działalności inwestycyjnej	-	1	(3)
Zmiana stanu należności od innych banków	<u>35</u>	295	322
Zmiana aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-	(61)	270
Zmiana wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających	<u>35</u>	(51)	(282)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	<u>35</u>	210 142	(323 820)
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody	<u>35</u>	(140 816)	(16 959)
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	<u>35</u>	(2 000)	(1 591)
Zmiana stanu należności/zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	0	17 366
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-	(11 577)	(75 363)
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	<u>35</u>	(51 616)	42 533
Zmiana zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-	0	(177)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	<u>35</u>	1 194 746	490 048
Zmiana stanu rezerw	-	20 675	13 294
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	<u>35</u>	(1 296)	47 034
Zapłacony podatek dochodowy	-	(13 992)	(5 883)
Obciążenie podatkowe pokazywane w rachunku zysków i strat	-	4 783	13 362
Inne pozycje	<u>35</u>	(467)	(39 785)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 242 918	208 597

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

Wpływy z działalności inwestycyjnej	17 729 223	12 348 059
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	0	3
Inne wpływy inwestycyjne	-	109
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych	-	17 729 114
Wydatki z działalności inwestycyjnej	18 467 388	12 739 324
Nabycie wartości niematerialnych	16 293	18 397
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-	6 459
Zakup inwestycyjnych papierów wartościowych	-	18 444 636
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(738 165)	(391 265)

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Wpływy z działalności finansowej	0	0
Wydatki z działalności finansowej	18 533	169 835
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	12 711	13 016
Wykup obligacji z emisji własnej	0	145 000
Spłata odsetek od wyemitowanych instrumentów finansowych i zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych	5 822	11 807
Inne wydatki finansowe	0	12
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(18 533)	(169 835)

Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	486 220	(352 503)
- różnice kursowe netto	(2 638)	362
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	123 874	476 377
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	35	610 094

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku

Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy		Skumulowane inne całkowite dochody	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane		Kapitał własny ogółem	
		Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Kapitał zapasowy z nadwyżki przy emisji akcji			Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy netto bieżącego okresu		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Na dzień 1 stycznia 2020 roku	128 278	24 127	127 111	10 140	304 795	0	18 942	613 393	
Przeniesienie wyniku za okres	0	0	0	0	0	0	(9 173)	(9 173)	
Skumulowane inne całkowite dochody	0	0	0	29 182	0	0	0	29 182	
Pokrycie straty z lat ubiegłych*	0	0	0	0	0	0	0	0	
Całkowite dochody	0	0	0	29 182	0	0	(9 173)	20 009	
Podział zysku	0	0	0	0	18 942	0	(18 942)	0	
Na dzień 31 grudnia 2020	34	128 278	24 127	127 111	39 322	323 737	0	(9 173)	633 402

za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy		Skumulowane inne całkowite dochody	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane		Kapitał własny ogółem	
		Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Kapitał zapasowy z nadwyżki przy emisji akcji			Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy netto bieżącego okresu		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	128 278	24 127	127 111	17 024	359 785	(62 035)	7 045	601 335	
Przeniesienie wyniku za okres	0	0	0	0	0	0	18 942	18 942	
Skumulowane inne całkowite dochody	0	0	0	(6 884)	0	0	0	(6 884)	
Pokrycie straty z lat ubiegłych*	0	0	0	0	(54 990)	54 990	0	0	
Całkowite dochody	0	0	0	(6 884)	(54 990)	54 990	18 942	12 058	
Podział zysku	0	0	0	0	0	7 045	(7 045)	0	
Na dzień 31 grudnia 2019	34	128 278	24 127	127 111	10 140	304 795	0	18 942	613 393

* Pozycja obejmuje pokrycie z kapitału rezerwowego szczególnej straty z lat ubiegłych Banku wynikającej z wdrożenia z dniem 1 stycznia 2018 roku Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 9

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 145 stanowią jego integralną część.

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Bank Poczty S.A. ("Bank") został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego nr 18 z 5 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Banku Pocztowego Spółki Akcyjnej w Bydgoszczy.

Bank zarejestrowano pod numerem RHB 1378 w dziale B Rejestru Handlowego w dniu 16 maja 1990 roku przez Wydział Gospodarczy Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Obecnie Bank figuruje pod numerem 0000010821 w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Siedziba centrali Banku mieści się w Bydgoszczy przy ul. Jagiellońskiej 17.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 002482470.

Czas trwania Banku zgodnie ze statutem Banku nie jest ograniczony.

Przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie czynności bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym oraz w granicach dopuszczonych prawem wszelkich innych czynności powiązanych z czynnościami bankowymi.

Podstawowa działalność Banku według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana do działu pozostałe pośrednictwo pieniężne, symbol 6419Z.

Bank działa na podstawie obowiązujących przepisów i statutu Banku.

Akcjonariat Banku na 31 grudnia 2020 roku był następujący:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna 1 akcji (w zł)	Udział w kapitale podstawowym
Poczta Polska S.A.	9 620 846	9 620 846	10	74.9999%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	3 206 962	3 206 962	10	25.0001%
	12 827 808	12 827 808		100%

W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2019 roku w strukturze właścicielskiej Banku nie nastąpiły zmiany.

2. Identyfikacja i zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Bank sporządził sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 11 marca 2021 roku.

3. Skład organów Banku

3.1 Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku według stanu na dzień 1 stycznia 2020 roku przedstawiał się następująco:

- **Robert Kuraszkiwicz** – Prezes Zarządu,
- **Tomasz Dąbrowski** – Członek Zarządu,
- **Tomasz Jodłowski** – Członek Zarządu,
- **Paweł Kopec** – Członek Zarządu.

Zmiany w składzie Zarządu Banku

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym w składzie Zarządu Banku zaszły następujące zmiany:

- W dniu 8 czerwca 2020 roku Robert Kuraszkiewicz, Prezes Zarządu Banku Pocztowego S.A., złożył rezygnację z pełnienia funkcji w Zarządzie Banku Pocztowego S.A. ze skutkiem na dzień 9 czerwca 2020 roku. W dniu 9 czerwca 2020 roku Rada Nadzorcza delegowała Pana Jakuba Słupińskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., tj. od dnia 10 czerwca 2020 roku do dnia powołania Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A. lub do dnia 10 września 2020 roku, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.
- Rada Nadzorcza powierzyła Panu Jakubowi Słupińskiemu, w okresie delegowania pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- W dniu 1 września 2020 roku Tomasz Jodłowski, Członek Zarządu Banku Pocztowego S.A., złożył rezygnację z funkcji w Zarządzie Banku Pocztowego S.A., ze skutkiem na dzień 4 września 2020 roku.
- Z dniem 10 września 2020 roku upłynęło oddelegowanie Pana Jakuba Słupińskiego, Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. i pełnienia przez Pana Jakuba Słupińskiego obowiązków Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- W dniu 10 września 2020 roku Rada Nadzorcza:
 - delegowała Pana Michała Leskiego, Sekretarza Rady Nadzorczej, do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., tj. od dnia 11 września 2020 roku do dnia:
 - powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A. albo
 - powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar ryzyka/zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku (w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej, jednak nie dłużej niż na okres 3 miesięcy),
 - powierzyła Panu Tomaszowi Dąbrowskiemu, Członkowi Zarządu Banku Pocztowego, kierowanie pracami Zarządu Banku Pocztowego S.A. do dnia powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- W dniu 19 października 2020 roku Rada Nadzorcza:
 - powołała z dniem 22 października 2020 roku Pana Jakuba Słupińskiego do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. XI kadencji i powierzyła mu pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A.
 - postanowiła wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wyrażenie wobec Pana Jakuba Słupińskiego zgody na pełnienie funkcji Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A.
 - powołała z dniem 1 grudnia 2020 roku Pana Piotra Piechotę do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. XI kadencji i powierzyła mu pełnienie funkcji Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
 - postanowiła wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wyrażenie wobec Pana Piotra Piechoty zgody na pełnienie funkcji Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar ryzyka/zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.
- Z dniem 22 października 2020 roku zakończył się okres kierowania pracami Zarządu Banku Pocztowego S.A. przez Pana Tomasza Dąbrowskiego Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- Z dniem 22 października 2020 roku zakończył się okres oddelegowania Pana Michała Leskiego Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- W dniu 4 listopada 2020 roku Pan Paweł Kopeć Członek Zarządu Banku Pocztowego S.A. złożył rezygnację z funkcji w Zarządzie Banku Pocztowego S.A. z dniem 1 grudnia 2020 roku.
- W dniu 9 listopada 2020 roku Rada Nadzorcza:
 - odwołała z dniem 9 listopada 2020 roku Pana Tomasza Dąbrowskiego z funkcji Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. i ze składu Zarządu Banku Pocztowego S.A.
 - delegowała Pana Michała Leskiego Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., tj. od dnia 10 listopada 2020 roku do dnia:

- powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar współpracy z Grupą Poczty Polskiej, Operacji i Skarbu lub
- powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar Biznesu i IT, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej, jednak nie dłużej niż do dnia 28 grudnia 2020 roku
- W dniu 19 listopada 2020 roku Rada Nadzorcza:
 - powołała z dniem 1 grudnia 2020 roku Pana Michała Leskiego do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. XI kadencji i powierzyła pełnienie funkcji Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
 - powołała z dniem 1 grudnia 2020 roku Pana Marcina Ledworowskiego do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. XI kadencji i powierzyła pełnienie funkcji Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- Z dniem 30 listopada 2020 roku zakończył się okres oddelegowania Pana Michała Leskiego Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.

Skład Zarządu Banku XI kadencji według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego przedstawiał się następująco:

- **Jakub Słupiński** – Wiceprezes Zarządu p.o. Prezesa Zarządu,
- **Marcin Ledworowski** – Członek Zarządu,
- **Michał Leski** – Członek Zarządu,
- **Piotr Piechota** – Członek Zarządu.

3.2 Skład Rady Nadzorczej Banku

Skład Rady Nadzorczej Banku według stanu na dzień 1 stycznia 2020 roku przedstawiał się następująco:

- **Przemysław Sypniewski** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Jan Emeryk Rościszewski** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Michał Leski** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Rafał Kozłowski** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Błażej Kuźniacki** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Jakub Słupiński** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Marian Szołucha** – Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym w składzie Rady Nadzorczej Banku zaszły następujące zmiany:

- W dniu 3 kwietnia 2020 roku Pan Przemysław Sypniewski złożył rezygnację z mandatu Członka Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2020 roku powołało Pana Andrzeja Bodzionego do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XI kadencji.
- W dniu 2 czerwca 2020 roku Akcjonariusz Poczta Polska S.A. wyznaczył Pana Andrzeja Bodzionego do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XI kadencji.
- W dniu 9 czerwca 2020 roku Rada Nadzorcza delegowała Pana Jakuba Słupińskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. , tj. od dnia 10 czerwca 2020 roku do dnia powołania Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A. lub do dnia 10 września 2020 roku, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A., które odbyło się w dniu 10 czerwca 2020 roku, kontynuowane po przerwie w dniu 17 czerwca 2020 roku oraz kontynuowane w dniu 8 lipca 2020 roku, w związku z kończąco się w 2020 roku XI kadencją Rady Nadzorczej:

- na posiedzeniu w dniu 10 czerwca 2020 roku podjęto Uchwały w sprawie powołania Panów Jakuba Słupińskiego, Michała Leskiego, Andrzeja Potocznego, Mariana Szołuchy do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji, które weszły w życie z dniem następnym po dniu zamknięcia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Banku Pocztowego S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku,
- na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2020 roku, wznowionym po przerwie ogłoszonej w dniu 10 czerwca 2020 roku podjęto Uchwałę w sprawie powołania Pana Andrzeja Bodzionego do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji, która weszła w życie z dniem następnym po dniu zamknięcia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Banku Pocztowego S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku,
- na posiedzeniu w dniu 8 lipca 2020 roku, wznowionym po przerwie ogłoszonej w dniu 17 czerwca 2020 roku podjęto Uchwały w sprawie powołania Panów Rafała Kozłowskiego i Jakuba Niestuchowskiego do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji, które weszły w życie z dniem następnym po dniu zamknięcia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Banku Pocztowego S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku,
- W dniu 8 lipca 2020 roku Akcjonariusz Poczta Polska S.A. wyznaczył Pana Andrzeja Bodzionego do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A.,
- W dniu 8 lipca 2020 roku Akcjonariusz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. wyznaczył Pana Rafała Kozłowskiego do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A.
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie pozytywnie oceniło kwalifikacje wszystkich kandydatów i dokonało oceny spełnienia wymogów, o których mowa w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe tj. pozytywnie oceniło wiedzę, umiejętności i doświadczenie kandydatów, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, jak również rękojmię należytego wykonywania przez nich obowiązków.
- W dniu 9 lipca 2020 roku Rada Nadzorcza Banku Pocztowego S.A. wybrała na Sekretarza Rady Nadzorczej XII kadencji Pana Michała Leskiego.

W związku z zamknięciem w dniu 8 lipca 2020 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Pocztowego S.A., od 9 lipca 2020 roku do dnia 10 września 2020 roku skład Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji przedstawiał się następująco:

- **Andrzej Bodziony** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Rafał Kozłowski** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Michał Leski** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Jakub Niestuchowski** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Andrzej Potoczny** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Jakub Słupiński** – Członek Rady Nadzorczej, delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., na podstawie uchwały Rady Nadzorczej nr I/33/XI/2020 z dnia 9 czerwca 2020 roku,
- **Marian Szołucha** – Członek Rady Nadzorczej.
- Z dniem 10 września 2020 roku upłynęło oddelegowanie Pana Jakuba Słupińskiego, Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. i powierzenie pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Banku Pocztowego S.A..
- W dniu 10 września 2020 roku Rada Nadzorcza delegowała Pana Michała Leskiego, Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., tj. od dnia 11 września 2020 roku do dnia:
 - powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Pocztowego albo
 - powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar ryzyka/zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku (w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej, jednak nie dłużej niż na okres 3 miesięcy).

- W okresie oddelegowania Pana Michała Leskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., czynności Sekretarza Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. wykonywał Pan Andrzej Bodziony Przewodniczący Rady Nadzorczej.
- Z dniem 22 października 2020 roku zakończył się okres oddelegowania Pana Michała Leskiego Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- W dniu 9 listopada 2020 roku Rada Nadzorcza:
 - delegowała Pana Michała Leskiego Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A., tj. od dnia 10 listopada 2020 roku do dnia:
 - powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar współpracy z Grupą Poczty Polskiej, Operacji i Skarbu lub
 - powołania przez Radę Nadzorczą Banku Pocztowego S.A. do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A. osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym na stanowisko Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. odpowiedzialnego za obszar Biznesu i IT,w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej, jednak nie dłużej niż do dnia 28 grudnia 2020 roku.
- Z dniem 30 listopada 2020 roku zakończył się okres oddelegowania Pana Michała Leskiego Sekretarza Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- Pan Jakub Słupiński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. z dniem 21 października 2020 roku, w związku z powołaniem do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- Pan Michał Leski Sekretarz Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. złożył ze skutkiem na dzień 30 listopada 2020 roku rezygnację z mandatu Członka Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A., w związku z powołaniem do składu Zarządu Banku Pocztowego S.A.
- W dniu 22 października 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. powołało Panią Magdalenę Derlatka-Miodowską do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji.
- W dniu 28 stycznia 2021 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. powołało Pana Dariusza Pluteckiego do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji.
- Na posiedzeniu w dniu 10 marca 2021 roku Rada Nadzorcza Banku Pocztowego S.A. dokonała wyboru z dniem 10 marca 2021 roku Sekretarza Rady Nadzorczej XII kadencji w osobie Pana Dariusza Pluteckiego.

Według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji przedstawia się następująco:

- **Andrzej Bodziony** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Rafał Kozłowski** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Magdalena Derlatka-Miodowska** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Jakub Niestuchowski** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Dariusz Plutecki** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Andrzej Potoczny** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Marian Szolucha** – Członek Rady Nadzorczej.

4. Zasady rachunkowości

4.1. Podstawa sporządzania sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o jego zgodności ze standardami rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą wartości godziwej dla następujących pozycji aktywów i zobowiązań finansowych: aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, instrumentów finansowych zabezpieczających, inwestycyjnych aktywów finansowych – wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu.

Pozostałe składniki aktywów finansowych wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu. Składniki aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Przy sporządzeniu niniejszego sprawozdania finansowego Bank dokonał szacunków i założeń, które bezpośrednio mają wpływ na sprawozdanie finansowe i informację dodatkową (dokonany profesjonalny osąd i przyjęte szacunki opisano w nocie 4.2 i 4.3).

Sprawozdanie finansowe przedstawiono w polskich złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

4.1.1. Oświadczenie o zgodności z zasadami rachunkowości

Zarząd oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedla w sposób rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz jego wynik finansowy.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości. W zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami i interpretacjami jest ono zgodne z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości”) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi. Sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez UE standardów oraz związanych z nimi interpretacji, według stanu na 31 grudnia 2020 roku, z wyjątkiem wymienionych poniżej w nocie 4.1.5 standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez UE bądź zostały zatwierdzone przez UE, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, z wyjątkiem zmian wynikających z wdrożenia od dnia 1 stycznia 2020 roku wymogów MSSF oraz MSR opisanych odpowiednio w nocie 4.1.5.

Bank nie skorzystał w okresie objętym sprawozdaniem finansowym z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez UE, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

4.1.2. Okres i zakres sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku i zawiera dane porównawcze:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku,
- dla pozycji rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, zestawienia zmian w kapitale własnym, sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

4.1.3. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe Banku sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2020 roku.

Zarząd Banku nie stwierdza na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Opis wpływu pandemii COVID-19, wywołanej wirusem SARS-CoV-2, na działalność Banku i sektora bankowego został zamieszczony w nocie 4.3 oraz w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Pocztowego S.A. za rok 2020.

4.1.4. Działalność zaniechana

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku i okresie porównawczym w Banku nie wystąpiła działalność zaniechana.

4.1.5. Nowe standardy i zmiany do istniejących standardów

- **Zmiany do standardów i interpretacje opublikowane i zatwierdzone przez UE, które Bank zastosował po raz pierwszy od 1 stycznia 2020 roku lub 1 czerwca 2020 roku**

Po 1 stycznia 2020 roku weszły w życie następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zostały zatwierdzone do stosowania w UE:

- zmiany odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w MSSF (obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później); zmiany nie wywarły wpływu na sprawozdanie finansowe,
 - zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów: Definicja terminu „istotny” (obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później); Bank na bieżąco dokonuje oceny istotności ujawnień w sprawozdaniu finansowym, dokonał ujawnienia wpływu pandemii COVID-19, wywołanej wirusem SARS-CoV-2, na sprawozdanie finansowe,
 - reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (reforma IBOR - faza 1) – zmiany do MSSF 9, MSR 39 (obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później). Bank uwzględnił zmiany w ramach prospektywnego testowania efektywności powiązań zabezpieczających,
 - zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek (obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później); zmiany nie wywarły wpływu na sprawozdanie finansowe,
 - Zmiana do MSSF 16 Leasing Ustępstwa czynszowe związane z COVID-19 z 28 maja 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 czerwca 2020 roku lub po tej dacie); zmiany nie wywarły wpływu na sprawozdanie finansowe.
- **Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2020 roku**

Standardy i interpretacje, które zostały przyjęte, ale jeszcze nie obowiązują ze względu na niezatwierdzenie do stosowania w UE lub zostały zatwierdzone przez UE, ale nie zostały wcześniej zastosowane przez Bank, zaprezentowane zostały w rocznym sprawozdaniu finansowym Banku za rok 2019.

Ponadto w pierwszym półroczu 2020 roku zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) zmiany do następujących standardów rachunkowości:

- reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych - reforma IBOR - faza 2- Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16 (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie),
- dodatkowe zmiany do MSSF 17, *Kontrakty ubezpieczeniowe* z 25 czerwca 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSR 1, *Klasyfikacja zobowiązań na krótko i długoterminowe* z 23 stycznia 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie),
- roczne zmiany do Standardów 2018-2020, *Instrumenty finansowe -Opłaty w ramach testu 10 % przy zaprzestaniu ujmowania zobowiązań finansowych* z 14 maja 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSR 16, *Rzeczowe aktywa trwałe: przychody osiągnięte przed oddaniem do użytkowania* z 14 maja 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSR 37, *Umowy rodzące obciążenia* z 14 maja 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSSF 3, *Odniesienie do Ram Konceptyjnych* z 14 maja 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4, *Przedłużenie tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9* z 25 czerwca 2020 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie).

Bank jest w trakcie analizy wpływu zmian do istniejących standardów oraz interpretacji na sprawozdania finansowe. Bank nie oczekuje, by ich wpływ był istotny na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

● **Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE**

- MSSF 17 *Umowy Ubezpieczeniowe* (obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później, zastosowanie prospektywne, wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone),
- zmiany do MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć* (obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później, nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE),
- zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 Jednostki Stowarzyszone* (Komisja Europejska podjęła decyzję o odroczeniu zatwierdzenia tych zmian na czas nieokreślony).

Bank nie spodziewa się, aby powyższe zmiany standardów i interpretacji, które jeszcze nie weszły w życie, miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Banku.

4.2. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec wielu zagadnień, poza szacunkami księgowymi, największe znaczenie miał profesjonalny osąd kierownictwa dokonany na podstawie dostępnych i wiarygodnych informacji. Głównymi elementami sprawozdania finansowego obejmującymi profesjonalny osąd dokonany w okresie obejmującym 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku oraz w okresach porównawczych są obszary dotyczące:

- utraty wartości aktywów finansowych (szczegóły obowiązujących od dnia 1 stycznia 2018 roku zasad ustalania utraty wartości aktywów finansowych zostały opisane w nocie 4.5.8),
- klasyfikacji aktywów finansowych i oceny modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi (informacje na temat założeń i ich wpływu na wartość szacunków zostały opisane także w nocie 4.5.2),
- przychodów i kosztów z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych (informacje na temat założeń i ich wpływu na wartość szacunków zostały opisane w nocie 4.5.19),
- składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego (szczegóły dotyczące obowiązujących zasad ustalania aktywa z tytułu podatku odroczonego zostały opisane w nocie 4.5.20),
- zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (szczegóły dotyczące obowiązujących zasad ustalania rezerw na odpisy emerytalno- rentowe zostały opisane w nocie 4.5.16),
- rezerw na sprawy sporne oraz innych rezerw, w tym: na proporcjonalny zwrot prowizji za udzielenie kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem (nota 4.5.16),
- oraz klasyfikacji umów leasingowych.

Jednocześnie wobec zaistniałej w pierwszej połowie roku 2020 i trwającej nadal sytuacji pandemii COVID-19, wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2, dokonano identyfikacji kluczowych zagadnień polityki rachunkowości, wobec których niezbędny był rozszerzony i pogłębiony osąd, uwzględniający wysoką niepewność co do rozwoju wydarzeń, skalę spowolnienia gospodarczego, jego horyzontu czasowego oraz oddziaływania programów pomocowych i tym samym istotnego ich wpływu na sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2020. Z tego punktu widzenia najistotniejsze obszary, wobec których zastosowano osąd dotyczą:

- utraty wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych, w tym wpływu pandemii COVID-19 na proces oceny sytuacji finansowej klientów - szczegóły dotyczące szacowania parametrów ryzyka kredytowego, w tym oczekiwanej straty kredytowej, zostały opisane w nocie 4.3.2 oraz 4.5.8,
- oceny skuteczności programów pomocowych opracowanych w związku z epidemią koronawirusa COVID-19, opisane w nocie 4.3.4,
- rezerw na sprawy sporne oraz innych rezerw, w tym na proporcjonalny zwrot prowizji za udzielenie kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem, które zostały opisane w nocie 32.

4.3. Niepewność szacunków

4.3.1 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa Banku dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Dokonywane przez Bank szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków rozpoznaje się w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego okresu. Natomiast jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy, są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Powyższe zasady zastosowano również dokonując szczegółowego przeglądu kluczowych szacunków mających wpływ na kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów w związku z zaistniałą w roku 2020 epidemią COVID-19, wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.

Wykonane przez Bank szacunki wiążą się jednak z istotną niepewnością co do dalszego rozwoju sytuacji makroekonomicznej i wpływu pandemii COVID-19, wobec czego zastosowane przez Bank założenia i zastosowane przez Bank szacunki są na bieżąco monitorowane i mogą ulec zmianie w przyszłości.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym w odniesieniu do wyżej wskazanych obszarów.

4.3.2 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika lub grupy aktywów finansowych. W celu identyfikacji utraty wartości Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na możliwe do zmierzenia zmiany szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego. Zarówno metodyka identyfikacji szacunkowych przepływów pieniężnych, jaki i okresy ich występowania, są poddawane regularnym przeglądom.

Poniższa tabela prezentuje szacunkowy wpływ zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych na zmianę odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla składników pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” analizowanych indywidualnie.

Stan na 31 grudnia 2020			Stan na 31 grudnia 2019		
wartość bilansowa	Szacunkowa zmiana odpisów		wartość bilansowa	Szacunkowa zmiana odpisów	
	+ 10 %	- 10 %		+ 10 %	- 10 %
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
140 033	(2 365)	2 678	158 817	(432)	1 151

4.3.3 Wpływ COVID-19 na pogorszenie jakości portfela kredytowego

Bank dokonał zmian, które uwzględniły pogorszenie się sytuacji gospodarczej w szacowaniu oczekiwanych strat z tytułu ryzyka kredytowego. Ze względu na dynamicznie zmieniającą się sytuację oraz niepewność z nią związaną, działania Banku w 2020 r objęły:

- aktualizację prognoz makroekonomicznych, uwzględniających wpływ COVID-19, wpływających na modele parametrów PD, EAD oraz LGD,
- aktualizację wag scenariuszy makroekonomicznych do poziomów: 65% dla scenariusza bazowego, 15% dla optymistycznego i 20% dla pesymistycznego, w modelu oczekiwanej straty (prezentowane w poniższych tabelach),
- przebudowę modeli odnoszących się do przyszłości (FLI) dla parametru PD lifetime dla portfela korporacyjnego, jak również uwzględnienie komponentu FLI w metodyce znacznego wzrostu ryzyka kredytowego (SICR) dla tego portfela,
- przebudowę modeli odnoszących się do przyszłości (FLI) dla parametrów LGD oraz CCF dla całego portfela kredytowego,
- aktualizację wag scenariuszy odzysków dla ekspozycji analizowanych indywidualnie,
- przegląd przesłanek klasyfikacji ekspozycji do koszyków ryzyka oraz określenie kryteriów istotnego wzrostu ryzyka dla ekspozycji kredytowych objętych moratoriami kredytowymi związanymi z ograniczaniem negatywnych skutków pandemii COVID-19 w ramach moratoriów ustawowych lub sektorowych w świetle Wytocznych EBA (EBA/GL/2020/02) jako:
 - jakiegokolwiek opóźnienie w płatnościach dotyczących odsetek lub składki ubezpieczeniowej, gdy przyznano moratorium kredytowe,
 - zatrudnienie w branży uznanej przez Bank za szczególnie narażoną na skutki pandemii COVID-19 (Reklama/Marketing/Mass media/ Turystyka/ Hotelarstwo/Gastronomia oraz Transport i logistyka),
 - uzyskanie przez Bank informacji o utracie przez klienta pracy lub głównego źródła dochodów, gdy przyznano mu moratorium kredytowe,
 - wszystkie ekspozycje kredytowe klientów z sektora mikroprzedsiębiorstw i MŚP, gdy przyznano moratoria kredytowe,
- reklasyfikację ekspozycji kredytowych do stanu niewykonania zobowiązania w przypadku przyznania ustawowych moratoriów kredytowych (Tarcza 4.0),
- korektę parametru LGD dla portfeli kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych.

Poniższe tabele prezentują prawdopodobieństwa scenariuszy makroekonomicznych oraz prognozy makroekonomiczne uwzględniane w wycenie portfela kredytowego Banku przed pandemią Covid-19 (31 grudnia 2019 roku) oraz w trakcie jej trwania (31 grudnia 2020 roku)

Scenariusz na 31.12.2020		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
Prawdopodobieństwo		65%		15%		20%	
	miara	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata
stopa bezrobocia (BAEL)	% eop	4.90	6.15	4.20	4.74	7.10	8.03
produkcja sprzedana przemysłu ogółem a niewyrównana sezonowo (ceny stałe), narastająco	% y/y	(4.25)	9.78	(1.95)	12.40	(6.75)	2.28
stopa referencyjna NBP	% eop	0.10	0.10	0.10	0.50	0	0.08
nakłady brutto na środki trwałe (ceny stałe)	% y/y	(9.00)	0.88	(3.00)	7.75	(15.00)	(9.29)
PKB (ceny stałe)	% y/y	(2.44)	3.14	0.06	5.34	(4.60)	(1.03)
sprzedaż detaliczna (ceny stałe)	% y/y	(6.34)	5.75	(1.34)	9.00	(11.34)	(0.32)
EURPLN	eop	4.42	4.36	4.35	4.26	4.52	4.50

Scenariusz na 31.12.2019		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
Prawdopodobieństwo		70%		15%		15%	
	miara	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata
stopa bezrobocia (BAEL)	% eop	3.20	3.76	2.50	2.84	4.80	5.67
produkcja sprzedana przemysłu ogółem a niewyrównana sezonowo (ceny stałe), narastająco	% y/y	3.50	2.05	5.80	4.55	1.50	(0.11)
stopa referencyjna NBP	% eop	1.50	1.50	1.75	1.94	1.00	1.00
nakłady brutto na środki trwałe (ceny stałe)	% y/y	3.10	2.35	5.10	5.39	0.10	(0.03)
PKB (ceny stałe)	% y/y	3.48	3.23	4.63	4.48	1.48	1.20
sprzedaż detaliczna (ceny stałe)	% y/y	4.50	3.56	6.30	5.56	2.50	1.59
EURPLN	eop	4.30	4.27	4.23	4.17	4.45	4.33

Powyższe działania spowodowały ujęcie dodatkowych odpisów z tyt. oczekiwanego wpływu COVID-19 w wysokości 38,9 mln zł., w poniżej prezentowanym podziale:

Uwzględnienie oczekiwanego wpływu pandemii COVID-19	koszyk 1			koszyk 2		koszyk 3		Stan na 31 grudnia 2020	
	Razem		Razem		Razem		tys. zł	proc	
zmiana dot. założeń czynników makroekonomicznych oraz dostosowanie modeli do obecnej sytuacji	(5 641)	(6 769)	(17 216)	(29 626)				76%	
dodatkowe odpisy w ramach oceny indywidualnej	0	0	(2 900)	(2 900)				8%	
identyfikacja istotnego wzrostu ryzyka kredytowego i stanu niewykonania zobowiązania (w tym moratoria kredytowe)	0	(1 401)	(592)	(1 993)				5%	
korekta parametru LGD dla kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych	(315)	(799)	(3 256)	(4 370)				11%	
łącznie wpływ z tytułu pandemii COVID-19	(5 956)	(8 969)	(23 964)	(38 889)				100%	

4.3.4 Działania pomocowe zaoferowane w Banku na skutek wybuchu pandemii COVID-19

W odpowiedzi na negatywne skutki wybuchu pandemii COVID-19, Bank oferuje klientom szereg narzędzi pomocowych. Mają one na celu wsparcie w zachowaniu płynności finansowej klientów poprzez krótkoterminowe zmniejszenie obciążeń finansowych.

W marcu 2020 roku Bank wprowadził pozaustawowe moratoria kredytowe tzw. „wakacje kredytowe” na wewnętrznie ustalonych warunkach:

- dla kredytów gotówkowych oraz kredytów hipotecznych możliwość zawieszenia spłaty rat kapitałowych na okres do 6 miesięcy bez możliwości wydłużenia okresu kredytowania, odsetki i składki ubezpieczeniowe płatne miesięcznie, z rekalkulacją rat z zachowaniem dotychczasowego okresu kredytowania po zakończeniu prolongaty,

- dla kredytów z segmentu przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw możliwość zawieszenia na okres do 6 miesięcy spłaty raty kapitałowej kredytu oraz wznowienie finansowania o charakterze odnawialnym na okres do 6 miesięcy w oparciu o zdolność kredytową klienta na koniec III kw. 2019 roku lub późniejszą.

Z dniem 3 czerwca 2020 roku Bank wprowadził nowe warunki, zgodne z Wytycznymi ze Stanowiska Związku Banków Polskich w ramach sektorowej inicjatywy. Zmiany warunków moratoriów kredytowych obejmowały w szczególności następujące elementy:

- zmiany kryteriów przyznania moratorium w zakresie zaległości w płatnościach zobowiązań wobec Banku - z braku zaległości na zaległości nie przekraczające 30 dni,
- zmiany warunków m.in. poprzez wprowadzenie możliwości zawieszenia płatności rat kapitałowo-odsetkowych - do 3 czerwca 2020 roku klienci mogli dokonać jedynie z zawieszenia rat kapitałowych.

W związku z przedłużeniem do dnia 30 września 2020 roku przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) stosowania Wytycznych dotyczących ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, które banki stosują w związku z kryzysem wywołanym w wyniku pandemii COVID-19 (komunikat EBA z dnia 19 czerwca 2020 roku) podjęto decyzję o przedłużeniu okresu obowiązywania do 30 września 2020 roku (pierwotnie miało obowiązywać do 30 czerwca 2020 roku). W dniu 2 grudnia 2020 roku EBA reaktywowała Wytyczne dotyczące ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, stosowanych w obliczu kryzysu spowodowanego przez pandemię COVID-19, wprowadzając nowy termin stosowania moratoriów – tj. do 31 marca 2021 roku.

Od 24 czerwca 2020 roku Bank wprowadził kolejne narzędzia pomocowe (tzw. Tarcza 4.0.) zgodnie z Ustawą z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwanej dalej : „Ustawą” - Dz. U. poz. 374 z późn. zm. w tym zmieniona przez Ustawę z 19.06.2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19).

Tarcza 4.0 obowiązuje nadal i nie jest ograniczona terminem końcowym. Umożliwia ona zawieszenie wykonywania umowy na okres maksymalnie 3 m-cy.

Poniższa tabela prezentuje kredyty i pożyczki, które zostały objęte moratoriami kredytowymi, jakie Bank przyznał klientom w trakcie 2020 roku, według wartości na datę sprawozdawczą.

Przyznane moratoria związane z COVID-19*	Liczba klientów	Wartość bilansowa brutto							Odpis na oczekiwane straty kredytowe		
		Obsługiwane				Nieobsługiwane			Obsługiwane	Nieobsługiwane	
			w tym: z odroczonymi ratami kapitałowo - odsetkowymi	w tym: wygasłe		w tym: z odroczonymi ratami kapitałowo - odsetkowymi	w tym: wygasłe				
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	1 105	51 989	43 859	43 859	24 870	8 130	8 130	2 768	3 385	1 087	2 298
klienci instytucjonalni	3	7 470	3 792	3 792	0	3 678	3 678	3 678	554	6	548
Razem	1 108	59 459	47 651	47 651	24 870	11 808	11 808	6 446	3 939	1 093	2 846

* moratoria, które zostały przyznane zgodnie z Wytycznymi EBA (EBA/GL/2020/02) oraz ustawą z dn. 19.06.2020 roku (Tarcza 4.0)

Poniższa tabela prezentuje kredyty i pożyczki, które zostały objęte pozaustawowymi moratoriami kredytowymi tzw. „wakacjami kredytowymi” na wewnętrznie ustalonych warunkach, jakie Bank przyznał klientom w trakcie 2020 roku, według wartości na datę sprawozdawczą.

Przyznane pozaustawowe związane z COVID-19	Liczba klientów	Wartość bilansowa brutto							Odpis na oczekiwane straty kredytowe		
		Obsługiwane				Nieobsługiwane			Obsługiwane	Nieobsługiwane	
			w tym: z odroczonymi ratami kapitałowo - odsetkowymi	w tym: wygasłe		w tym: z odroczonymi ratami kapitałowo - odsetkowymi	w tym: wygasłe				
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	5 184	319 339	304 324	304 324	304 104	15 015	15 015	14 686	11 155	4 878	6 277
klienci instytucjonalni	16	109 588	49 973	49 973	49 973	59 615	59 615	54 618	36 769	1 934	34 835
Razem	5 200	428 927	354 297	354 297	354 077	74 630	74 630	69 304	47 924	6 812	41 112

4.3.5 Rezerwy dotyczące zwrotu prowizji w przypadku przedterminowej spłaty

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank dokonał oszacowania kwoty możliwego wypływu środków pieniężnych tytułem zwrotu prowizji dla klientów, którzy dokonali przedterminowej całkowitej lub częściowej spłaty kredytu, a także dokonał oszacowania możliwych przedpłat w przyszłości. Bank dokonał zmiany dotychczasowego podejścia do rozliczania prowizji od kredytów konsumenckich przedterminowo spłaconych przed 11 września 2019 r i oszacował rezerwę na realizację obowiązku proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu z uwzględnieniem stanowiska Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w prowadzonym wobec Banku postępowaniu. Dokonane oszacowania wymagały przyjęcia eksperckich założeń co do skali reklamacji i zwracanych kwot prowizji oraz oczekiwanej skali przedpłat i zwrotów w przyszłości i wiążą się one z istotną niepewnością.

Szczegóły dotyczące oszacowanej rezerwy na zwroty prowizji z tytułu przedterminowych całkowitych spłat kredytów zostały zaprezentowane w nocie 32 niniejszego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono pozostałe obszary, w których zastosowanie mają techniki wyceny i profesjonalnego osądu i w których przyjęte założenia dotyczące przyszłości i kluczowe źródła niepewności mają wpływ na powstałe na dzień bilansowy kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

4.3.6 Wartość godziwa zabezpieczeń udzielonych kredytów

Wartość godziwą zabezpieczeń udzielonych kredytów ustala się w oparciu o techniki wyceny oraz analizę rynku nieruchomości. Lista przyjmowanych przez Bank zabezpieczeń oraz ich wartość godziwa (w przypadku zabezpieczeń hipotecznych) zostały przedstawione w nocie 44.1 sprawozdania finansowego.

W Banku przyjmuje się następujące podstawowe zasady wyceny wartości godziwej dla najczęściej stosowanych rodzajów zabezpieczeń:

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Ogólne zasady dokonywania wyceny wartości
1	hipoteka na nieruchomości	wycena nieruchomości dokonana przez uprawnionego rzeczoznawcę, sporządzona dla celów związanych z zabezpieczeniem aktualizacja wyceny nieruchomości, w przypadku kredytów dla osób fizycznych, jest przeprowadzana raz w roku poprzez porównanie pierwotnej wartości nieruchomości wynikającej z wyceny rzeczoznawcy lub wartości zakupu do danych o wartości rynkowej nieruchomości o zbliżonych parametrach, uzyskanych z międzybankowego systemu danych AMRON, Wewnętrznej Bazy Danych lub w przypadku braku danych, danych udostępnianych przez NBP (http://nbp.pl)
2	przewłaszczenie, zastaw rejestrowy, zastaw zwykły na rzeczy ruchomej stanowiącej środek trwały	wycena ruchomości dokonana przez uprawnionego rzeczoznawcę, sporządzona dla celów związanych z zabezpieczeniem lub polisa ubezpieczeniowa - w przypadkach, gdy rzeczy ruchome występują w powszechnym obrocie rynkowym lub cena zakupu - w przypadkach, gdy rzeczy ruchome są nowe, zakupione na rynku, charakteryzuje je płynność rynkowa
3	przewłaszczenie, zastaw rejestrowy, zastaw zwykły na rzeczy ruchomej stanowiącej majątek obrotowy	cena zakupu, po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi /rynkowymi /komisowymi lub polisa ubezpieczeniowa, po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/rynkowymi/komisowymi lub udokumentowana cena giełdowa/rynkowa/komisowa rzeczy
4	poręczenia lub poręczenia wekslowe	dochody poręczyciela muszą kształtować się na poziomie zbliżonym do dochodów wnioskodawcy lub jeżeli poręczyciel nie spełnia wymogów określonych powyżej do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmuje się taką kwotę, jaką przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej poręczyciela mógłby on uzyskać w Banku jako kredytobiorca lub w przypadku poręczenia podmiotu jako zabezpieczenie przyjmowane jest wyłącznie w przypadku, gdy łączna kwota poręczenia udzielonego przez poręczyciela jednemu dłużnikowi nie przekroczy 15% aktywów netto poręczyciela, pomniejszonych o należne, lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitałów (funduszy) podstawowych spółek akcyjnych i spółdzielni
5	przelew wierzytelności z umowy	wartość netto towarów lub usług, bez podatku VAT, uwzględniając indywidualne warunki umowy/kontraktu, w tym terminy płatności, tryb zgłaszania i załatwiania reklamacji, zabezpieczenie realizacji umowy
6	ubezpieczenie	w przypadku ubezpieczeń na życie suma ubezpieczenia powinna pokrywać kwotę kredytu, natomiast w przypadku ubezpieczeń od utraty pracy suma ubezpieczenia na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe powinna stanowić wyższą z kwot: równowartość 6 rat kredytu lub kwotę 9 tys. zł. Zakres ochrony i wyłączeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu polisy ubezpieczeniowej podlega każdorazowo akceptacji Banku

4.3.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, dla których nie identyfikuje się aktywnego rynku, wycenę przeprowadza się w oparciu o powszechnie stosowane techniki wyceny w maksymalnym stopniu bazując na obserwowalnych w otoczeniu rynkowym danych wejściowych i profesjonalnym osądzie. Stosowane techniki wyceny i dane wejściowe podlegają regularnej weryfikacji.

Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych i ich wartości bilansowe przedstawiono w nocie 40.

Poniższa tabela prezentuje wpływ zmiany rynkowych stóp procentowych o + 1 p.b./- 1 p.b. na wartość godziwą instrumentów finansowych ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej:

	Stan na			Stan na		
	31 grudnia 2020			31 grudnia 2019		
	wartość bilansowa	+1 p.b.	-1 p.b.	wartość bilansowa	+1 p.b.	-1 p.b.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 324 903	(704)	704	2 452 746	(459)	459
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	458	0	0	397	(2)	2
Instrumenty pochodne zabezpieczające - aktywa	1 654	(8)	8	0	0	0

4.3.8 Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Bank corocznie weryfikuje przyjęte okresy użyteczności środków trwałych i wartości niematerialnych na podstawie bieżących szacunków. Szczegółowe informacje dotyczące okresów użytkowania aktywów trwałych i wartości niematerialnych zawarto w nocie 4.5.12 i 4.5.13.

Szacując długość przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są m.in.:

- dotychczasowe przewidywane przeciętne okresy ekonomicznej użyteczności, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywności wykorzystania, itp.,
- utratę przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania innych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na przewidywany przeciętny okres ekonomicznej użyteczności tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, przewidywany przeciętny okres ekonomicznej użyteczności odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych, bądź też w sytuacji, kiedy szacowany okres jest krótszy, przyjmuje się szacowany okres ekonomicznej użyteczności.

Poniższa tabela prezentuje wpływ na koszty Banku zmiany długości przeciętnego przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności o +/- 1 rok dla grup rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji.

	Stan na			Stan na		
	31 grudnia 2020			31 grudnia 2019		
	amortyzacja	+ 1 rok	- 1 rok	amortyzacja	+ 1 rok	- 1 rok
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Budynki i budowle	8 229	(1 388)	2 130	8 317	(1 370)	2 074
Urządzenia i maszyny	8 152	(1 639)	2 995	8 584	(1 689)	3 189
Ulepszenia w obcych obiektach	1 110	(161)	245	1 066	(149)	239
Środki transportu	777	(164)	285	625	(121)	197
Wyposażenie	1 217	(193)	317	1 280	(207)	285
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 802	(403)	428	2 197	(288)	179
Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	15 184	(3 229)	1 470	16 287	(3 394)	3 195

4.3.9 Wartość godziwa instrumentów pochodnych i innych instrumentów finansowych

Zasady wyceny do wartości godziwej nie uległy zmianie w stosunku do 31 grudnia 2019 roku.

4.4. Zmiana szacunków

W bieżącym okresie sprawozdawczym Bank uwzględnił wpływ pandemii COVID-19 i aktualizację rezerw, dotyczących zwrotu prowizji w przypadku przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich, na istotne wielkości szacunkowe, wpływające na wyniki finansowe okresu bieżącego, co zostało szczegółowo opisane w notach 4.3.1.- 4.3.3. oraz 4.3.5.

4.5. Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości

4.5.1. Początkowe ujęcie aktywów i zobowiązań finansowych

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Bank decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego w momencie jego początkowego ujęcia. Klasyfikacja ta zależy od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, który określany jest na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, to jest od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. *solely payments of principal and interest*, „SPPI” – test „Tylko Kapitał i Odsetki”).

Aktywa i zobowiązania finansowe objęte zakresem MSSF 9 klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (do tej kategorii zalicza się aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne, a także instrumenty kapitałowe),
- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (do tej kategorii zalicza się instrumenty dłużne),
- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej lub pomniejszonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku i wyłącza z ksiąg rachunkowych Banku na dzień rozliczenia transakcji tj. dzień, w którym Bank odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji są wyceniane, w przypadku aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Zmiana wartości godziwej, w przypadku aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz jako wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, ujmowana jest odpowiednio w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych całkowitych dochodach. Zmiana wartości godziwej nie jest ujmowana dla aktywów finansowych wycenianych według kosztu lub zamortyzowanego kosztu.

4.5.2. Późniejsza wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Bank klasyfikuje aktywa finansowe jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Bank nie wyznaczył ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa finansowe, są utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jeżeli są zarządzane z zamiarem realizowania przepływów pieniężnych poprzez otrzymywanie płatności wynikających z umowy w całym okresie życia instrumentu.

Modele biznesowe Banku ustalane są według sposobu, w ramach którego zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określone cele biznesowe.

W związku z tym, Bank ocenia zastosowany model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi na poziomie portfelowym, biorąc pod uwagę wszystkie informacje, które są dostępne na dzień oceny. Takie informacje obejmują między innymi:

- przyjęte polityki i cele zarządzania portfelem oraz ich realizacja w praktyce,
- sposób, w jaki wyniki modelu biznesowego i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego są oceniane i przekazywane kluczowemu personelowi kierownicemu jednostki,
- rodzaje ryzyka, które mają wpływ na wyniki modelu biznesowego (i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego), a w szczególności sposób, w jaki zarządza się tym ryzykiem,
- sposób, w jaki wynagradzane są osoby zarządzające działalnością (na przykład, czy wynagrodzenie oparte jest na wartości godziwej zarządzanych aktywów lub na uzyskanych przepływach pieniężnych wynikających z umowy),
- częstotliwość, wartość i rozkład w czasie sprzedaży we wcześniejszych okresach, powody tej sprzedaży oraz oczekiwania odnośnie przyszłych operacji sprzedaży. Sprzedaż sama w sobie nie decyduje jednak o modelu biznesowym i w związku z tym nie może być rozpatrywana odrębnie.

Zastosowany model biznesowy zakłada utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy również wtedy, gdy Bank dokonuje sprzedaży aktywów finansowych w przypadku, gdy następuje wzrost ryzyka kredytowego związanego z tymi aktywami. W celu stwierdzenia, czy nastąpił wzrost ryzyka kredytowego związanego z aktywami, Bank uwzględnia racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, w tym informacje dotyczące przyszłości. Bez względu na częstotliwość i wartość sprzedaży, sprzedaż spowodowana wzrostem ryzyka kredytowego związanego z aktywami nie jest sprzeczna z modelem biznesowym zakładającym utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, ponieważ jakość kredytowa aktywów finansowych jest istotna dla możliwości uzyskiwania przez Bank przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Działania w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, które mają na celu ograniczenie potencjalnych strat wynikających z pogorszenia jakości kredytowej, są integralną częścią tego modelu biznesowego. Bank może też dokonywać sprzedaży aktywów finansowych w celu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Bank ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z tego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, czyli są zgodne z podstawową umową kredytu lub pożyczki. Składnik aktywów finansowych może stanowić podstawową umowę kredytu lub pożyczki niezależnie od tego, czy jest to kredyt lub pożyczka pod względem formy prawnej. W podstawowej umowie kredytu lub pożyczki odsetki obejmują:

- zapłatę za wartość pieniądza w czasie,
- ryzyko kredytowe,
- inne podstawowe rodzaje ryzyka związane z udzielaniem kredytów lub pożyczek (np. ryzyko płynności),
- koszty (np. koszty administracyjne) związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych przez określony czas,
- marżę zysku.

Wynikające z umowy przepływy pieniężne nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, jeśli warunki umowy wprowadzają do niej element ryzyka lub zmienności przepływów pieniężnych, który nie jest związany z podstawową umową kredytu lub pożyczki, np.:

- ekspozycja na zmiany cen akcji lub towarów,
- ekspozycja na ryzyko walutowe, jeśli przepływy pieniężne wynikające z umowy nie są w walucie, w której denominowany jest składnik aktywów finansowych,
- dźwignia finansowa (ekspozycja na zwiększoną zmienność przepływów).

Bank ocenia niedoskonałość przepływów pieniężnych wynikających z umowy w celu ustalenia czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Powyższa ocena może mieć charakter jakościowy lub ilościowy. Jeżeli oczywiste jest, bez przeprowadzania analizy lub po pobieżnej analizie, czy wynikające z umowy (niezdyskontowane) przepływy pieniężne z ocenianego składnika aktywów finansowych mogłyby (lub nie mogłyby) znacząco się różnić od poziomu referencyjnego (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, Bank dokonuje takich ustaleń, przeprowadzając ocenę jakościową wartości pieniądza w czasie. W pozostałych przypadkach Bank przeprowadza analizę ilościową (benchmark test). Na potrzeby benchmark testu Bank ustala:

- poziom referencyjny przepływów pieniężnych, stanowiący wartość (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby nie występowała modyfikacja (nieodoskonołość) wartości pieniądza w czasie oraz
- skutki modyfikacji w każdym okresie sprawozdawczym oraz łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Jeżeli (niezdyskontowane) przepływy pieniężne wynikające z umowy różniłyby się znacznie od referencyjnego poziomu (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, tj. o ponad 5%, wówczas warunek uzyskiwania przepływów

pieniężnych wynikających z umowy będących jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty nie jest spełniony, a więc składnik aktywów nie może być wyceniany w zamortyzowanym koszcie. Wówczas składnik aktywów finansowych podlega wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Bank nie wyznaczył ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Bank może utrzymywać aktywa finansowe w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych. W modelu biznesowym tego rodzaju Bank podjął decyzję o tym, że zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizowania celu modelu biznesowego. Bank utrzymuje instrumenty finansowe w tym modelu biznesowym między innymi w celu zarządzania bieżącymi potrzebami w zakresie płynności, utrzymaniem określonego profilu przychodów z tytułu odsetek lub dostosowanie okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, które są finansowane z tych aktywów. Aby zrealizować taki cel, Bank będzie zarówno uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy, jak i sprzedawać aktywa finansowe.

Aktywa finansowe utrzymywane w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych, wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się odpowiednio na pozostałe całkowite dochody, z wyjątkiem zysku lub straty z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych. Wartości odniesione do skumulowanych innych całkowitych dochodów są przeksięgowane do rachunku zysków i strat w momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania. Odsetki obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmują się w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” rachunku zysków i strat.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to:

- aktywa i zobowiązania finansowe, które nie są klasyfikowane do wyceny w zamortyzowanym koszcie lub klasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, oraz
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu odsprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie, jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowych lub wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi) lub został zaliczony do tej kategorii na podstawie decyzji Banku.

Zaliczenie aktywów i zobowiązań finansowych do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu na podstawie decyzji Banku możliwe jest po spełnieniu następujących kryteriów:

- wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione, lub
- zastosowanie takiej kwalifikacji aktywów lub zobowiązań finansowych eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowo), lub
- grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy. Bank może dokonać w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnego wyboru do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, aby ujmować

późniejsze zmiany wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Dotyczy to inwestycji w instrumenty kapitałowe, które nie są przeznaczone do obrotu ani nie są warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego zastosowanie ma MSSF 3. Niezależnie od sposobu ujęcia zmian wartości godziwej instrumentu kapitałowego dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Bank nie skorzystał z opcji wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody w odniesieniu do posiadanych instrumentów kapitałowych.

Przeklasyfikowanie aktywów finansowych

Jedynie wówczas, gdy Bank zmienia zastosowany model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, dokonuje przeklasyfikowania wszystkich aktywów finansowych, na które zmiana ta miała wpływ. Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych czyni to prospektywnie, począwszy od dnia przeklasyfikowania. Bank nie przekształca żadnych uprzednio ujętych zysków, strat (w tym zysków lub strat z tytułu utraty wartości) ani odsetek.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość godziwą tego składnika wycenia się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmują się w rachunku zysków i strat.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy do kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie, wartość godziwa tego składnika na dzień przeklasyfikowania staje się jego nową wartością bilansową brutto.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wartość godziwą tego składnika wycenia się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmują się w pozostałych całkowitych dochodach. Efektywnej stopy procentowej i wyceny oczekiwanych strat kredytowych Bank nie koryguje w wyniku przeklasyfikowania.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody do kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie, składnik ten zostaje przeklasyfikowany w jego wartości godziwej na dzień przeklasyfikowania. Skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w pozostałych całkowitych dochodach zostają jednak usunięte z pozycji Kapitału własnego i skorygowane w oparciu o wartość godziwą składnika aktywów finansowych na dzień przeklasyfikowania. W związku z tym składnik aktywów finansowych wycenia się na dzień przeklasyfikowania tak, jak gdyby zawsze był wyceniany w zamortyzowanym koszcie. Korekta ta dotyczy pozostałych całkowitych dochodów, lecz nie wpływa na rachunek zysków i strat i w związku z tym nie stanowi korekty wynikającej z przeklasyfikowania.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, składnik ten nadal wycenia się w wartości godziwej. Efektywną stopę procentową ustala się na podstawie wartości godziwej składnika aktywów na dzień przeklasyfikowania.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, składnik ten nadal wycenia się w wartości godziwej. Skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w pozostałych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji Kapitału własnego do rachunku zysków i strat w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania na dzień przeklasyfikowania.

4.5.3. Zmiana przepływów finansowych - Modyfikacja

4.5.3.1. Modyfikacja nieistotna

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzą do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych, wówczas Bank identyfikuje modyfikacje jako „nieistotne”. Bank dokonuje ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w rachunku zysków i strat. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) bądź, w stosownych przypadkach, według zaktualizowanej

efektywnej stopy procentowej obliczonej zgodnie z MSSF 9. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

4.5.3.2. Modyfikacja istotna

W przypadku zidentyfikowania modyfikacji istotnej, Bank zaprzestaje ujmowania instrumentu finansowego i rozpoznaje nowy instrument finansowy. Bank rozpoznaje modyfikację jako istotną, jeżeli spełnione jest jedno z poniższych kryteriów:

a) kryterium jakościowe:

- nastąpiła zmiana waluty kontraktu, która nie wynikała z pierwotnych warunków kredytu,
- nastąpiła zmiana dłużnika lub przejęcie długu przez innego dłużnika (tj. wstąpienie nowego dłużnika w prawa i obowiązki poprzedniego dłużnika lub zmiana dłużnika odpowiadającego komplementarnie za co najmniej 2/3 aktualnego zadłużenia (nowy dłużnik posiada zdolność kredytową), kryterium nie ma zastosowania w sytuacji zmiany dłużnika w wyniku śmierci pierwotnego kredytobiorcy i postępowania spadkowego - w takich sytuacjach dane kryterium oceniane jest jako: niespełnione, tj. nie jest istotną modyfikacją),
- nastąpiła konsolidacja kilku ekspozycji w jedną w ramach aneksu lub umowy, w tym: ugody/restrukturyzacji,
- na skutek zmiany zapisów umownych zmienił się wynik testu TKiO,
- nastąpiła zmiana produktu tj. zastąpienie obecnego produktu innym - nie wynikająca z umowy kredytowej,

b) kryterium ilościowe - wystąpiła różnica powyżej 10 % (w ujęciu bezwzględny) pomiędzy wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmodyfikowanego aktywa finansowego zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z aktywa finansowego przed modyfikacją zdyskontowanych tą samą stopą procentową.

4.5.4. Aktywa finansowe, które w momencie początkowego ujęcia były dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

MSSF 9 wyodrębnia kategorię aktywów finansowych nabytych lub utworzonych, które zostały dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (dalej *POCI*, ang. *purchased or originated credit impaired*). Instrumenty te muszą spełniać kryteria modelu biznesowego, którego celem jest otrzymywanie przepływów finansowych wynikających z kontraktu lub modelu biznesowego, którego celem jest otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz warunki umowy dotyczące takiego składnika aktywów finansowych wskazują na powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Na moment początkowego ujęcia składnik aktywów *POCI* ujmowany jest w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu składniki aktywów *POCI* są wyceniane metodą efektywnej stopy procentowej z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe. Zmiana szacunków w kolejnych okresach sprawozdawczych w zakresie przyszłych odzysków odnoszona jest jako strata lub zysk do rachunku zysków i strat.

Ustalenie przychodu z tytułu odsetek od aktywów finansowych

W przypadku aktywów finansowych nie dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Bank rozpoznaje przychód odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych. Dotyczy to również aktywów finansowych, co do których ryzyko kredytowe spadło tak, że składnik ten nie jest już dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do aktywów finansowych *POCI*, Bank rozpoznaje przychód odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej skorygowaną o ryzyko kredytowe od wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia i ujmuje je w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”.

W odniesieniu do aktywów finansowych niebędących składnikami aktywów *POCI*, które następnie stały się składnikami aktywów finansowych dotkniętymi utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Bank rozpoznaje przychód odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej od wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych w późniejszych okresach sprawozdawczych i ujmuje go w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”.

4.5.5. Wyłączenie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych Aktywa finansowe

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych, lub część grupy podobnych aktywów finansowych) ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- wygasły prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,

- przeniósł prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązał się do przekazania otrzymanych przepływów pieniężnych bez zbędnej zwłoki stronie trzeciej na zasadzie pośredniczenia w transakcji i:
 - (a) przeniósł zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów, lub
 - (b) nie przeniósł ani nie zachował zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ale przeniósł kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych.

W przypadku, gdy Bank przeniósł swoje prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązał się do pośredniczenia w transakcji, ale nie przeniósł ani nie zachował zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ani też wyżej wymienione przeniesienie nie spowodowało przeniesienia kontroli nad składnikiem aktywów, wówczas ten składnik aktywów jest ujmowany w stopniu, w jakim Bank utrzymuje zaangażowanie w składnik aktywów.

Zaangażowanie w składnik aktywów, które przyjmuje formę gwarancji, jest wyceniane według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej składnika aktywów oraz maksymalnej kwoty, którą Bank może być zobowiązany zapłacić za ten składnik aktywów.

Zobowiązania finansowe

Bank wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach, dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami, Bank ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Bank ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

4.5.6. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Papiery wartościowe sprzedane z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (transakcje typu *repo*, *sell-buy-back*) nie są wyłączone z bilansu pod warunkiem zachowania przez Bank zasadniczo całości ryzyk i korzyści wynikających z danego aktywa. Zobowiązania wobec kontrahenta ujmuje się jako „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”.

Dla transakcji zakupu papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (*reverse repo*, *buy-sell-back*), w przypadku których kontrahent zachowuje zasadniczo całość ryzyk i korzyści dotyczących papierów wartościowych, należności z tytułu zawartych transakcji ujmowane są jako „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i zakupu papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu wyceniane są według zamortyzowanego kosztu metodą efektywnej stopy procentowej, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych.

Różnica między ceną sprzedaży/zakupu i odkupu jest traktowana jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana w czasie trwania umowy z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa stanowi cenę, którą Bank otrzymałby za sprzedaż składnika aktywów lub zapłaciłby za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wartość godziwa instrumentów finansowych notowanych na aktywnym zorganizowanym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do bieżącej ceny kupna – dla składnika aktywów lub bieżącej ceny sprzedaży – dla zaciągniętego zobowiązania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny, gdzie Bank maksymalizuje wykorzystanie obserwowalnych danych wejściowych, np. oszacowania ceny instrumentu finansowego, na podstawie publicznie ogłoszonej, notowanej w aktywnym obrocie regulowanym ceny nie różniącego się istotnie, podobnego instrumentu finansowego albo cen składników złożonego instrumentu finansowego lub oszacowania ceny instrumentu finansowego za pomocą metod estymacji powszechnie uznanych za poprawne.

Wartość godziwa dla poszczególnych pozycji aktywów finansowych i zobowiązań finansowych oraz sposoby jej szacowania zostały opisane szczegółowo w notcie 40.

4.5.7. Utrata wartości aktywów finansowych

Bank kalkuluje odpisy z tytułu utraty wartości w oparciu o koncepcję „oczekiwanych strat kredytowych” (ang. *expected credit loss*, dalej: ECL).

Model utraty wartości oparty o koncepcję ECL ma zastosowanie do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Bank dokonuje podziału portfela na trzy koszyki (ang. Stage):

- Koszyk 1 – ryzyko defaultu w horyzoncie lifetime nie jest istotnie wyższe względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. Oczekiwana strata kredytowa dla instrumentów finansowych w Koszyku 1 liczona jest w horyzoncie 12 miesięcznym lub krótszym w przypadku wcześniejszej daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 2 – Ryzyko defaultu w horyzoncie lifetime jest istotnie wyższe względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. Oczekiwana strata kredytowa dla instrumentów finansowych w Koszyku 2 liczona jest w horyzoncie lifetime, do daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 3 – Stan default (nadrzędny w stosunku do Koszyka 1 oraz Koszyka 2). Oczekiwana strata kredytowa dla instrumentów finansowych w defaulcie liczona jest w horyzoncie do przewidywanej daty zakończenia okresu windykacji,
- oraz wyodrębnia dodatkową kategorię POCI (ang. *purchased or originated credit-impaired financial assets*) – Instrumenty finansowe udzielone bądź zakupione z głębokim dyskontem, i w związku z tym traktowane jako default na moment udzielenia. Oczekiwana strata kredytowa dla takich instrumentów finansowych liczona jest w horyzoncie do daty zapadalności instrumentu finansowego.

Sposób kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych ma również wpływ na sposób rozpoznania przychodu odsetkowego. W szczególności, przychód odsetkowy od składników aktywów znajdujących się w Koszykach 1 i 2 jest wyznaczany poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do wartości brutto ekspozycji, natomiast w Koszyku 3 poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do zamortyzowanego kosztu składnika aktywów, uwzględniającego odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Do wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych Bank stosuje modele PD, LGD i EAD, które wykorzystywane są do szacowania wieloletnich parametrów ryzyka uwzględniających prognozy Banku w zakresie kształtowania się przyszłej sytuacji makroekonomicznej (FLI). W procesie modelowania oczekiwanej ekspozycji na moment wejścia w *default* dla ekspozycji bez zdefiniowanych harmonogramów, Bank opracował modele wartości bilansowej i pozabilansowej w oparciu o historyczne wzorce behawioralne spłat i wykorzystania przyznaných limitów do momentu wejścia ekspozycji w *default*.

W zakresie modelowania transferu pomiędzy Koszykiem 1 i Koszykiem 2, Bank opracował model istotnego wzrostu ryzyka kredytowego w oparciu o porównanie prawdopodobieństwa *defaultu* z momentu pierwotnego ujęcia ekspozycji z prawdopodobieństwem *defaultu* z momentu oceny. Model uwzględnia podstawowe dostępne charakterystyki ekspozycji z momentu pierwotnego ujęcia oraz momentu obecnej oceny, tj. *scoring/rating*, dane behawioralne, itp.

Do Koszyka 2 klasyfikowane są aktywa finansowe, dla których zidentyfikowano znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, rozumiany jako:

- a) opóźnienie w spłacie dla danej ekspozycji przekraczające 30 dni,
- b) istotny wzrost ryzyka od daty otwarcia, mierzone jako względna zmiana PD danej ekspozycji do rezydualnego terminu zapadalności zgodnie z oczekiwaniami banku uwzględniającymi komponent oczekiwaną sytuacji makroekonomicznej (FLI) na obecną datę raportową oraz datę otwarcia produktu,
- c) wystąpienie znaczącej liczby Sygnałów Wczesnego Ostrzegania (SWO) co skutkuje zaklasyfikowaniem na Watchlistę,
- d) ekspozycje zrestrukturyzowane w okresie warunkowym po wyjściu z Koszyka 3,
- e) zarażenie wszystkich ekspozycji danego kredytobiorcy, dla których nie zaobserwowano zdarzenia default, jeśli przynajmniej jedna ekspozycja tego kredytobiorcy jest zaklasyfikowana do Koszyka 3 (o ile nie powoduje klasyfikacji tych ekspozycji w status default),
- f) brak oceny ryzyka na datę udzielenia dla klienta detalicznego (brak oceny punktowej na datę udzielenia kredytu),
- g) nadanie oceny ratingowej dla klientów gospodarczych oznaczającej istotny wzrost ryzyka,
- h) specyficzne przesłanki do klasyfikacji ekspozycji kredytowych objętych moratoriami kredytowymi związanymi z pandemią COVID-19 w ramach moratoriów ustawowych lub sektorowych w świetle Wytocznych EBA (EBA/GL/2020/02):
 - jakiegokolwiek opóźnienie w płatnościach dotyczących odsetek lub składki ubezpieczeniowej, gdy przyznano moratoria kredytowe,
 - zatrudnienie w branży uznanej przez Bank za szczególnie narażoną na skutki pandemii COVID-19 (Reklama/Marketing/Mass media, Turystyka/Hotelarstwo/Gastronomia oraz Transport i logistyka),

- uzyskanie przez Bank informacji o utracie przez klienta pracy bądź utracie głównego źródła dochodów, gdy przyznano mu moratorium kredytowe.

Bank może zdecydować o zaklasyfikowaniu do Koszyka 2 całej grupy ekspozycji, np. z uwagi na typ produktu lub kanał dystrybucji, jeśli ich profil ryzyka istotnie odbiega od oczekiwań Banku lub zachowania się podobnych produktów w innych portfelach Banku.

Bank stosuje następujące przesłanki zdarzenia *default* (Koszyk 3):

- a) opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 90 dni,
- b) wypowiedzenie umowy kredytu/pożyczki,
- c) ekspozycja ma charakter wyłudzenia (*fraud*),
- d) przyznanie kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił,
- e) status ekspozycji w windykacji,
- f) wniosek Banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec kredytobiorcy,
- g) uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania (w tym złożenia wniosku) upadłościowego, bankructwie lub innej reorganizacji finansowej kredytobiorcy, w tym złożenie wniosku restrukturyzacyjnego (zgodnie z ustawą Prawo Restrukturyzacyjne),
- h) uzyskanie informacji o znaczących trudnościach finansowych kredytobiorcy korporacyjnego,
- i) znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej, wskazujące na znaczące trudności finansowe kontrahenta,
- j) kwestionowanie bilansowej ekspozycji kredytowej przez kredytobiorcę na drodze postępowania sądowego,
- k) zgon Kredytobiorcy,
- l) stwierdzenie przez Bank małego prawdopodobieństwa wywiązania się w pełni przez kredytobiorcę ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku bez konieczności podejmowania przez Bank działań takich jak realizacja zabezpieczenia,
- m) zanik aktywnego rynku na wybraną grupę ekspozycji kredytowych ze względu na trudności finansowe kredytobiorcy (np. znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitentów, spowodowało spadek obrotu wybranymi rodzajami aktywów, skutkujący brakiem możliwości wiarygodnego ustalenia ceny aktywów),
- n) obniżenie przez uznaną i powszechnie akceptowaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (agencję ratingową) ratingu kredytobiorcy, z klasy inwestycyjnej do klasy spekulacyjnej, ratingu kraju – siedziby kredytobiorcy – z klasy inwestycyjnej do klasy spekulacyjnej, ratingu jakichkolwiek papierów dłużnych emitowanych przez kredytobiorcę,
- o) obserwowane dane wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą bilansowych ekspozycji kredytowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy, w tym:
 - negatywne zmiany statusu płatności kredytobiorców w grupie (np. zwiększona ilość opóźnionych płatności lub zwiększona liczba posiadaczy kart kredytowych, którzy osiągnęli limit kredytowy i spłacają miesięczną kwotę minimalną), lub
 - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem ekspozycji kredytowych w grupie (np. wzrost wskaźnika bezrobocia w obszarze geograficznym kredytobiorcy, w przypadku kredytów hipotecznych spadek cen nieruchomości w danym regionie, niekorzystne zmiany w kondycji branży, która dotyczy kredytobiorców w grupie),
- p) zidentyfikowanie statusu *default* dla jednej z ekspozycji kredytobiorcy instytucjonalnego, a w przypadku kredytów detalicznych, jeśli przynajmniej 20% łącznego zaangażowania klienta jest w statusie *default*,
- q) nieznanie miejsca pobytu klienta detalicznego i nieujawniony majątek kredytobiorcy,
- r) problemy finansowe klienta detalicznego,
- s) ekspozycje kredytowe z przyznanymi ustawowymi moratoriami kredytowymi (tzw. Tarcza 4.0).

Dla Koszyka 1 i Koszyka 2 (oraz ekspozycji POCL nie znajdujących się w danym okresie sprawozdawczym w stanie *default*) ECL określana jest jako średnia zdyskontowana strata z kilku scenariuszy makroekonomicznych ważona prawdopodobieństwem wystąpienia poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych.

Kwota oczekiwanych strat kredytowych w ramach pojedynczego scenariusza makroekonomicznego dla portfela, który nie jest w stanie *default*, jest liczona jako suma zdyskontowanych oczekiwanych strat w kolejnych okresach od daty sprawozdawczej do horyzontu czasowego w zależności od klasyfikacji danej ekspozycji do odpowiedniego Koszyka.

Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie własnych prognoz – bazowy oraz dwa scenariusze alternatywne.

Wyznaczenia kwoty oczekiwanych strat w ujęciu grupowym dla poszczególnych grup homogenicznych dokonuje się na poziomie poszczególnych ekspozycji, na podstawie parametrów wyliczonych dla homogenicznej grupy, do której należy dana ekspozycja. W zależności od portfela homogenicznego, do szacowania parametru PD, Bank wykorzystuje podejście oparte o krzywe vintage lub podejście oparte o macierze migracji, natomiast szacowanie parametru RR realizowane jest z wykorzystaniem macierzy migracji.

Oszacowanie parametrów realizowane jest na podstawie danych historycznych portfela Banku oraz korygowane jest celem odzwierciedlenia wpływu prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Prognozy przyszłych warunków gospodarczych obejmują następujące wskaźniki makroekonomiczne: stopę bezrobocia wg BAEL, inwestycje w gospodarce, produkcję sprzedaną przemysłu ogółem, sprzedaż detaliczną, PKB, stopę referencyjną NBP oraz kurs EUR/PLN.

4.5.8. Spisanie aktywów finansowych

W trakcie okresu sprawozdawczego w odniesieniu do ekspozycji kredytowych spełniających poniższe warunki Bank dokonuje odpisania, nie zaprzestając działań służących odzyskaniu należności. Wierzytelności takie muszą być:

- wierzytelnościami wymagalnymi,
- zakwalifikowanymi jako default przez okres co najmniej roku, a utworzony na nie odpis na oczekiwane straty kredytowe musi być równy kwocie wierzytelności pozostającej do spłaty,
- a ich windykacja jest nieskuteczna, niemożliwa lub ekonomicznie nieopłacalna.

Dodatkowo dla portfela ekspozycji kredytowych analizowanych w ujęciu grupowym, zakwalifikowanych do Koszyka 3 Bank dokonuje także spisań częściowych w odniesieniu do naliczonych odsetek karnych. Z tego procesu wyłączone są ekspozycje w walucie innej niż polski złoty, ekspozycje analizowane indywidualnie oraz aktywa typu POCl. Wartość spisanych odsetek karnych według stanu 31 grudnia 2020 roku wyniosła 68.244 tys. zł. (na 31 grudnia 2019 roku wyniosła 73.416 tys. zł.).

4.5.9. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank, korzystając z możliwości wyboru jaką daje MSSF 9, stosuje przepisy rachunkowości zabezpieczeń określone w MSR 39, pod warunkiem spełnienia kryteriów tj.:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających. Dokumentacja obejmuje identyfikację pozycji zabezpieczanej lub transakcji, pozycji zabezpieczającej i charakter zabezpieczanego ryzyka. Dokumentuje się również, w momencie ustanowienia zabezpieczenia i przez cały czas jego trwania, ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji lub przepływów pieniężnych wynikających z pozycji zabezpieczanej,
- Bank przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką efektywnością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych i zmian wartości godziwej, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą lub przepływy środków pieniężnych wynikające z zabezpieczanej pozycji oraz instrumentu zabezpieczającego,
- zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką efektywność w całym okresie jego wykorzystania.

Bank w roku zakończonym 31 grudnia 2020 roku oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku stosował rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. W roku zakończonym 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które:

- można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją,
- może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w

rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”.

Zyski i straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przeklasyfikowane są do rachunku zysków i strat w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczane planowane przepływy pieniężne mają wpływ na rachunek zysków i strat. Jednakże, jeśli Bank oczekuje, że całość lub część strat ujętych w pozostałych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana, przeklasyfikuje się do rachunku zysków i strat.

Odsetki od instrumentów zabezpieczających ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycjach „Przychody z tytułu odsetek” lub „Koszty z tytułu odsetek”.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych transakcji zabezpieczających zostały zaprezentowane w nocie 22.

4.5.10. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy, wykazywane według wartości nominalnej oraz aktywa finansowe o dużej płynności, tzw. krótkoterminowe (za taki okres można przyjąć okres trzymiesięczny lub krótszy, licząc od daty nabycia).

Szczegóły dotyczące składników stanowiących środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zostały zaprezentowane w notach 19, 20, i 35.

4.5.11. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzacja innych rzeczowych aktywów trwałych jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25, 40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 20 lat
Urządzenia biurowe	5 – 20 lat
Środki transportu	5 lat
Komputery	3 – 10 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	3,5 – 10 lat (ale nie dłużej niż okres umowy najmu)

Odpis amortyzacyjny składników rzeczowych aktywów trwałych o określonym okresie użytkowania oraz praw do użytkowania aktywów ujmuje się w rachunku zysków i strat w „Ogólnych kosztach administracyjnych”.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze sprzedaży danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” lub „Pozostałe koszty operacyjne” w okresie, w którym dokonano takiej transakcji.

Środki trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników stanowiących rzeczowe aktywa trwałe zostały zaprezentowane w nocie 25.

4.5.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości

niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej przez okresy przewidywanego okresu ich użyteczności wynoszący od 3 do 20 lat.

Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w „Ogólnych kosztach administracyjnych”.

Zyski lub straty wynikające ze sprzedaży danego składnika wartości niematerialnych są ujmowane w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” lub „Pozostałe koszty operacyjne”.

Koszty prac badawczych są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Aktywa niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia prac rozwojowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie po spełnieniu następujących warunków:

- z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika aktywów niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Wartość początkową aktywów niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie stanowi suma wydatków poniesionych od dnia, gdy składnik aktywów niematerialnych po raz pierwszy spełnia wymienione powyżej kryteria ujmowania ich w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W przypadku, gdy nie można ująć w bilansie kosztów prac rozwojowych wytworzonych we własnym zakresie, koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie w ramach prac rozwojowych po początkowym ujęciu są wykazywane po pomniejszeniu o umorzenie i łączne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników stanowiących wartości niematerialne zostały zaprezentowane w nocie 26.

4.5.13. Leasing

Począwszy od 1 stycznia 2019 roku Bank po przyjęciu MSSF 16 ujmuje zobowiązania z tytułu leasingu, wyceniając zobowiązania pozostające do zapłaty w wartości bieżącej opłat leasingowych, zdyskontowane z zastosowaniem stopy procentowej leasingu na moment powstania leasingu, obliczonej na bazie krańcowej stopy procentowej Banku.

Zobowiązania z tytułu leasingu, który wcześniej został sklasyfikowany jako leasing operacyjny zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing zostały wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16, zdyskontowanej z zastosowaniem stopy procentowej leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Poza zobowiązaniem z tytułu leasingu dla umów spełniających definicję leasingu rozpoznawane jest odpowiadające mu prawo do użytkowania. Wyłączone z ujęcia są krótkoterminowe umowy leasingowe do 12 miesięcy oraz dotyczące niskokwotowych składników aktywów. Koszty amortyzacji ujętego prawa do użytkowania będącego przedmiotem leasingu są ujmowane odrębnie od kosztów odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat.

Bank jest stroną umowy dzierżawy części powierzchni dachu na budynku w Bydgoszczy, w tym zakresie MSSF 16 nie zmienił znacząco dotychczasowego ujęcia księgowego tego typu umów.

Opłaty z tego tytułu ujmowane są w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy.

4.5.14. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Bank w ramach obligatoryjnego corocznego testu sprawdzającego ocenia, czy konieczne jest objęcie składników niefinansowych aktywów trwałych odpisem aktualizującym ich wartość. W razie stwierdzenia, że zachodzą przesłanki wskazujące, że mogła nastąpić lub nastąpiła utrata wartości, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP) pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów lub OWŚP jest wyższa niż jego wartość

odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Do określania wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, używany jest odpowiedni dla danego składnika aktywów model wyceny. Obliczenia te są potwierdzone przez wyceny dokonane na podstawie innych źródeł lub inne dostępne wyznaczniki wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów są ujmowane w rachunku zysków i strat, z wyłączeniem aktywów wcześniej przeszacowanych. W ich przypadku przeszacowanie zostało odniesione na kapitał. Wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest także ujmowany w kapitałach do wartości wcześniejszych przeszacowań.

Na koniec każdego roku obrotowego ocenia się także czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że wcześniej ujęte odpisy z tytułu utraty wartości aktywów są nadal zasadne i czy nie powinny zostać pomniejszone. Jeżeli takie przesłanki występują, Bank szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów bądź ośrodków wypracowujących wpływy pieniężne. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej.

Podwyższona kwota nie powinna przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, chyba że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej, w którym to przypadku odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie skumulowanych innych całkowitych dochodów.

Powyzsze kryteria mają także zastosowanie w ocenie, czy nastąpiła utrata wartości aktywów ujętych jako wartości niematerialne. Test ten przeprowadza się albo dla poszczególnych aktywów, albo dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz gdy okoliczności wskazują, że mogła wystąpić utrata wartości.

4.5.15. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Bank spodziewa się, że wydatki objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest dyskontowana, przy zastosowaniu bieżącej stopy dyskontowej nieuwzględniającej podatku, odzwierciedlającej ewentualne ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Jeżeli kwota rezerwy została zdyskontowana, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty odsetkowe.

Rezerwy na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym i administracyjnym. Bank prowadzi szczegółową ewidencję spraw spornych. W sprawach, w których na Banku ciąży obowiązek prawny lub wynikający z ogólnie przyjętych zwyczajów mający swe źródło w zdarzeniach przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków, Bank tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw. Bank rozpoznał rezerwy na wszystkie szacowane straty. Szacunkowe terminy realizacji rezerw na sprawy sporne wynoszą, co do zasady, powyżej 1 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 32.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe

Odprawy emerytalno-rentowe stanowią zgodnie z MSR 19 programy określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe ustalana jest w oparciu o zasady Regulaminów Wynagradzania obowiązujących w Banku. Wartość bieżąca rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i związanych z nimi kosztów

bieżącego i przeszłego zatrudnienia wyceniona jest przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Przeszacowania rezerw na odprawy emerytalno-rentowe składają się z następujących składników:

- kosztów zatrudnienia (w tym kosztów bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- kosztu lub dochodu z odsetek netto, oraz
- zysków lub strat aktuarialnych.

Koszty zatrudnienia i koszty lub dochód z odsetek netto ujmowane są w rachunku zysków i strat, natomiast zyski lub straty aktuarialne są ujmowane w ciężar skumulowanych innych całkowitych dochodów, w którym te zmiany wystąpiły. Informacje dotyczące rezerw na odprawy emerytalno-rentowe zostały zaprezentowane w nocie 32.

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obciążonego ryzykiem kredytowym. Przy kalkulacji rezerw związanych ze zobowiązaniami pozabilansowymi Bank uwzględnia współczynnik konwersji kredytowej (CCF). Szczegółowe zasady tworzenia odpisów na utratę wartości ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym, w tym kredytów i pożyczek, zostały opisane w nocie 4.5.8.

4.5.16. Pozostałe aktywa

Na pozycję „Pozostałe aktywa” składają się głównie: koszty do rozliczenia w czasie, przychody do otrzymania, zaliczki, rozliczenia kart płatniczych, zapasy związane z działalnością uboczną Banku oraz należności od kontrahentów.

Przychody do otrzymania to przychody odnoszące się do wyniku danego okresu sprawozdawczego do otrzymania przez Bank w okresie późniejszym, które dotyczą naliczonych opłat i prowizji za prowadzenie rachunków i wykonanie innych czynności bankowych.

Koszty do rozliczenia w czasie to koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczące następnych okresów sprawozdawczych, w szczególności koszty eksploatacyjne zapłacone z góry, koszty ubezpieczenia i prenumeraty.

Należności od kontrahentów ujmuje się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji (jeżeli występują).

Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych, obejmujące głównie zapasy czystych blankietów kart płatniczych i banknotów kolekcjonerskich, ujmuje się w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.

Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, poprzez dokonanie odpisu na oczekiwane straty, który zalicza się w rachunku zysków i strat do „Wyniku z tytułu opisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”. Wartość zapasów aktualizuje się uwzględniając ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia w stosunku do ich wartości netto możliwej do odzyskania. Odpis wartości zapasów do ich wartości netto możliwej do uzyskania ujmowany jest w rachunku zysków i strat w „Wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych”.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników pozostałych aktywów zostały zaprezentowane w nocie 27.

4.5.17. Pozostałe zobowiązania

Składnikami pozostałych zobowiązań są między innymi: rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Banku przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach sprawozdawczych, zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewykorzystanych urlopów, premii, nagród uznaniowych, zaliczki otrzymane oraz pozostałe zobowiązania wobec kontrahentów, rozrachunki międzybankowe, rozliczenia publiczno-prawne oraz rozliczenia z Poczta Polska. Pozycje te ujmuje się w wartości wymagającej zapłaty.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników pozostałych zobowiązań zostały zaprezentowane w nocie 33.

4.5.18. Ujmowanie przychodów i kosztów

Wynik z tytułu odsetek

W przypadku wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, przychody i koszty odsetkowe (w tym: odsetki, dyskonto, premia) ujmowane są z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej i wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” lub odpowiednio „Koszty z tytułu odsetek”. W przychodach i kosztach odsetkowych ujmowane są również rozliczane w czasie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej opłaty i prowizje otrzymane i zapłacone, stanowiące element wyceny instrumentu finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej. Przy wyliczeniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z

nieściągalnością kredytów. W przypadku, gdy Bank zmienia oszacowania płatności udzielonych lub otrzymanych, koryguje wartość bilansową składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Korekta jest wyliczana z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego i ujmowana jest w „Przychodach z tytułu odsetek” lub „Kosztach z tytułu odsetek” rachunku zysków i strat.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, ze stwierdzoną utratą wartości (koszyk 3), przychody odsetkowe naliczane są od wartości bieżącej (netto) należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis na oczekiwane straty kredytowe) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania odpisu na oczekiwane straty kredytowe.

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku z tytułu odsetek zostały zaprezentowane także w dalszej części sprawozdania finansowego w nocie 6.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje nie stanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej, tj. takie, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, lecz rozkładane są w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo w rachunku zysków i strat zgodnie z wymogami MSSF 15, są ujmowane odpowiednio w pozycji „Przychody z tytułu prowizji i opłat” lub „Koszty z tytułu prowizji i opłat”. Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są głównie prowizje od kredytów w rachunku bieżącym.

Do przychodów i kosztów prowizyjnych Banku rozpoznawanych jednorazowo w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi należą m.in.:

- prowizje za prowadzenie rachunku bieżącego, realizację przelewów, zleceń stałych, poleceń zapłaty i wypłaty gotówkowe,
- opłaty i prowizje za czynności związane z obsługą kart płatniczych,
- opłaty płacone urzędowi pocztowym za zawarcie umowy wkładu terminowego, pod warunkiem, że te umowy są niezależne od samej lokaty (wkładu terminowego),
- opłaty płacone urzędowi pocztowym za przyjęcie pełnomocnictwa pod warunkiem, że dotyczy ono nie konkretnej lokaty, ale różnych depozytów,
- opłaty płacone urzędowi pocztowym za odwołanie pełnomocnictwa klienta,
- opłaty płacone urzędowi pocztowym za przyjęcie dyspozycji na wypadek śmierci.

Zasady rachunkowości dotyczące ujęcia przychodów prowizyjnych z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami i pożyczkami opisane zostały w punkcie poniżej „Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych”.

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku z tytułu prowizji i opłat zostały zaprezentowane w nocie 7.

Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych

Bank uzyskuje przychody z tytułu „bancassurance”, tj. sprzedaży poprzez kanały dystrybucji Banku produktów ubezpieczeniowych. Jednocześnie, w trakcie ochrony ubezpieczeniowej, Bank może świadczyć dodatkowe usługi na rzecz towarzystwa ubezpieczeń o charakterze obsługi posprzedażowej zawartych polis.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych, kiedy Bank otrzymuje wynagrodzenie jako procent liczony od składki ubezpieczeniowej pobranej z góry za cały okres objęty ochroną ubezpieczeniową z zachowaniem przez klientów prawa do anulowania ochrony ubezpieczeniowej i zwrotu nadpłaconej składki w dowolnym momencie, Bank ujmuje wynagrodzenie otrzymywane za oferowanie tego typu produktów ubezpieczeniowych na podstawie profesjonalnego osądu, czy sprzedaż ubezpieczenia jest ograniczona wyłącznie do świadczenia usługi pośrednictwa, czy też usługa sprzedaży ubezpieczenia jest powiązana ze sprzedażą produktu kredytowego. Ocena bazuje na treści ekonomicznej oferowanych produktów kredytowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Bank uczestniczy. Celem osądu jest rozróżnienie na bazie treści ekonomicznej przychodów stanowiących:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego produktu kredytowego,
- wynagrodzenie za usługę agencyjną lub pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Ocena bezpośredniego powiązania przeprowadzana jest, przede wszystkim na podstawie następujących kryteriów:

- oceny czy produkt kredytowy jest oferowany zawsze z produktem ubezpieczeniowym, to jest obydwie transakcje zostały zawarte w tym samym czasie lub zostały zawarte w sekwencji, w której każda kolejna transakcja wynika z poprzedniej,
- oceny czy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z produktem bankowym tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z produktem bankowym,

- średniego rzeczywistego rocznego oprocentowania poszczególnych produktów kredytowych w portfelu Banku w podziale na zawierające ochronę ubezpieczeniową oraz bez elementu ubezpieczenia,
- dobrowolności skorzystania z ubezpieczenia,
- możliwości dostarczenia indywidualnej polisy przez klienta z dowolnego towarzystwa ubezpieczeniowego bez udziału Banku,
- oceny rentowności produktu kredytowego w oparciu o raporty zarządcze z uwzględnieniem wyniku z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych,
- oceny stopnia sprzedaży produktów łączonych, tzn. procentowego udziału produktów kredytowych z ochroną ubezpieczeniową do ilości umów dotyczących produktów kredytowych w portfelu Banku,
- możliwość rezygnacji z ubezpieczenia bez wpływu na warunki cenowe innych posiadanych produktów,
- oceny możliwości kontynuowania umów ubezpieczenia po spłacie kredytu.

Analiza bezpośredniego powiązania produktu ubezpieczeniowego z produktem kredytowym skutkuje podziałem produktu łączonego to jest wydzieleniem wartości godziwej oferowanego produktu kredytowego oraz wartości godziwej produktu ubezpieczeniowego sprzedawanego łącznie z kredytem. W przypadku, gdy Bank wykonuje czynności pośrednictwa, należne Bankowi wynagrodzenie jest dzielone pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu produktu kredytowego i ujmowane metodą sumy cyfr rocznych (które wyniki nie różnią się istotnie od wyników kalkulacji opartej o metodę efektywnej stopy procentowej) w „Przychodach z tytułu odsetek” oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonanie czynności pośrednictwa ujmowane w „Przychodach z tytułu prowizji i opłat”. Podział wynagrodzenia jest dokonywany w części: odpowiednio wartości godziwej produktu kredytowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, iż Bank będzie zobowiązany do świadczenia dalszych usług w okresie ważności polisy ubezpieczeniowej, prowizja lub jej część jest odraczana i rozliczana w czasie przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów.

Wartość godziwą ustala się według następującego podejścia:

- usługa pośrednictwa – bazuje na danych rynkowych i wykorzystuje ceny i inne dane rynkowe generowane przez identyczne lub porównywalne transakcje rynkowe realizowane w ramach produktów ubezpieczeniowych sprzedawanych niezależnie od produktów kredytowych,
- wartość godziwa produktu kredytowego – określenie przyszłych spłat kapitałowych i odsetkowych z uwzględnieniem przyszłych strat z tytułu utraty wartości kredytu oraz spodziewanych odzysków, zdyskontowanych za pomocą rynkowej krzywej stóp procentowych powiększonej o bieżące marże oferowane przez Bank dla danego typu kredytu,
- w odniesieniu do elementu wynagrodzenia za inne czynności na rzecz ubezpieczyciela wykonywane przez Bank w trakcie trwania ubezpieczenia, szacunek wartości godziwej dla celów alokacji dokonany na podstawie analizy poniesionych kosztów w związku z świadczeniem tych usług.

Dodatkowo Bank dokonuje szacunku rezerwy na zwroty, czyli kwoty, o którą powinna być pomniejszona suma wynagrodzenia Banku z tytułu dystrybucji ubezpieczeń. Bank opiera szacunek rezerwy na zwroty na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach wynagrodzenia, jak również na przewidywaniach Banku, co do trendu w przyszłości. Rezerwa na zwroty uwzględniana jest proporcjonalnie do podziału wynagrodzenia między element pośrednictwa oraz element stanowiący korektę efektywnej stopy procentowej produktu kredytowego.

Koszty sprzedaży ubezpieczenia ujmowane są proporcjonalnie do sposobu podziału przychodów, rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego metodą sumy cyfr rocznych (które wyniki nie różnią się istotnie od wyników kalkulacji opartej o metodę efektywnej stopy procentowej) jako „Przychody z tytułu odsetek” i kosztów rozpoznawanych jednorazowo jako wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa i ujmowane jako „Koszty z tytułu prowizji i opłat”.

W przypadku oferowanych kredytów hipotecznych z ubezpieczeniem Bank ujmował od 10,3% do 11,5% przychodu i kosztu z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami hipotecznymi (przed uwzględnieniem rezerwy na zwroty wynagrodzenia przez Bank) jednorazowo jako przychód prowizyjny, natomiast pozostała część przychodu rozliczana była w pozycji „Przychód z tytułu odsetek” metodą sumy cyfr rocznych przez okres ekonomicznego życia kredytu oraz w pozycji „Przychód z tytułu prowizji i opłat” liniowo przez ekonomiczny okres życia kredytu.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi lub innymi produktami bankowymi, gdzie składka ubezpieczeniowa płacona przez klienta, jak również wynagrodzenie Banku rozliczane są w okresach miesięcznych, a klient może zrezygnować z ochrony ubezpieczeniowej w każdym momencie, przychody z tytułu sprzedaży tego typu produktów ubezpieczeniowych ujmowane są również w okresach miesięcznych i prezentowane jako „Przychody z tytułu prowizji i opłat”. Wydatki (koszty pośrednictwa) ponoszone przez Bank w związku ze sprzedażą tego typu produktów ubezpieczeniowych rozpoznawane są metodą liniową (równomiernie) w okresie życia kredytu i prezentowane w „Kosztach z tytułu prowizji i opłat”.

Szczegółowe informacje dotyczące przychodów i kosztów z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych zostały zaprezentowane w nocie 7.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

W pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany” uwzględnia się:

- wszystkie zyski i straty wynikające ze zbycia oraz ze zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- nieefektywną część zysków i strat związanych z wyceną instrumentów zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych,
- wynik z pozycji wymiany, tj. dodatnie i ujemne różnice kursowe zarówno zrealizowane, jak niezrealizowane, wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań walutowych według obowiązującego na dzień bilansowy średniego kursu NBP.

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wyniku z pozycji wymiany zostały zaprezentowane w nocie 9.

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

„Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik” zawiera:

- zyski i straty powstałe w wyniku zbycia aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- zyski i straty zrealizowane na sprzedaży instrumentów finansowych wycenianych po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie,

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku zrealizowanego z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały zaprezentowane w nocie 10.

Ogólne koszty administracyjne

Koszty związane z utrzymaniem majątku trwałego, koszty obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej, pozostałe koszty działalności administracyjnej, koszty promocji i reklamy, ochrony mienia oraz koszty szkoleń ujmowane są w ramach kosztów administracyjnych i zostały zaprezentowane w nocie 11. W kosztach administracyjnych ujmowane są także opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego.

Koszty świadczeń pracowniczych

Płatności z tytułu wynagrodzeń, premii, nagród uznaniowych oraz płatnych urlopów wypoczynkowych ujmowane są w pozycji „Koszty świadczeń pracowniczych” rachunku zysków i strat w okresie, w którym pracownicy świadczyli pracę. Płatności na rzecz określonych programów emerytalnych, tj. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, funduszy emerytalnych i Pracowniczego Programu Emerytalnego stanowią programy określonych składek i ujmowane są jako koszty w pozycji „Koszty świadczeń pracowniczych” rachunku zysków i strat w momencie, kiedy pracownicy wykonali usługi uprawniające ich do udziału w tych programach.

Szczegółowe informacje dotyczące kosztów świadczeń pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 12.

Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny

Zgodnie z interpretacją KIMSF 21 Opłaty publiczne, opłaty ponoszone przez Bank na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie zajścia zdarzenia obligującego. Bank wnosi składki na fundusz gwarancyjny banków (kwartalnie) i fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (raz do roku). Składki na fundusz gwarancyjny i przymusowej restrukturyzacji nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych wykazywane są pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Na pozostałe przychody operacyjne składają się w szczególności zyski z tytułu sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych, otrzymane odszkodowania oraz kary, przychody z odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, spłaty kosztów windykacji, rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania oraz przychody uboczne Banku.

Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty utworzonej rezerwy na zwroty prowizji od wcześniej spłaconych kredytów konsumenckich, straty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien, koszty rezerw na sprawy sporne, koszty z tytułu spisanych należności i inne koszty operacyjne.

Szczegółowe informacje dotyczące pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zostały zaprezentowane w nocie 16.

4.5.19. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (w przypadku należności – podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza wynikiem finansowym jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach, w zakresie pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach.

Odroczony podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, odroczony podatek dochodowy jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem gdy rezerwa na odroczony podatek dochodowy powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub innego składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać wyżej wymienione różnice, ulgi i straty, z wyjątkiem przypadku gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na zrealizowanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza wynikiem finansowym jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach, w zakresie pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Szczegółowe informacje dotyczące podatku bieżącego i podatku odroczonego zostały zaprezentowane w nocie 17.

4.5.20. Kapitały własne

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem Banku oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Pozostałe pozycje kapitałów własnych wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z uwzględnieniem ich podziału na rodzaje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i z postanowieniami statutu Banku. Tworzą je:

- kapitał zapasowy, który jest tworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich ceną nominalną, z obowiązkowego 8% odpisu z zysku netto i z przeniesienia ze skumulowanych innych całkowitych dochodów,

- kapitał rezerwowy tworzony zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (t. jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2357) („Prawo bankowe”) i statutem Banku z podziału zysku netto,
- wynik finansowy netto bieżącego okresu oraz niepodzielony zysk lub niepokryta strata z okresów poprzednich (prezentowane łącznie w pozycji „Zyski zatrzymane”),
- skumulowane inne całkowite dochody.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych składników kapitału własnego zostały zaprezentowane w nocie 34.

4.5.21. Zobowiązania warunkowe

W ramach prowadzonej działalności Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy. Na pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych składają się przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje. W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się do wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się ją według wartości wyższej z:

- wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe ustalonej zgodnie z MSSF 9 oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSSF 15.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań warunkowych zostały zaprezentowane w nocie 36.

4.5.22. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w polskich złotych. Jest to waluta funkcjonalna Banku. Jest to również waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Bank.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
1 USD = 3,7584 zł	1 USD = 3,7977 zł
1 EUR = 4,6148 zł	1 EUR = 4,2585 zł
1 CHF = 4,2641 zł	1 CHF = 3,9213 zł
1 GBP = 5,1327 zł	1 GBP = 4,9971 zł

5. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych

Zgodnie z intencją MSSF 8 informacje o segmentach operacyjnych prezentuje się w oparciu o strukturę raportowania stosowaną do celów sprawozdawczości wewnętrznej przedstawianej Zarządowi Banku, którego zadaniem jest przydzielanie zasobów do segmentów oraz ocena ich wyników.

Dla celów zarządczych działalność Banku podzielono na segmenty w oparciu o sprzedawane produkty, świadczone usługi oraz typ klientów. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: detaliczny, instytucjonalny oraz rozliczeń i skarbu.

Szczegółowe zasady wydzielenia przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów opisują wewnętrzne regulacje Banku. Bank rozlicza transakcje pomiędzy segmentami przy zastosowaniu wewnętrznych stawek transferowych ustalonych w oparciu o dane rynkowe. Operacje koncentrują się na rynku polskim – podstawową bazę klientów stanowią krajowe osoby fizyczne i podmioty gospodarcze. Działalność Banku nie jest narażona na fluktuacje związane z sezonowością operacji.

Zarząd Banku ocenia wyniki finansowe poszczególnych segmentów w zakresie następujących wielkości:

- wynik na działalności bankowej po odpisach na straty kredytowe z uwzględnieniem pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
- ogólne koszty administracyjne,
- wskaźnik C/I (*cost/income*), czyli koszty z amortyzacją/dochody.

Zasady rachunkowości stosowane w sprawozdawczości według segmentów operacyjnych są zgodne z zasadami rachunkowości opisanymi w nocie 4.

W związku z tym, że Zarząd Banku analizuje wynik z tytułu odsetek łącznie, w wynikach finansowych poszczególnych segmentów nie wydzielono przychodów i kosztów odsetkowych.

Segment detaliczny Banku

Segment detaliczny w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę skierowaną do osób fizycznych oraz mikroprzedsiębiorstw (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą). Oferta zawiera rachunki oszczędnościowo - rozliczeniowe (ROR) i konta oszczędnościowe, lokaty terminowe, kredyty konsumpcyjne (w tym gotówkowe, kredyty odnawialne w ROR, kredyt on-line, kredyt przez telefon), kredyty hipoteczne (w tym kredyty mieszkaniowe, pożyczki hipoteczne i kredyty konsolidacyjne), karty debetowe oraz kredytowe, produkty ubezpieczeniowe i fundusze inwestycyjne. Oferta kierowana jest za pomocą tradycyjnych kanałów dystrybucji poprzez ogólnopolską sieć placówek (w tym sieć własną oraz w odniesieniu do wybranych produktów - sieć Poczty Polskiej S.A.), bankowość internetową oraz bankowość telefoniczną.

Segment instytucjonalny Banku

Segment instytucjonalny w ujęciu zarządczym obejmuje wynik na działalności uzyskany z tytułu obsługi podmiotów gospodarczych będących osobami prawnymi, osobami fizycznymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jeżeli na podstawie właściwych przepisów prowadzą działalność gospodarczą, oraz jednostek budżetowych szczebla centralnego i samorządowego.

W skład oferty segmentu instytucjonalnego wchodzi produkty kredytowe (kredyty obrotowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne, kredyty z premią termomodernizacyjną i z premią remontową, pożyczki hipoteczne oraz gwarancje bankowe), depozytowe (rachunki bieżące i pomocnicze, mieszkaniowy rachunek powierniczy, lokaty standardowe i indywidualnie negocjowane, w tym lokaty typu *overnight*, konta oszczędnościowe) oraz produkty rozliczeniowe (wpłaty otwarte, wpłaty i wypłaty zamknięte, Giro Płatność, Giro Wysyłka, masowe płatności). Produkty są oferowane poprzez sieć własną Banku.

Segment rozliczeń i skarbu Banku

W obszarze usług rozliczeniowych Bank oferuje kompleksową obsługę w zakresie wpłat gotówkowych klientów Poczty Polskiej S.A. polegającą na włączeniu do rozliczeń międzybankowych wpłat gotówkowych przyjętych w placówkach Poczty Polskiej S.A. Do usług tych należą przede wszystkim obsługa wpłat gotówkowych na rachunki w innych bankach oraz obsługa wpłat na rzecz ZUS i Urzędów Skarbowych.

Obszar skarbu prowadzi działalność w zakresie operacji skarbowych, rynków finansowych, zarządzania płynnością, ryzykiem stóp procentowych oraz ryzykiem walutowym. Dokonuje transakcji na rynku międzybankowym (np. depozyty), kupuje lub sprzedaje papiery wartościowe (obligacje Skarbu Państwa, instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski, obligacje banków), przeprowadza transakcje *sell-buy-back* i *buy-sell-back* oraz transakcje pochodne zabezpieczające ekspozycję na ryzyko (typu: IRS i FXswap). W transakcjach wewnętrznych odkupuje po stawce

transferowej od segmentów operacyjnych pozyskane przez nie środki klientów i sprzedaje im fundusze na działalność kredytową.

Pozycje niezaalokowane

Wielkości niezaalokowane obejmują przychody i koszty nieprzyporządkowane do powyższych segmentów (tj. leasing majątku trwałego, wynik z tytułu modyfikacji, wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych netto) oraz podatek dochodowy.

okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu odsetek	149 322	25 454	50 245	225 021	(561)	224 460
- sprzedaż klientom zewnętrznym	162 540	28 535	33 946	225 021	(561)	224 460
- sprzedaż innym segmentom	(13 218)	(3 081)	16 299	0	0	0
Wynik z tytułu prowizji	23 355	13 103	10 566	47 024	0	47 024
Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową *	0	0	49 712	49 712	0	49 712
Wynik na działalności bankowej	172 677	38 557	110 523	321 757	(561)	321 196
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(18 963)	300	70	(18 593)	(556)	(19 149)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(164 787)	(40 426)	(16 878)	(222 091)	0	(222 091)
- amortyzacja	(27 138)	(8 224)	(2 116)	(37 478)	0	(37 478)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(37 001)	(47 215)	0	(84 216)	0	(84 216)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	0	0	0	0	(130)	(130)
Wynik na działalności operacyjnej	(48 074)	(48 784)	93 715	(3 143)	(1 247)	(4 390)
Wynik finansowy brutto bieżącego okresu	(48 074)	(48 784)	93 715	(3 143)	(1 247)	(4 390)
Podatek dochodowy	0	0	0	0	(4 783)	(4 783)
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	(48 074)	(48 784)	93 715	(3 143)	(6 030)	(9 173)

*) na pozycję składają się wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany (w tym instrumenty pochodne) oraz wynik na działalności inwestycyjnej

Stan na 31 grudnia 2020	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa segmentu	4 280 877	885 266	4 003 777	9 169 920	0	9 169 920
Zobowiązania i kapitał własny segmentu	6 794 168	2 191 612	184 140	9 169 920	0	9 169 920

okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Segment detałiczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu odsetek	190 028	26 485	47 475	263 988	(703)	263 285
- sprzedaż klientom zewnętrznym	200 070	27 328	36 590	263 988	(703)	263 285
- sprzedaż innym segmentom	(10 042)	(843)	10 885	0	0	0
Wynik z tytułu prowizji	21 142	13 228	11 570	45 940	0	45 940
Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową *	0	0	24 004	24 004	0	24 004
Wynik na działalności bankowej	211 170	39 713	83 049	333 932	(703)	333 229
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(3 687)	300	(75)	(3 462)	(580)	(4 042)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(178 236)	(34 828)	(16 104)	(229 168)	0	(229 168)
- amortyzacja	(29 226)	(6 947)	(2 184)	(38 357)	0	(38 357)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(53 645)	(14 069)	0	(67 714)	0	(67 714)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	0	0	0	0	(1)	(1)
Wynik na działalności operacyjnej	(24 398)	(8 884)	66 870	33 588	(1 284)	32 304
Wynik finansowy brutto	(24 398)	(8 884)	66 870	33 588	(1 284)	32 304
Podatek dochodowy	0	0	0	0	(13 362)	(13 362)
Wynik finansowy netto	(24 398)	(8 884)	66 870	33 588	(14 646)	18 942

*) na pozycję składają się wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany (w tym instrumenty pochodne) oraz wynik na działalności inwestycyjnej

Stan na 31 grudnia 2019	Segment detałiczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa segmentu	4 466 884	914 520	2 626 566	8 007 970	0	8 007 970
Zobowiązania i kapitał własny segmentu	6 101 726	1 595 104	311 140	8 007 970	0	8 007 970

NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

6. Wynik z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek, w tym:	Od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu należności od innych banków	467	0	467
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	212 977	0	212 977
od kredytów w rachunku bieżącym	2 352	0	2 352
od kredytów i pożyczek terminowych:	210 625	0	210 625
- osoby fizyczne	180 775	0	180 775
- klienci instytucjonalni	28 580	0	28 580
- instytucje samorządowe	1 270	0	1 270
Przychody z tytułu inwestycyjnych aktywów finansowych	0	39 606	39 606
Przychody z tytułu instrumentów zabezpieczających	0	204	204
Razem	213 444	39 810	253 254

Koszty z tytułu odsetek, w tym:	Od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu zobowiązań wobec innych banków	(23)	0	(23)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów, w tym:	(22 224)	0	(22 224)
od rachunków bieżących	(3 449)	0	(3 449)
od depozytów terminowych:	(18 775)	0	(18 775)
- osoby fizyczne	(16 309)	0	(16 309)
- klienci instytucjonalni	(2 453)	0	(2 453)
- instytucje samorządowe	(13)	0	(13)
Koszty z tytułu obligacji płynnościowych i podporządkowanych oraz pożyczki podporządkowanej	(5 784)	0	(5 784)
Koszty z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(202)	0	(202)
Koszty z tytułu odsetek od prawa do użytkowania aktywów	(561)	0	(561)
Razem	(28 794)	0	(28 794)

Wynik z tytułu odsetek	184 650	39 810	224 460
-------------------------------	----------------	---------------	----------------

Przychody odsetkowe w roku 2020 zostały pomniejszone o kwotę 13,9 mln zł i o 6,1 mln w roku 2019 w związku z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dotyczącym prawa konsumenta do obniżenia kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym:	Od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu należności od innych banków	1 353	0	1 353
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	265 329	0	265 329
od kredytów w rachunku bieżącym	4 484	0	4 484
od kredytów i pożyczek terminowych:	260 845	0	260 845
- osoby fizyczne	231 104	0	231 104
- klienci instytucjonalni	27 085	0	27 085
- instytucje samorządowe	2 656	0	2 656
Przychody z tytułu inwestycyjnych aktywów finansowych wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	0	49 049	49 049
	0	49 049	49 049
Razem	266 682	49 049	315 731

Koszty z tytułu odsetek, w tym:	Od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu zobowiązań wobec innych banków	(84)	0	(84)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów, w tym:	(38 930)	0	(38 930)
od rachunków bieżących	(8 211)	0	(8 211)
od depozytów terminowych:	(30 719)	0	(30 719)
- osoby fizyczne	(26 151)	0	(26 151)
- klienci instytucjonalni	(4 534)	0	(4 534)
- instytucje samorządowe	(34)	0	(34)
Koszty z tytułu obligacji płynnościowych i podporządkowanych oraz pożyczki podporządkowanej	(11 917)	0	(11 917)
Koszty z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(812)	0	(812)
Koszty z tytułu odsetek od prawa do użytkowania aktywów	(703)	0	(703)
Razem	(52 446)	0	(52 446)

Wynik z tytułu odsetek	214 236	49 049	263 285
-------------------------------	----------------	---------------	----------------

7. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	30 914	33 794
kart płatniczych i kredytowych	19 333	19 148
obsługi rachunków bankowych	17 469	16 042
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	5 086	5 038
sprzedaży funduszy inwestycyjnych	4 246	4 564
udzielonych kredytów i pożyczek	1 466	1 062
pozostałe	8 210	8 378
Razem	86 724	88 026

Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	(15 345)	(14 362)
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	(11 407)	(12 681)
obsługi kasowej i rozliczeniowej świadczonej na rzecz Banku	(3 045)	(4 917)
pozostałych usług	(9 903)	(10 126)
Razem	(39 700)	(42 086)

Wynik z tytułu prowizji i opłat	47 024	45 940
--	---------------	---------------

Poniższe tabele prezentują wynik z tytułu opłat i prowizji w podziale na segmenty:

Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020		
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	8 268	11 763	10 883
kart płatniczych i kredytowych	19 300	33	0
obsługi rachunków bankowych	15 433	2 036	0
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	5 083	3	0
sprzedaży funduszy inwestycyjnych	4 246	0	0
udzielonych kredytów i pożyczek	475	873	118
pozostałe	1 385	5 059	1 766
Razem	54 190	19 767	12 767

Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020		
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	(15 197)	(148)	0
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	(11 389)	(18)	0
obsługi kasowej i rozliczeniowej świadczonej na rzecz Banku	(112)	(2 933)	0
pozostałych usług	(4 137)	(3 565)	(2 201)
Razem	(30 835)	(6 664)	(2 201)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	23 355	13 103	10 566

Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	9 082	12 738	11 974
kart płatniczych i kredytowych	19 140	8	0
obsługi rachunków bankowych	13 652	2 390	0
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	5 038	0	0
sprzedaży funduszy inwestycyjnych	4 564	0	0
udzielonych kredytów i pożyczek	504	427	131
pozostałych usług	1 187	5 674	1 517
Razem	53 167	21 237	13 622

Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment rozliczeń i skarbu
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	(14 240)	(122)	0
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	(12 356)	(325)	0
obsługi kasowej i rozliczeniowej świadczonej na rzecz Banku	(190)	(4 727)	0
pozostałych usług	(5 239)	(2 835)	(2 052)
Razem	(32 025)	(8 009)	(2 052)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	21 142	13 228	11 570

8. Przychody z tytułu dywidend

	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
VISA Inc.	110	13
Razem	110	13

9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Wynik na aktywach finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym:	442	58
- IRS	442	58
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych innych niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 115	2 528
Wynik z pozycji wymiany	5 604	4 924
Niefektywna część zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych	(65)	(94)
Razem	8 096	7 416

10. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Wynik zrealizowany z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	41 506	16 573
Razem	41 506	16 573

Pozycja obejmuje przede wszystkim przychody ze sprzedaży papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie przedstawiających prawa do kapitału, które były emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego.

11. Ogólne koszty administracyjne

	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Świadczenia pracownicze	(102 920)	(106 157)
Wynagrodzenia	(86 683)	(89 491)
Narzuty na wynagrodzenia	(14 037)	(14 792)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(2 200)	(1 874)
Koszty rzeczowe	(81 693)	(84 654)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(2 551)	(3 702)
Koszty usług obcych, w tym:	(46 548)	(47 947)
- koszty serwisu oprogramowania, usług informatycznych	(15 919)	(17 798)
- koszty outsourcingu czynności back-officowych	(249)	(361)
- koszty usług telekomunikacyjnych	(15 681)	(14 545)
- koszty usług związanych z rozliczeniami bankowymi	(3 558)	(3 775)
- koszty usług komunalnych, ochrona i monitoring	(6 334)	(5 698)
- koszty doradztwa i audytu, obsługi prawnej	(2 191)	(1 727)
- koszty remontów i napraw	(1 258)	(1 900)
- pozostałe	(1 358)	(2 143)
Koszty poniesione na rzecz BFG	(15 994)	(10 398)
Koszty ubezpieczeń, czynszów, dzierżawy	(3 597)	(3 772)
Koszty promocji i reklamy	(1 323)	(6 368)
Podatki i opłaty, w tym:	(9 199)	(9 164)
- podatek od niektórych instytucji finansowych	(5 316)	(4 404)
Materiały	(2 184)	(2 905)
Pozostałe koszty rzeczowe	(297)	(398)
Amortyzacja, w tym :	(37 478)	(38 356)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(10 854)	(11 223)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(17 986)	(18 484)
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania (MSSF16)	(8 638)	(8 649)
Razem	(222 091)	(229 167)

12. Koszty świadczeń pracowniczych

	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Wynagrodzenia, w tym:	(86 683)	(89 491)
- pracowniczy program emerytalny	(2 953)	(2 963)
- rezerwa na odprawę emerytalno-rentowe	(268)	(263)
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	(223)	(171)
Narzuty na wynagrodzenia	(14 037)	(14 792)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(2 200)	(1 874)
Razem	(102 920)	(106 157)

13. Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat leasingobiorcy

Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(8 631)	(8 649)
Grunty i budynki	(7 865)	(8 035)
Środki transportu	(766)	(614)
Koszty odsetek (ujęte w kosztach odsetkowych)	(561)	(703)
Koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi oraz koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości (ujęte w ogólnych kosztach administracyjnych)	(171)	(718)
Koszty związane ze zmiennymi elementami zobowiązań leasingowych nie ujęte w zobowiązaniu leasingowym (tj. ujęte w kosztach koszty związane z umowami aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi, koszty z tytułu podatku od towarów i usług)	(3 330)	(3 399)
Wpływ środków	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingów wyniósł	(12 711)	(13 016)

14. Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

okres od 01.01.2020 do 31.12.2020							
Aktywa finansowe	Koszyk 1		Koszyk 2		Koszyk 3		Razem
	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	0	4 448	0	(8 218)	(40)	(32 512)	(36 322)
- kredyty w rachunku bieżącym	0	(114)	0	185	0	3 229	3 300
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	3 739	0	(7 230)	0	(30 019)	(33 510)
- pożyczki hipoteczne	0	210	0	(193)	0	(1 440)	(1 423)
- kredyty na nieruchomości	0	652	0	(1 009)	(40)	(3 957)	(4 354)
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	(39)	0	29	0	(325)	(335)
klienci instytucjonalni	0	1 152	0	(3 415)	(49 553)	5 383	(46 433)
instytucje samorządowe	0	6	0	0	0	0	6
Pozostałe aktywa	0	(1 467)	0	0	0	0	(1 467)
Razem	0	4 139	0	(11 633)	(49 593)	(27 129)	(84 216)

Na kwotę wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat składają się zmiany stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe na kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz ekspozycje pozabilansowe, wykorzystanie odpisów na skutek spisania w ciężar odpisów i sprzedaży wierzytelności, wynik ze sprzedaży wierzytelności bilansowych oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe na pozostałe aktywa finansowe.

Wpływ pandemii COVID-19 na pogorszenie jakości portfela kredytowego w okresie 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2020 wyniósł 38,9 mln zł i został ujęty w pozycji wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Opis działań pomocowych zaoferowanych klientom Banku jako odpowiedź na wybuch pandemii COVID-19 oraz ich wpływ na ujęcie odpisów na straty kredytowe od aktywów opisano w nocie 4 niniejszego sprawozdania.

okres od 01.01.2019 do 31.12.2019							
Aktywa finansowe	Koszyk 1		Koszyk 2		Koszyk 3		Razem
	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	0	2 492	0	8 307	57	(61 241)	(50 385)
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	258	0	(505)	(247)
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	855	0	4 926	0	(65 737)	(59 956)
- pożyczki hipoteczne	0	626	0	830	2	2 115	3 573
- kredyty na nieruchomości	0	1 042	0	2 118	55	3 125	6 340
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	(31)	0	175	0	(239)	(95)
klienci instytucjonalni	727	(2 958)	(258)	(4 179)	(7 063)	(2 815)	(16 546)
instytucje samorządowe	0	10	0	0	0	0	10
Pozostałe aktywa	0	(793)	0	0	0	0	(793)
Razem	727	(1 249)	(258)	4 128	(7 006)	(64 056)	(67 714)

15. Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Aktywa niefinansowe	Stan odpisów aktualizujących na 1 stycznia 2020	Utworzone w okresie	Rozwiązane w okresie	Wykorzystanie	Stan odpisów aktualizujących na 31 grudnia 2020
	tys. zł				tys. zł
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	(1)	(129)	0	0	(130)
Razem	(1)	(129)	0	0	(130)

Aktywa niefinansowe	Stan odpisów aktualizujących na 1 stycznia 2019	Utworzone w okresie	Rozwiązane w okresie	Wykorzystanie	Stan odpisów aktualizujących na 31 grudnia 2019
	tys. zł				tys. zł
Rzeczowe aktywa trwałe	(2)	0	0	2	0
Wartości niematerialne	(84)	0	0	84	0
Pozostałe aktywa	(328)	(1)	0	328	(1)
Razem	(414)	(1)	0	414	(1)

16. Przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	82	60
Przychody uboczne Banku, w tym:	2 027	1 642
- przychody ze sprzedaży towarów i usług	119	139
- inne przychody uboczne	1 908	1 503
Przychody z tytułu spłaty kosztów windykacji należności komorniczych i sądowych	1 837	2 297
Przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	500	74
Inne pozostałe przychody operacyjne	771	601
Razem	5 217	4 674

Pozostałe koszty operacyjne	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania	(2 516)	(1 865)
Wynik z tytułu sprzedaży, likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(54)	(281)
Koszty z tytułu spisania należności	(4)	(121)
Koszty z tytułu przekazania darowizn	(333)	(103)
Rezerwa na potencjalny zwrot klientom prowizji i opłat	(20 271)	(5 617)
Pozostałe	(633)	(150)
Razem	(23 811)	(8 137)

Bank utworzył odpisy aktualizujące na przychody do otrzymania (przeterminowane należności prowizyjne), uwzględniając prawdopodobieństwo ich zapłaty i okres przeterminowania tych należności. Odpisy na przeterminowane należności prowizyjne prezentowane są w rachunku zysków i strat w „Przychodach z tytułu prowizji i opłat”.

W pozycji „Rezerwa na potencjalny zwrot klientom prowizji i opłat” ujęto koszty utworzonej rezerwy na prawdopodobne zaspokojenie reklamacji klientów dotyczących zwrotu prowizji od kredytów konsumenckich spłaconych w przeszłości przed terminem w wartości 20,3 mln zł oraz w 5,6 mln zł w roku 2019 (Nota 32 „Rezerwy”).

17. Podatek dochodowy

Rachunek zysków i strat	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bieżący podatek dochodowy	(13 425)	(4 260)
Odroczony podatek dochodowy	8 642	(9 102)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(4 783)	(13 362)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach	(6 845)	1 614
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(6 845)	1 614

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	(4 390)	32 304
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	834	(6 138)
Pozycje zwiększające/zmniejszające efektywną stawkę podatkową nie ujęte w podatku odroczonym	(5 617)	(7 224)
- podatek od instytucji finansowych	(1 010)	(837)
- koszty poniesione na rzecz BFG	(3 039)	(1 976)
- składka na PFRON	(252)	(261)
- spadek wartości niezrealizowanych odpisów z tytułu ekspozycji kredytowych oraz koszt spisania należności przedawnionych i nieściągalnych	(272)	(3 315)
- rozwiązanie odpisów IBNR w części nie pokrytej podatkiem odroczonym	(90)	(90)
- odpisy na przyszłe zobowiązania i rezerwy na dłużników różnych	(282)	(243)
- pozostałe koszty	(672)	(502)
Razem bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(4 783)	(13 362)

W 2020 roku Bank odliczył od dochodu podatkowego kwotę 22,3 mln zł tj. pozostałą część straty podatkowej powstałej w roku 2018, w efekcie zdarzenia jednorazowego, polegającego na zmianie zasad ustalania i ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2018 roku MSSF 9 i której powstanie zostało opisane w sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat	
	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Odsetki do zapłacenia od depozytów	2 828	5 063	(2 235)	(785)
Koszty papierów dłużnych (premia, ESP)	5 712	3 339	2 373	493
Odsetki do zapłacenia od papierów dłużnych	925	146	779	(27)
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	6	0	6	(136)
Rezerwy na koszty rodzajowe do zapłacenia	9 890	6 235	3 655	1 410
Prowizje i odsetki rozliczane według ESP	8 972	9 220	(248)	83
Odpisy aktualizujące na należności podmiotów niefinansowych i na prowizje od rachunków bieżących	59 021	54 401	4 620	(10 605)
Różnica pomiędzy amortyzacją bilansową a podatkową	1 019	918	101	(63)
Strata podatkowa	0	4 234	(4 234)	(4 270)
Pozostałe	143	121	22	121
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto odnoszone na wynik finansowy	88 516	83 677	4 839	(13 779)
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszone na kapitał własny	105	412	(307)	314
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego	88 621	84 089	4 532	(13 465)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Odsetki naliczone do otrzymania od kredytów	(20 242)	(22 466)	2 224	5 584
Dyskonto i odsetki od papierów wartościowych	0	(310)	310	(75)
Inne przychody należne	(1 824)	(2 606)	782	325
Dodatnia wycena transakcji pochodnych	(272)	(151)	(121)	51
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	(10 598)	(10 027)	(571)	(1 468)
Prowizje opodatkowane z góry płacone pośrednikom kredytowym	(8 521)	(9 492)	971	556
Wartość IBNR ujęta w rezerwie	(829)	(1 037)	208	207
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na wynik finansowy	(42 286)	(46 089)	3 803	5 180
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na kapitał własny	(9 329)	(2 790)	(6 539)	1 301
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego razem	(51 615)	(48 879)	(2 736)	6 481
Prezentacja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego - odnoszone do rachunku zysków i strat	88 516	83 677	4 839	(13 779)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - odnoszona do rachunku zysków i strat	(42 286)	(46 089)	3 803	4 677
Rezerwa/Aktywa z tytułu podatku odroczonego - wpływ na rachunek zysków i strat	46 230	37 588	8 642	(9 102)
Prezentacja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i pozostałych całkowitych dochodach:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego - odnoszone na pozostałe całkowite dochody	105	412	(307)	412
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - odnoszona na pozostałe całkowite dochody	(9 329)	(2 790)	(6 539)	(2 790)
Rezerwa/Aktywa z tytułu podatku odroczonego - wpływ na pozostałe całkowite dochody	(9 224)	(2 378)	(6 846)	(2 378)

Zobowiązania/należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 191	1 623

18. Podział wyniku finansowego

Zgodnie z Uchwałą Nr 5 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 17 czerwca 2020 roku, zysk netto za 2019 rok w kwocie 18.941.874,89 zł, przeznaczono w całości na zasilenie kapitału rezerwowego.

NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

19. Kasa i środki w Banku Centralnym

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Środki pieniężne w kasie	3 758	2 854
Środki pieniężne w rachunku bieżącym w Banku Centralnym	587 465	101 302
Środki pieniężne inne	108	79
Razem	591 331	104 235

Środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym w Banku Centralnym Bank wykorzystuje na pokrycie rezerwy obowiązkowej oraz na realizację bieżących rozliczeń pieniężnych w ciągu danego dnia. Bank musi zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w wysokości odpowiadającej wartości z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

W marcu 2020 Rada Polityki Pieniężnej wydała Uchwałę obowiązującą od 30 kwietnia 2020 roku, obniżającą stopę rezerwy obowiązkowej od utrzymywanych środków z 3,5 % do 0,5 %, z wyjątkiem środków pozyskanych co najmniej na 2 lata, dla których począwszy od 1 marca 2018 roku nadal obowiązuje zerowa stopa rezerwy obowiązkowej.

W wyniku tej decyzji średnia arytmetyczna stanu środków rezerwy obowiązkowej, którą Bank był zobowiązany utrzymywać w Narodowym Banku Polskim, wynosiła:

- 36.030 tys. zł w okresie od 31 grudnia 2020 roku do 31 stycznia 2021 roku,
- 223.470 tys. zł w okresie od 31 grudnia 2019 roku do 30 stycznia 2020 roku.

Środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim obejmują w szczególności środki klientów, w tym Poczty Polskiej S.A. oraz środki pozyskane na rynku międzybankowym. Wzrost salda na rachunku bieżącym nostro w Banku Centralnym w stosunku do roku 2019 jest odzwierciedleniem wzrostu salda lokat typu over night otrzymanych od Poczty Polskiej S.A.

20. Należności od innych banków

Struktura rodzajowa należności od innych banków, wycenianych w zamortyzowanym koszcie	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące	18 845	19 691
Pozostałe należności	38	332
Należności od banków brutto	18 883	20 023
Należności od banków netto	18 883	20 023
w terminie zapadalności do 1 miesiąca	18 883	20 023

Na 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły niekorzystne zmiany związane z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla należności od innych banków, co wiąże się z niskim ryzykiem tych instrumentów finansowych, skutkiem czego Bank nie utworzył odpisów na oczekiwane straty kredytowe na tym portfelu.

21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (według rodzaju)	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Instrumenty pochodne	458	397
Razem	458	397

Instrumenty pochodne - struktura rodzajowa	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Swap walutowy	0	0	85	0
IRS	458	0	312	0
Razem	458	0	397	0

Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2020 roku

	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Instrumenty pochodne stopy procentowej:						
IRS						
kupno	0	0	25 000	0	0	25 000
sprzedaż	0	0	25 000	0	0	25 000

Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2019 roku

	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Swap walutowy						
kupno	21 393	0	0	0	0	21 393
sprzedaż	21 293	0	0	0	0	21 293
Instrumenty pochodne stopy procentowej:						
IRS						
kupno	0	0	0	25 000	0	25 000
sprzedaż	0	0	0	25 000	0	25 000

22. Instrumenty finansowe zabezpieczające

Bank w roku 2020 zawiązał nowe powiązanie w ramach rachunkowości zabezpieczeń i na dzień sporządzania sprawozdania finansowego stosował rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w ramach transakcji IRS.

Natomiast w 2019 roku w wyniku zakończenia transakcji zabezpieczających IRS zapadły posiadane na dzień 31 grudnia 2018 roku zabezpieczenia w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Opis relacji zabezpieczającej

Eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w złotych o zmiennym oprocentowaniu wynikającego ze zmienności rynkowych stóp procentowych w ciągu okresu objętego

zabezpieczeniem. Bank zabezpieczał w 2020 i 2019 roku ryzyko stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych poprzez transakcje *swap* stopy procentowej (IRS).

Zabezpieczane ryzyko

Ryzyko stopy procentowej.

Instrument zabezpieczający

Transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M lub WIBOR 6M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku instrumentem zabezpieczającym były transakcje IRS oparte na stopie zmiennej WIBOR 6M.

Pozycja zabezpieczana

Na dzień 31 grudnia 2020 roku pozycja zabezpieczana dotyczyła kredytów w złotych indeksowanych do stopy zmiennej WIBOR 6M.

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki

Dla czynnego powiązania w ramach rachunkowości zabezpieczeń na 31 grudnia 2020 roku oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych w okresach od 21 stycznia 2020 do 22 stycznia 2024.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank nie posiadał czynnego powiązania, a przepływy pieniężne wystąpiły w okresie oraz od 1 kwietnia 2016 roku do 16 grudnia 2019 roku.

Pomiar efektywności zabezpieczenia

W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosował metodę tzw. „derywatu hipotetycznego”, polegającą na porównaniu zmian wartości godziwej rzeczywistej transakcji zabezpieczającej z wartością godziwą hipotetycznej transakcji pochodnej, której parametry są dopasowane do parametrów pozycji zabezpieczanej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank posiadał ustanowione zabezpieczenia w ramach rachunkowości zabezpieczeń, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku nie było ustanowionych zabezpieczeń.

Instrumenty zabezpieczające - struktura rodzajowa	Stan na 31 grudnia 2020		Stan na 31 grudnia 2019	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
IRS	1 654	0	0	0
Razem	1 654	0	0	0

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na dochody całkowite netto

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Kapitał z aktualizacji wyceny - zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, w tym:	993	84
- podatek dochodowy	(233)	(20)
Koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych, w tym:	0	(5)
- podatek dochodowy	0	1
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat, w tym:	(53)	(76)
- podatek dochodowy	12	18
Wpływ zabezpieczenia przepływów pieniężnych na całkowite dochody netto	940	3

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2020 roku

Stan na 31 grudnia 2020	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
IRS						
kupno	0	0	0	25 000	0	25 000
sprzedaż	0	0	0	25 000	0	25 000

23. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)

23.1. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według rodzaju)

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	4 485 648	4 659 761
- kredyty w rachunku bieżącym	13 033	18 554
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 846 371	1 944 921
- pożyczki hipoteczne	160 763	174 666
- kredyty na nieruchomości	2 454 443	2 509 208
- kredyty w rachunku karty kredytowej	11 038	12 412
klienci instytucjonalni:	864 104	830 171
- kredyty w rachunku bieżącym	22 373	85 314
- kredyty na nieruchomości	521 131	440 998
- kredyty operacyjne	44 204	54 838
- kredyty inwestycyjne	221 514	191 005
- pożyczki hipoteczne	52 652	55 943
- fundusze i depozyty zabezpieczające	2 230	2 073
instytucje samorządowe:	67 573	91 605
- kredyty inwestycyjne	67 573	91 605
Kredyty i pożyczki brutto	5 417 325	5 581 537
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	496 110	460 954
Kredyty i pożyczki netto	4 921 215	5 120 583

Według kategorii wyceny	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	4 921 215	5 120 583
Razem	4 921 215	5 120 583

23.2 Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto) w podziale według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	58 609	87 056
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	95 232	90 093
Od 3 miesięcy do 1 roku	422 688	428 803
Od 1 roku do 5 lat	1 663 631	1 689 475
Powyżej 5 lat	2 617 459	2 743 899
Dla których termin zapadalności upłynął	63 596	81 257
Razem	4 921 215	5 120 583

23.3 Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale wg metody szacunku odpisu na oczekiwane straty kredytowe

Stan na 31 grudnia 2020	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)						Odpis na oczekiwane straty kredytowe						Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)						Razem
	oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			
	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	koszyk 3	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne:	0	0	12 024	2 808 861	1 217 278	447 485	0	0	10 597	17 529	24 729	346 964	0	0	1 427	2 791 332	1 192 549	100 521	4 085 829
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	79	0	10 733	2 221	0	0	79	0	510	1 743	0	0	0	0	10 223	478	10 701
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	0	1 115 983	353 865	376 523	0	0	0	16 665	21 682	310 521	0	0	0	1 099 318	332 183	66 002	1 497 503
- pożyczki hipoteczne	0	0	9 229	103 853	25 804	21 877	0	0	9 229	126	489	12 003	0	0	0	103 727	25 315	9 874	138 916
- kredyty na nieruchomości	0	0	2 711	1 586 270	820 534*	44 928	0	0	1 284	661	1 929	21 177	0	0	1 427	1 585 609	818 605	23 751	2 429 392
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	0	5	2 755	6 342	1 936	0	0	5	77	119	1 520	0	0	0	2 678	6 223	416	9 317
klienci instytucjonalni	2 230	0	125 779	646 029	75 975	14 091	0	0	75 899	3 056	6 016	11 307	2 230	0	49 880	642 973	69 959	2 784	767 826
instytucje samorządowe	0	0	0	67 573	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	67 560	0	0	67 560
Razem	2 230	0	137 803	3 522 463	1 293 253	461 576	0	0	86 496	20 598	30 745	358 271	2 230	0	51 307	3 501 865	1 262 508	103 305	4 921 215

Stan na 31 grudnia 2019	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)						Odpis na oczekiwane straty kredytowe						Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)						Razem
	oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			
	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	Koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne:	0	0	12 837	3 165 447	1 014 572	466 905	0	0	11 339	16 219	28 292	353 111	0	0	1 498	3 149 228	986 280	113 794	4 250 800
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	76	0	15 507	2 971	0	0	76	0	834	2 234	0	0	0	0	14 673	737	15 410
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	0	1 153 207	396 563	395 151	0	0	0	15 032	26 010	316 724	0	0	0	1 138 175	370 553	78 427	1 587 155
- pożyczki hipoteczne	0	0	10 052	125 624	15 050	23 940	0	0	10 052	282	229	11 318	0	0	0	125 342	14 821	12 622	152 785
- kredyty na nieruchomości	0	0	2 704	1 883 934	579 973	42 597	0	0	1 206	835	1 076	21 244	0	0	1 498	1 883 099	578 897	21 353	2 484 847
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	0	5	2 682	7 479	2 246	0	0	5	70	143	1 591	0	0	0	2 612	7 336	655	10 603
klienci instytucjonalni	72 509	22 371	51 100	532 271	136 841	15 079	135	710	30 674	4 553	3 666	12 236	72 374	21 661	20 426	527 718	133 175	2 843	778 197
instytucje samorządowe	0	0	0	91 605	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	91 586	0	0	91 586
Razem	72 509	22 371	63 937	3 789 323	1 151 413	481 984	135	710	42 013	20 791	31 958	365 347	72 374	21 661	21 924	3 768 532	1 119 455	116 637	5 120 583

* Na dzień 31 grudnia 2020 r. znaczna część portfela kredytów na nieruchomości znajduje się w koszyku 2 (33%), głównie ze względu na wystąpienie przesłanki transferu w postaci istotnego wzrostu ryzyka od daty otwarcia (SICR). Przesłanka ta dotyczy porównania PD na datę otwarcia ekspozycji do PD na datę raportową celem określenia, czy ryzyko defaultu ekspozycji wzrosło istotnie w relacji do wartości oczekiwanych na datę początkowego ujęcia tej ekspozycji. Istotny wzrost ryzyka od daty otwarcia identyfikowany jest w oparciu o porównanie krzywych PD lifetime na datę udzielenia oraz na datę raportową. Obie krzywe PD lifetime uwzględniają korektę z tytułu warunków makroekonomicznych (podejście forward-looking).

Zgodnie z poniższym zestawieniem przeterminowań na portfelu kredytów na nieruchomości, znaczna część (98%) salda kredytów na nieruchomości znajdujących się w koszyku 2 na dzień 31 grudnia 2020 r. nie miało żadnych zaległości w spłacie.

Stan na 31 grudnia 2020	osoby fizyczne - kredyty na nieruchomości (wartość bilansowa brutto)					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
koszyk 1	1 584 663	1 607	0	0	0	1 586 270
koszyk 2	802 144	16 916	1 112	362	0	820 534
przesłanka transferu - model SICR	790 974	9 336	0	0	0	800 310
przesłanka transferu - pozostałe	11 170	7 580	1 112	362	0	20 224
koszyk 3	13 625	6 589	3 368	473	23 584	47 639
Razem brutto	2 400 432	25 112	4 480	835	23 584	2 454 443

23.4 Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe	Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	Zmniejszenie stanu odpisów w związku z częściowym spisaniem	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe
	1 stycznia 2020								31 grudnia 2020
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1									
osoby fizyczne:	16 219	5 490	(2 228)	(1 952)	0	0	0	0	17 529
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	15 032	5 247	(2 197)	(1 417)	0	0	0	0	16 665
- pożyczki hipoteczne	282	29	(4)	(181)	0	0	0	0	126
- kredyty na nieruchomości	835	193	(24)	(343)	0	0	0	0	661
- kredyty w rachunku karty kredytowej	70	21	(3)	(11)	0	0	0	0	77
klienci instytucjonalni	4 688	830	(440)	(2 022)	0	0	0	0	3 056
instytucje samorządowe	19	0	0	(6)	0	0	0	0	13
Razem Koszyk 1	20 926	6 320	(2 668)	(3 980)	0	0	0	0	20 598
Koszyk 2									
osoby fizyczne:	28 292	4 690	(1 850)	(6 394)	(9)	0	0	0	24 729
- kredyty w rachunku bieżącym	834	32	(253)	(103)	0	0	0	0	510
- kredyty gotówkowe i ratalne	26 010	4 465	(1 562)	(7 223)	(8)	0	0	0	21 682
- pożyczki hipoteczne	229	139	(3)	124	0	0	0	0	489
- kredyty na nieruchomości	1 076	53	(25)	826	(1)	0	0	0	1 929
- kredyty w rachunku karty kredytowej	143	1	(7)	(18)	0	0	0	0	119
klienci instytucjonalni	4 376	903	(790)	1 527	0	0	0	0	6 016
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	32 668	5 593	(2 640)	(4 867)	(9)	0	0	0	30 745
Koszyk 3									
osoby fizyczne:	364 450	3 239	(10 158)	58 432	11	0	(64 700)	6 287	357 561
- kredyty w rachunku bieżącym	2 310	198	(288)	539	11	0	(1 140)	192	1 822
- kredyty gotówkowe i ratalne	316 724	2 950	(8 495)	52 360	0	0	(56 741)	3 723	310 521
- pożyczki hipoteczne	21 370	48	(655)	1 657	0	0	(1 239)	51	21 232
- kredyty na nieruchomości	22 450	38	(613)	3 548	0	0	(5 254)	2 292	22 461
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 596	5	(107)	328	0	0	(326)	29	1 525
klienci instytucjonalni	42 910	5 618	(456)	42 253	7	0	(2 009)	(1 117)	87 206
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 3	407 360	8 857	(10 614)	100 685	18	0	(66 709)	5 170	444 767
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	460 954	20 770	(15 922)	91 838	9	0	(66 709)	5 170	496 110

	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe na 1 stycznia 2019	Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	Inne korekty	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1									
osoby fizyczne:	19 279	7 903	(3 253)	(8 475)	(7)	772	0	0	16 219
- kredyty gotówkowe i ratalne	17 605	7 148	(3 167)	(6 301)	(7)	(246)	0	0	15 032
- pożyczki hipoteczne	428	204	(26)	(613)	0	289	0	0	282
- kredyty na nieruchomości	1 144	522	(51)	(1 462)	0	682	0	0	835
- kredyty w rachunku karty kredytowej	102	29	(9)	(99)	0	47	0	0	70
klienci instytucjonalni	2 075	2 055	(66)	2 869	(1)	(2 244)	0	0	4 688
instytucje samorządowe	29	0	(1)	(13)	0	4	0	0	19
Razem Koszyk 1	21 383	9 958	(3 320)	(5 619)	(8)	(1 468)	0	0	20 926
Koszyk 2									
osoby fizyczne:	41 575	2 792	(2 587)	(17 488)	(48)	4 060	(12)	0	28 292
- kredyty w rachunku bieżącym	1 175	28	(141)	(476)	0	248	0	0	834
- kredyty gotówkowe i ratalne	37 145	2 341	(2 329)	(14 194)	(42)	3 101	(12)	0	26 010
- pożyczki hipoteczne	716	16	(20)	(803)	(1)	321	0	0	229
- kredyty na nieruchomości	2 297	403	(87)	(1 849)	(5)	317	0	0	1 076
- kredyty w rachunku karty kredytowej	242	4	(10)	(166)	0	73	0	0	143
klienci instytucjonalni	1 279	3 200	(159)	2 054	0	(1 998)	0	0	4 376
instytucje samorządowe	19	0	0	(19)	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	42 873	5 992	(2 746)	(15 453)	(48)	2 062	(12)	0	32 668
Koszyk 3									
osoby fizyczne:	470 773	2 722	(75 804)	62 440	59	12 638	(39 431)	(68 947)	364 450
- kredyty w rachunku bieżącym	4 161	220	(1 053)	255	0	91	(829)	(535)	2 310
- kredyty gotówkowe i ratalne	390 782	2 499	(71 898)	75 867	(28)	3 607	(31 350)	(52 755)	316 724
- pożyczki hipoteczne	31 371	0	(826)	(6 120)	98	4 255	(1 875)	(5 533)	21 370
- kredyty na nieruchomości	41 843	0	(1 176)	(7 821)	(11)	4 618	(5 139)	(9 864)	22 450
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 616	3	(851)	259	0	67	(238)	(260)	1 596
klienci instytucjonalni	81 094	2 803	(4 977)	7 353	0	668	(39 562)	(4 469)	42 910
Razem Koszyk 3	551 867	5 525	(80 781)	69 793	59	13 306	(78 993)	(73 416)	407 360
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	616 123	21 475	(86 847)	48 721	3	13 900	(79 005)	(73 416)	460 954

23.5 Kredyty i pożyczki udzielone klientom – transfery wartości bilansowej brutto między koszykami utraty wartości

	Wartość bilansowa brutto 1 stycznia 2020	Przeniesienia, w tym:						Zaprzestanie ujmowania, w tym spłaty	Udzielenie	Modyfikacja przepływów pieniężnych	Spisania	Częściowe spisania	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2020
		z Koszyka 1 do Koszyka 2	z Koszyka 1 do Koszyka 3	z Koszyka 2 do Koszyka 1	z Koszyka 2 do Koszyka 3	z Koszyka 3 do Koszyka 1	z Koszyka 3 do Koszyka 2						
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1													
osoby fizyczne:	3 165 447	(475 653)	(41 398)	198 546	0	4 730	0	(576 254)	534 223	(9)	(771)	0	2 808 861
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 153 207	(138 629)	(33 770)	158 655	0	2 757	0	(380 657)	355 249	(58)	(771)	0	1 115 983
- pożyczki hipoteczne	125 624	(13 370)	(744)	1 487	0	236	0	(15 543)	6 162	1	0	0	103 853
- kredyty na nieruchomości	1 883 934	(323 629)	(6 839)	38 368	0	1 722	0	(179 399)	172 065	48	0	0	1 586 270
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 682	(25)	(45)	36	0	15	0	(655)	747	0	0	0	2 755
klienci instytucjonalni	604 780	(25 265)	(26 482)	85 160	0	1 217	0	(158 345)	167 081	113	0	0	648 259
instytucje samorządowe	91 605	0	0	0	0	0	0	(24 032)	0	0	0	0	67 573
Razem Koszyk 1	3 861 832	(500 918)	(67 880)	283 706	0	5 947	0	(758 631)	701 304	104	(771)	0	3 524 693
Koszyk 2													
osoby fizyczne:	1 014 572	475 653	0	(198 546)	(37 700)	0	8 471	(147 356)	102 636	(52)	(400)	0	1 217 278
- kredyty w rachunku bieżącym	15 507	0	0	0	(355)	0	75	(6 782)	2 365	0	(77)	0	10 733
- kredyty gotówkowe i ratalne	396 563	138 629	0	(158 655)	(29 602)	0	5 700	(86 619)	88 220	(70)	(301)	0	353 865
- pożyczki hipoteczne	15 050	13 370	0	(1 487)	(1 359)	0	997	(1 800)	1 033	0	0	0	25 804
- kredyty na nieruchomości	579 973	323 629	0	(38 368)	(6 093)	0	1 673	(50 601)	10 303	18	0	0	820 534
- kredyty w rachunku karty kredytowej	7 479	25	0	(36)	(291)	0	26	(1 554)	715	0	(22)	0	6 342
klienci instytucjonalni	159 212	25 265	0	(85 160)	(43 992)	0	215	(9 348)	29 784	(1)	0	0	75 975
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	1 173 784	500 918	0	(283 706)	(81 692)	0	8 686	(156 704)	132 420	(53)	(400)	0	1 293 253
Koszyk 3													
osoby fizyczne:	479 742	0	41 398	0	37 700	(4 730)	(8 471)	(47 921)	7 347	(9)	(51 834)	6 287	459 509
- kredyty w rachunku bieżącym	3 047	0	0	0	355	0	(75)	(821)	316	0	(714)	192	2 300
- kredyty gotówkowe i ratalne	395 151	0	33 770	0	29 602	(2 757)	(5 700)	(35 678)	6 423	(23)	(47 988)	3 723	376 523
- pożyczki hipoteczne	33 992	0	744	0	1 359	(236)	(997)	(4 048)	320	5	(84)	51	31 106
- kredyty na nieruchomości	45 301	0	6 839	0	6 093	(1 722)	(1 673)	(6 975)	237	9	(2 762)	2 292	47 639
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 251	0	45	0	291	(15)	(26)	(399)	51	0	(286)	29	1 941
klienci instytucjonalni	66 179	0	26 482	0	43 992	(1 217)	(215)	(7 662)	14 675	33	(1 280)	(1 117)	139 870
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 3	545 921	0	67 880	0	81 692	(5 947)	(8 686)	(55 583)	22 022	24	(53 114)	5 170	599 379
Razem wartość bilansowa brutto	5 581 537	0	0	0	0	0	0	(970 918)	855 746	75	(54 285)	5 170	5 417 325

	Wartość bilansowa brutto 1 stycznia 2019	Przeniesienia, w tym:						Zaprzestanie ujmowania, w tym spłaty	Udzielenie	Modyfikacja przepływów pieniężnych	Spisania	Częściowe spisania	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2019
		z Koszyka 1 do Koszyka 2	z Koszyka 1 do Koszyka 3	z Koszyka 2 do Koszyka 1	z Koszyka 2 do Koszyka 3	z Koszyka 3 do Koszyka 1	z Koszyka 3 do Koszyka 2						
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1													
osoby fizyczne:	2 585 338	(105 956)	(34 488)	321 460	0	2 333	0	(518 213)	915 249	(276)	0	0	3 165 447
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 063 487	(43 951)	(31 218)	12 732	0	1 141	0	(376 281)	527 636	(339)	0	0	1 153 207
- pożyczki hipoteczne	134 860	(2 956)	(1 765)	3 509	0	603	0	(16 020)	7 395	(2)	0	0	125 624
- kredyty na nieruchomości	1 384 594	(59 004)	(1 425)	305 217	0	585	0	(125 356)	379 258	65	0	0	1 883 934
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 397	(45)	(80)	2	0	4	0	(556)	960	0	0	0	2 682
klienci instytucjonalni	503 957	(113 309)	(2 831)	41 372	0	0	0	(101 383)	277 110	(136)	0	0	604 780
instytucje samorządowe	122 368	0	0	0	0	0	0	(30 763)	0	0	0	0	91 605
Razem Koszyk 1	3 211 663	(219 265)	(37 319)	362 832	0	2 333	0	(650 359)	1 192 359	(412)	0	0	3 861 832
Koszyk 2													
osoby fizyczne:	1 406 556	105 956	0	(321 460)	(49 168)	0	15 731	(198 836)	55 805	(12)	0	0	1 014 572
- kredyty w rachunku bieżącym	17 696	0	0	0	(375)	0	58	(5 058)	3 186	0	0	0	15 507
- kredyty gotówkowe i ratalne	484 363	43 951	0	(12 732)	(42 955)	0	11 277	(115 879)	28 547	(9)	0	0	396 563
- pożyczki hipoteczne	17 009	2 956	0	(3 509)	(908)	0	889	(1 829)	441	1	0	0	15 050
- kredyty na nieruchomości	879 126	59 004	0	(305 217)	(4 564)	0	3 484	(74 541)	22 685	(4)	0	0	579 973
- kredyty w rachunku karty kredytowej	8 362	45	0	(2)	(366)	0	23	(1 529)	946	0	0	0	7 479
klienci instytucjonalni	58 671	113 309	0	(41 372)	(17 675)	0	1	(7 186)	53 505	(41)	0	0	159 212
instytucje samorządowe	2 402	0	0	0	0	0	0	(2 402)	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	1 467 629	219 265	0	(362 832)	(66 843)	0	15 732	(208 424)	109 310	(53)	0	0	1 173 784
Koszyk 3													
osoby fizyczne:	617 973	0	34 488	0	49 168	(2 333)	(15 731)	(98 405)	7 850	(86)	(44 235)	(68 947)	479 742
- kredyty w rachunku bieżącym	5 431	0	0	0	375	0	(58)	(1 546)	401	0	(1 021)	(535)	3 047
- kredyty gotówkowe i ratalne	506 115	0	31 218	0	42 955	(1 141)	(11 277)	(90 958)	6 708	(88)	(35 626)	(52 755)	395 151
- pożyczki hipoteczne	41 625	0	1 765	0	908	(603)	(889)	(1 766)	533	4	(2 052)	(5 533)	33 992
- kredyty na nieruchomości	61 307	0	1 425	0	4 564	(585)	(3 484)	(2 930)	127	(2)	(5 257)	(9 864)	45 301
- kredyty w rachunku karty kredytowej	3 495	0	80	0	366	(4)	(23)	(1 205)	81	0	(279)	(260)	2 251
klienci instytucjonalni	93 766	0	2 831	0	17 675	0	(1)	(6 303)	4 150	0	(41 470)	(4 469)	66 179
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 3	711 739	0	37 319	0	66 843	(2 333)	(15 732)	(104 708)	12 000	(86)	(85 705)	(73 416)	545 921
Razem wartość bilansowa brutto	5 391 031	0	0	0	0	0	0	(963 491)	1 313 669	(551)	(85 705)	(73 416)	5 581 537

23.6 Kredyty i pożyczki zakupione lub utworzone dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)

	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2020	Odpis na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto 31 grudnia 2020
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	4 461	(1 042)	5 503
- kredyty gotówkowe i ratalne	2 325	(982)	3 307
- pożyczki hipoteczne	1 478	33	1 445
- kredyty na nieruchomości	658	(93)	751
Kredyty i pożyczki netto	4 461	(1 042)	5 503

	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2019	Odpis na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	4 227	(1 160)	5 387
- kredyty gotówkowe i ratalne	2 067	(1 064)	3 131
- pożyczki hipoteczne	1 492	0	1 492
- kredyty na nieruchomości	668	(96)	764
Kredyty i pożyczki netto	4 227	(1 160)	5 387

24. Inwestycyjne aktywa finansowe

Stan na 31 grudnia 2020	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Notowane	3 024 910	0	3 024 910
Obligacje Skarbu Państwa, w tym:	2 973 235	0	2 973 235
- na pokrycie BFG	39 988	0	39 988
Obligacje banków	41 670	0	41 670
Bony skarbowe	10 005	0	10 005
Nienotowane	299 993	10 618	310 611
Akcje	0	10 618	10 618
Instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski	299 993	0	299 993
Razem inwestycyjne aktywa finansowe	3 324 903	10 618	3 335 521

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w pozycji „Akcje” ujęta została przede wszystkim wartość godziwa akcji uprzywilejowanych serii A i C zamiennych na akcje zwykłe serii A Visa Inc. W 2020 roku miała konwersja części akcji uprzywilejowanych serii C na akcje uprzywilejowane serii A, które uprawniają do 100 akcji serii A.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku akcje uprzywilejowane serii C zamienne na akcje zwykłe serii A Visa Inc. oraz akcje uprzywilejowane serii A wycenione zostały do wartości godziwej w oparciu o odpowiednio cenę akcji zwykłych serii A Visa Inc. dostępną na ten dzień na New York Stock Exchange, przy uwzględnieniu współczynnika zamiany oraz w przypadku akcji uprzywilejowanych serii C zastosowano 15% dyskonto związane z ograniczeniem zbywalności akcji uprzywilejowanych serii C oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany akcji uprzywilejowanych serii C na akcje zwykłe serii A. Na dzień bilansowy wycena akcji uprzywilejowanych A i C Visa Inc. wynosi odpowiednio 5.662 tys. zł. i 4.839 tys. zł.

Stan na	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
31 grudnia 2019			
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Notowane	2 452 746	0	2 452 746
Obligacje Skarbu Państwa, w tym:	2 452 746	0	2 452 746
- na pokrycie BFG	35 399	0	35 399
Nienotowane	0	8 618	8 618
Akcje	0	8 618	8 618
Razem inwestycyjne aktywa finansowe	2 452 746	8 618	2 461 364

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w pozycji „Akcje” ujęta została przede wszystkim wartość godziwa akcji uprzywilejowanych serii C zamiennych na akcje zwykłe serii A Visa Inc.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku akcje uprzywilejowane serii C zamienne na akcje zwykłe serii A Visa Inc. wycenione zostały do wartości godziwej w oparciu o cenę akcji zwykłych serii A Visa Inc. dostępną na ten dzień na New York Stock Exchange, przy uwzględnieniu współczynnika zamiany oraz 15% dyskonta związanego z ograniczeniem zbywalności akcji uprzywilejowanych serii C oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany akcji uprzywilejowanych serii C na akcje zwykłe serii A. Na dzień bilansowy wycena akcji Visa Inc. wynosi 8.510 tys. zł.

Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	299 993	0
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	10 005	0
Od 3 miesięcy do 1 roku	260 541	286 944
Od 1 roku do 5 lat	2 012 501	1 603 143
Powyżej 5 lat	741 863	562 659
Razem	3 324 903	2 452 746

Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
O nieokreślonej zapadalności	10 618	8 618
Razem	10 618	8 618

25. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Budynki i budowle, w tym:	34 221	42 148
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	21 722	29 379
Grunty i inne, w tym:	1 169	1 179
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	670	680
Ulepszenia w obcych obiektach	2 810	3 604
Urządzenia i maszyny	10 989	14 794
Środki trwałe w budowie	3 354	2 200
Środki transportu, w tym:	1 588	1 968
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	1 568	1 938
Wypożyczenie	1 579	2 576
Rzeczowe aktywa trwałe razem, w tym:	55 710	68 469
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	23 960	31 997

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank nie był stroną umów skutkujących powstaniem zobowiązań umownych z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych w ramach prowadzonych projektów inwestycyjnych, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 wartość takich zobowiązań to kwota 2.144 tys. zł.

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku
(dane w tysiącach złotych)

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku

	Budynki i budowle	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Grunty i inne	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia i maszyny	Środki trwałe w budowie	Środki transportu	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Wyposażenie	Razem	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto środków trwałych na 1 stycznia 2020 roku	57 880	37 254	1 189	690	17 464	70 141	2 200	2 607	2 552	25 557	177 038	40 496
Zwiększenia	2 645	2 550	0	0	326	4 382	1 946	415	414	243	9 957	2 964
Zakupy bezpośrednie	40	0	0	0	326	3 738	1 946	260	259	149	6 459	259
Aktualizacja wartości	2 550	2 550	0	0	0	0	0	155	155	0	2 705	2 705
Inne zwiększenia	55	0	0	0	0	644	0	0	0	94	793	0
Zmniejszenia	(3 418)	(3 418)	0	0	(147)	(10 692)	(792)	(117)	(117)	(603)	(15 769)	(3 535)
Sprzedaż, likwidacja	(1 221)	(1 221)	0	0	(147)	(10 692)	0	(117)	(117)	(603)	(12 780)	(1 338)
Aktualizacja wartości	(2 197)	(2 197)	0	0	0	0	0	0	0	0	(2 197)	(2 197)
Inne zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	(792)	0	0	0	(792)	0
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	57 107	36 386	1 189	690	17 643	63 831	3 354	2 905	2 849	25 197	171 226	39 925
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 1 stycznia 2020	15 732	7 875	10	10	13 860	55 347	0	639	614	22 981	108 569	8 499
Zwiększenia	8 220	7 855	10	10	1 110	8 152	0	777	766	1 216	19 485	8 631
Amortyzacja	8 220	7 855	10	10	1 110	8 152	0	777	766	1 216	19 485	8 631
Zmniejszenia	(1 066)	(1 066)	0	0	(137)	(10 657)	0	(99)	(99)	(579)	(12 538)	(1 165)
Sprzedaż, likwidacja	(453)	(453)	0	0	(137)	(10 657)	0	(99)	(99)	(577)	(11 923)	(552)
Aktualizacja wartości	(613)	(613)	0	0	0	0	0	0	0	(2)	(615)	(613)
Skumulowana amortyzacja (umorzenia) na koniec okresu	22 886	14 664	20	20	14 833	52 842	0	1 317	1 281	23 618	115 516	15 965
Wartość netto środków trwałych na 1 stycznia 2020 roku	42 148	29 379	1 179	680	3 604	14 794	2 200	1 968	1 938	2 576	68 469	31 997
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	34 221	21 722	1 169	670	2 810	10 989	3 354	1 588	1 568	1 579	55 710	23 960

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

	Budynki i budowle	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Grunty i inne	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia i maszyny	Środki trwałe w budowie	Środki transportu	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Wypożyczenie	Razem	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania
	tys. zł		tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku	19 075	0	499	0	15 262	64 318	5 284	114	0	25 287	129 839	0
Wpływ wdrożenia MSSF16	36 358	36 358	690	690	0	(51)	0	1 735	1 794	0	38 732	38 842
Wartość brutto środków trwałych na dzień 1 stycznia 2019 roku	55 433	36 358	1 189	690	15 262	64 267	5 284	1 849	1 794	25 287	168 571	38 842
Zwiększenia	3 855	1 387	0	0	2 667	7 646	2 873	772	772	948	18 761	2 159
Zakupy bezpośrednie	87	0	0	0	244	6 396	2 873	772	772	278	10 650	772
Aktualizacja wartości	1 387	1 387	0	0	0	0	0	0	0	0	1 387	1 387
Inne zwiększenia	2 381	0	0	0	2 423	1 250	0	0	0	670	6 724	0
Zmniejszenia	(1 408)	(491)	0	0	(465)	(1 772)	(5 957)	(14)	(14)	(678)	(10 294)	(505)
Sprzedaż, likwidacja	(135)	(12)	0	0	(465)	(1 766)	(30)	0	0	(678)	(3 074)	(12)
Aktualizacja wartości	(479)	(479)	0	0	0	(4)	0	(14)	(14)	0	(497)	(493)
Inne zmniejszenia	(794)	0	0	0	0	(2)	(5 927)	0	0	0	(6 723)	0
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	57 880	37 254	1 189	690	17 464	70 141	2 200	2 607	2 552	25 557	177 038	40 496
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31 grudnia 2018	7 958	0	0	0	13 227	48 138	0	52	0	22 326	91 701	0
Wpływ wdrożenia MSSF16	0	0	0	0	0	(27)	0	(38)	0	0	(65)	0
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 1 stycznia 2019	7 958	0	0	0	13 227	48 111	0	14	0	22 326	91 636	0
Zwiększenia	8 307	8 025	10	10	1 066	8 915	0	625	614	1 280	20 203	8 649
Amortyzacja	8 307	8 025	10	10	1 066	8 584	0	625	614	1 280	19 872	8 649
Inne zmiany	0	0	0	0	0	331	0	0	0	0	331	0
Zmniejszenia	(533)	(150)	0	0	(433)	(1 679)	0	0	0	(625)	(3 270)	(150)
Sprzedaż, likwidacja	(52)	0	0	0	(433)	(1 675)	0	0	0	(625)	(2 785)	0
Aktualizacja wartości	0	0	0	0	0	(4)	0	0	0	0	(4)	0
Inne zmniejszenia	(481)	(150)	0	0	0	0	0	0	0	0	(481)	(150)
Skumulowana amortyzacja (umorzenia) na koniec okresu	15 732	7 875	10	10	13 860	55 347	0	639	614	22 981	108 569	8 499
Wartość netto środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku	11 117	0	499	0	2 035	16 180	5 284	62	0	2 961	38 138	0
Wpływ wdrożenia MSSF16	36 358	36 358	690	690	0	(24)	0	1 773	1 794	0	38 797	38 842
Wartość netto środków trwałych na 1 stycznia 2019 roku	47 475	36 358	1 189	690	2 035	16 156	5 284	1 835	1 794	2 961	76 935	38 842
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	42 148	29 379	1 179	680	3 604	14 794	2 200	1 968	1 938	2 576	68 469	31 997

26. Wartości niematerialne

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Koszty zakończonych prac rozwojowych	13 644	11 075
Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	46 259	44 836
Nakłady na wartości niematerialne	16 146	21 831
Wartości niematerialne razem	76 049	77 742

W ramach prowadzonych projektów inwestycyjnych Bank był stroną umów skutkujących powstaniem zobowiązań umownych z tytułu nabycia wartości niematerialnych w kwocie 2.809 tys. zł na 31 grudnia 2020 roku i odpowiednio 2.127 tys. zł na 31 grudnia 2019 roku.

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku

31 grudnia 2020	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	23 149	165 043	21 831	210 023
Zwiększenia	5 371	16 607	11 878	33 856
Przeniesienie z nakładów	5 371	12 192	0	17 563
Zakupy bezpośrednie	0	4 415	11 878	16 293
Zmniejszenia	0	(324)	(17 563)	(17 887)
Sprzedaż, likwidacja	0	(324)	0	(324)
Rozliczenie nakładów	0	0	(17 563)	(17 563)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	28 520	181 326	16 146	225 992
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	12 074	120 207	0	132 281
Zwiększenia	2 802	15 184	0	17 986
Amortyzacja	2 802	15 184	0	17 986
Zmniejszenia	0	(324)	0	(324)
Sprzedaż, likwidacja	0	(324)	0	(324)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	14 876	135 067	0	149 943
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	11 075	44 836	21 831	77 742
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	13 644	46 259	16 146	76 049

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

31 grudnia 2019	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	22 194	160 004	10 035	192 233
Zwiększenia	955	5 647	14 814	21 416
Przeniesienie z nakładów	955	2 064	0	3 019
Zakupy bezpośrednie	0	3 583	14 814	18 397
Zmniejszenia	0	(608)	(3 018)	(3 626)
Sprzedaż, likwidacja	0	(524)	0	(524)
Rozliczenie nakładów	0	0	(3 018)	(3 018)
Inne zmniejszenia	0	(84)	0	(84)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	23 149	165 043	21 831	210 023
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	9 878	104 519	0	114 397
Zwiększenia	2 197	16 287	0	18 484
Amortyzacja	2 197	16 287	0	18 484
Zmniejszenia	(1)	(599)	0	(600)
Sprzedaż, likwidacja	0	(516)	0	(516)
Aktualizacja wartości	(1)	(83)	0	(84)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	12 074	120 207	0	132 281
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	12 316	55 485	10 035	77 836
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	11 075	44 836	21 831	77 742

27. Pozostałe aktywa

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Dłużnicy różni	106 386	105 088
Przychody do otrzymania	11 143	12 200
Rozliczenia kart płatniczych	12 469	12 258
Koszty do rozliczenia w czasie	16 689	4 897
Zapasy	341	634
Inne aktywa	43	9
Razem pozostałe aktywa brutto	147 071	135 086
Odpis aktualizujące pozostałe aktywa	(17 169)	(16 762)
Razem pozostałe aktywa netto, w tym:	129 902	118 324
aktywa finansowe	112 882	112 837

* pozycja Dłużnicy różni zawiera wartość rozliczeń z tytułu realizacji umowy pośrednictwa finansowego realizowanego przez Poczta Polską, dotyczącą zabezpieczenia środków na pokrycie wypłat klientów Banku oraz przyjmowania zapłaty przy użyciu kart płatniczych

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących pozostałe aktywa na początek okresu	16 762	19 066
Utworzenie/aktualizacja odpisów	1 939	5 839
Wykorzystanie odpisów	(84)	(1 185)
Rozwiązanie odpisów	(1 448)	(6 958)
Wartość odpisów aktualizujących pozostałe aktywa na koniec okresu	17 169	16 762

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	114 554	113 569
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	64	775
Od 3 miesięcy do 1 roku	5 461	3 329
Razem krótkoterminowe	120 079	117 673
Od 1 roku do 5 lat	9 823	651
Razem długoterminowe	9 823	651
Razem pozostałe aktywa netto	129 902	118 324

28. Zobowiązania wobec innych banków

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Rachunki bieżące	9 355	8 542
Depozyty terminowe	0	52 429
Razem zobowiązania wobec innych banków, w tym:	9 355	60 971
Krótkoterminowe (do 1 roku)	9 355	60 971

29. Zobowiązania wobec klientów

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Klienci instytucjonalni:	2 061 029	1 362 293
Rachunki bieżące	1 183 858	845 037
Depozyty terminowe	827 495	453 521
Inne zobowiązania, w tym:	49 676	63 735
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	44 693	51 916
Klienci indywidualni:	6 111 204	5 655 464
Rachunki bieżące	4 660 796	3 841 633
Depozyty terminowe	1 391 801	1 763 820
Inne zobowiązania, w tym:	58 607	50 011
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	82	56
Instytucje rządowe i samorządowe:	62 514	30 061
Rachunki bieżące	49 940	16 010
Depozyty terminowe	12 563	14 051
Razem zobowiązania wobec klientów, w tym:	8 234 747	7 047 818
Krótkoterminowe (do 1 roku)	2 111 772	1 955 145
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	228 381	380 020
O nieokreślonej zapadalności	5 894 594	4 712 653

30. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

W latach 2019 – 2020 Bank nie przeprowadzał żadnych nowych emisji obligacji własnych. W roku 2019 dokonał wykupu w terminie ich wymagalności obligacji własnych serii B5. Wszystkie wyemitowane obligacje były obligacjami niezabezpieczonymi, a Bank wywiązał się ze zobowiązań wynikających z warunków emisji obligacji.

31. Zobowiązania podporządkowane

Według kategorii wyceny	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	142 039	142 078
Razem zobowiązania podporządkowane	142 039	142 078

W roku 2020 roku Bank nie emitował obligacji podporządkowanych.

Pozostające w bilansie Banku obligacje podporządkowane zostały wyemitowane w latach 2016 – 2017.

Zobowiązania podporządkowane, w tym pożyczka podporządkowana i obligacje podporządkowane są instrumentami niezabezpieczonymi.

Obligacje podporządkowane serii P1 o terminie wykupu 8 czerwca 2026 roku są przedmiotem obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na rynku Catalyst prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Bank wywiązał się ze wszystkich zobowiązań wynikających z warunków emisji obligacji i pożyczki podporządkowanej.

Wg rodzaju	Wartość nominalna	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządkowanych	
				Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł			tys. zł	tys. zł
Pożyczki					
Poczta Polska	43 000	WIBOR 6M+3,25pp	15 stycznia 2021	43 070	43 095
Obligacje					
Notowane	50 000	WIBOR 6M+2,8pp	8 czerwca 2026	49 284	49 170
Nienotowane	50 000	WIBOR 6M+2,5pp	18 września 2027	49 685	49 813
Razem	143 000			142 039	142 078

Zobowiązania podporządkowane, w tym pożyczka podporządkowana i obligacje podporządkowane, są instrumentami niezabezpieczonymi.

W dniu 15 stycznia 2021 roku Bank w terminie wymagalności pożyczki podporządkowanej dokonał jej całkowitej spłaty.

32. Rezerwy

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwa na odprawy emerytalno- rentowe	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Rezerwy na odprawy dla pracowników Banku	Rezerwa na zwrot prowizji klientom	Pozostałe rezerwy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 1 stycznia 2020	3 497	2 262	1 064	126	11 240	0	18 189
Utworzenie rezerw	2 396	268	148	2 118	24 240	120	29 290
Aktualizacja rezerw, w tym reklasyfikacja *	0	163	0	0	(4 425)	0	(4 262)
Wykorzystanie rezerw	(1 065)	(72)	0	(1 225)	(1 898)	0	(4 260)
Rozwiązanie rezerw	(82)	0	(12)	0	0	0	(94)
Stan na 31 grudnia 2020	4 746	2 621	1 200	1 019	29 157	120	38 863

* Reklasyfikacja dotyczy wartości rezerwy utworzonej tytułem oczekiwanych przyszłych zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich, którą ujęto jako pomniejszenie wartości brutto należności kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwa na odpisy emerytalno-rentowe	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Rezerwy na odpisy dla pracowników Banku	Rezerwa na zwrot prowizji klientom	Pozostałe rezerwy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 1 stycznia 2019	1 750	1 843	933	98	0	271	4 895
Utworzenie rezerw	1 865	263	5 263	927	11 243	0	19 561
Aktualizacja rezerw	0	214	0	0	0	0	214
Wykorzystanie rezerw	(107)	(58)	0	(859)	(3)	(222)	(1 249)
Rozwiązanie rezerw	(11)	0	(5 132)	(40)	0	(49)	(5 232)
Stan na 31 grudnia 2019	3 497	2 262	1 064	126	11 240	0	18 189

Inne sprawy sporne w toku

- 1) W dniu 29 grudnia 2006 roku Prezes UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu przez banki opłaty „interchange” za ograniczające konkurencję na rynku usług *acquiringowych* związanych z regulowaniem zobowiązań konsumentów wobec akceptantów z tytułu płatności za nabywane przez konsumentów towary i usługi za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski oraz nakazał zaniechanie ich stosowania, jednocześnie nakładając na banki kary pieniężne, w tym na Bank w wysokości 2.895 tys. zł (uczestniczący wówczas tylko w systemie VISA) (decyzja Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006).

Od powyższej decyzji odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ("SOKiK") złożył Bank oraz inni uczestnicy postępowania. Wyrokiem z 21 listopada 2013 roku SOKiK zmienił kary nałożone na banki, w tym m.in. znacząco zmniejszył wysokość kary nałożonej na Bank.

Na skutek apelacji banków oraz Prezesa UOKiK Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał dnia 6 października 2015 roku prawomocny wyrok oddalający wszystkie odwołania banków w całości i uwzględniający apelację Prezesa UOKiK. W konsekwencji, uprawomocniła się decyzja Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006, nakładająca na Bank karę w wysokości 2.895 tys. zł., która została zapłacona w dniu 20 października 2015 roku.

Dnia 19 kwietnia 2016 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od w/w wyroku. Dnia 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok II instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W dniu 30 października 2017 roku Bank wystąpił do Prezesa UOKiK o dokonanie zwrotu kary w wysokości 2.895 tys. zł wraz z odsetkami, nałożonej przez Prezesa UOKiK decyzją z dnia 29 grudnia 2006 roku. Prezes UOKiK dokonał zwrotu kwoty 2.895 tys. zł.

W dniu 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok SOKiK z 21 listopada 2013 roku i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W związku z tym, że sprawa nie jest prawomocnie zakończona, Bank zawiązał rezerwę w wysokości 2.895 tys. zł.

- 2) Pismem z dnia 10 listopada 2020 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez Bank praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość kosztów (obliczoną tzw. metodą liniową), które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredyt konsumencki w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu udzielonego na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim („u.k.k.”), co może naruszać art. 49 ust. 1 i ust. 2 u.k.k. i godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Bank pismem z dnia 27 listopada 2020 roku odpowiedział na pismo UOKiK. W dniu 19 lutego 2021 roku, Bank przedstawił UOKiK propozycję zobowiązania, do której UOKiK wniósł zastrzeżenia pismem z dnia 23 lutego 2021 roku. Bank w dniu 10 marca 2021 roku przyjął w konsekwencji zmodyfikowaną propozycję zobowiązania uwzględniającą uwagi UOKiK.

W wyniku powyższego, Bank utworzył w 2020 roku istotną rezerwę na proporcjonalny zwrot prowizji za udzielenie kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem. W kalkulacji Bank uwzględnił kredyty konsumenckie spłacone całkowicie przed umownym terminem końca kredytowania, udzielone po wejściu w życie zmienionej ustawy konsumenckiej, tj. po 18 grudnia 2011. Na dzień bilansowy łącznie utworzona rezerwa na ten cel wyniosła 35,1 mln zł., w tym wartość rezerwy na poczet przyszłego rozliczenia prowizji od przedterminowej spłaty od kredytów czynnych w wysokości 4,4 mln zł. została alokowana w pozycji kredyty i pożyczki oraz rezerwa na sprawy sporne w kwocie 1,5 mln zł.

Całkowity negatywny wpływ przedterminowych spłat kredytów detalicznych na zysk brutto Banku w 2020 roku wyniósł 36,4 mln zł, z czego 13,9 mln zł. zmniejszyło przychody odsetkowe, 2,2 mln zł. z tyt. spraw spornych ujęto w pozostałych kosztach operacyjnych oraz 20,3 mln zł. z tytułu zmian szacunków powiększyło pozostałe koszty operacyjne.

Szacunki Banku w zakresie zwrotu prowizji w związku z przedterminową spłatą kredytów konsumenckich obarczone są istotną niepewnością w stosunku do przyjętych głównych oszacowań: liczby klientów, którzy zwrócą się o zwrot prowizji dotyczących wcześniejszych spłat, wartości pojedynczego zwrotu prowizji oraz stopy przedpłat kredytów z portfela żyjącego w przyszłości. Gdyby prognozowana liczba klientów, którzy zwrócą się o zwrot prowizji oraz szacowana wartość prowizji do zwrotu, zmieniła się o -/+ 10% w stosunku do przyjętych szacunków, przy wszystkich innych założeniach niezmiennych, kwota rezerwy zmieniłaby się o - 2,0 mln zł / + 2,2 mln zł.

Opis najistotniejszych czynników wpływających na ustalenie rezerw na odprawy emerytalno-rentowe

Wyznaczanie rezerw emerytalno-rentowych przy wykorzystaniu metod aktuarialnych, naraża Bank na ryzyko aktuarialne obejmujące przede wszystkim ryzyko stopy procentowej, ryzyko długowieczności i ryzyko związane z wynagrodzeniem.

Ryzyko	Wpływ na wycenę
Ryzyko stopy procentowej	Spadek stóp oprocentowania nieobciążonych ryzykiem kredytowym instrumentów finansowych spowoduje wzrost wyceny wartości bieżącej rezerw emerytalno-rentowych.
Ryzyko długowieczności	Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności uczestników programu zarówno w okresie zatrudnienia, jak i po okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia uczestników programu spowoduje wzrost wartości rezerw na odprawy emerytalno-rentowe.
Ryzyko wynagrodzeń	Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń uczestników programu. Wobec tego wzrost wynagrodzeń uczestników programu spowoduje zwiększenie wartości rezerw na odprawy emerytalno-rentowe.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe zostały oszacowane przy wykorzystaniu metod wyceny rezerw przeprowadzonych przez zewnętrznego niezależnego aktuarium. Przy kalkulacji wysokości rezerwy na 31 grudnia 2020 roku została przyjęta stopa dyskonta na poziomie 1,2 % (2,0% na 31 grudnia 2019 roku). Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Poniższa tabela prezentuje kwoty ujmowane w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych całkowitych dochodach w odniesieniu do programu określonych świadczeń.

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe na początek okresu	2 262	1 843
Wartości ujęte w rachunku zysków i strat, w tym:		
- koszty bieżącego zatrudnienia	223	206
- koszty odsetkowe netto	45	57
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat	268	263
Wartości ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, w tym:		
- aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	52	(32)
- aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	111	246
Składniki kosztów ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	163	214
Wyplacone świadczenia	(72)	(58)
Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe na koniec okresu	2 621	2 262

33. Pozostałe zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23 781	27 868
Rozliczenia z tytułu obsługi zastępczej z Poczta Polska	20 005	23 502
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	9 373	10 216
Rozrachunki międzybankowe	15 928	11 218
Rozliczenia publiczno - prawne	4 092	4 300
Rezerwy na premie, nagrody, wynagrodzenia	725	3 576
Przychody przyszłych okresów	3 334	4 035
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	3 663	3 605
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	4 432	3 878
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26 181	33 323
Razem pozostałe zobowiązania, w tym:	111 514	125 521
Krótkoterminowe (do 1 roku)	92 198	98 224
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	19 316	27 297

33.1 Pozostałe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca włącznie	771	784
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	1 439	1 508
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	6 405	6 584
Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	15 277	22 750
Powyżej 5 lat	2 289	1 697
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26 181	33 323

Bank jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres umowy.

Umowy leasingu finansowego, w których Bank występuje jako leasingobiorca, dotyczą przede wszystkim:

- dzierżawy pomieszczeń – umowy zawarte przede wszystkim na czas nieokreślony (z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia) oraz na okres 5 lat z możliwością przedłużenia okresu najmu,

- umowy dzierżawy samochodów – zawarte na 48 miesięcy z opcją wykupu po cenie zbliżonej do ceny rynkowej,

Na dzień bilansowy Bank posiada dwie istotne umowy leasingu dotyczące najmu pomieszczeń:

- umowę ramową w zakresie najmu nieruchomości od Poczty Polskiej S.A. zawartą 20 września 2017 roku na czas nieokreślony, z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia. Umowa dotyczy najmu pomieszczeń na potrzeby placówek terenowych Banku. Na warunkach określonych w umowie ramowej zawarte są umowy najmu dla poszczególnych lokalizacji Banku.

- umowę najmu powierzchni dla lokalizacji biura Centrali Banku w Warszawie z dnia 21 maja 2013, której ważność, aneksem z dnia 28 kwietnia 2017 roku, została wydłużona do 30 czerwca 2024 roku.

34. Kapitały własne

34.1 Kapitał zakładowy

		Stan na	31 grudnia 2020/ 31 grudnia 2019
	liczba akcji	rok rejestracji	wartość akcji tys. zł
Akcje imienne serii A o wartości nominalnej 10 zł każda	291 300	2011	2 913
Akcje imienne serii B o wartości nominalnej 10 zł każda	9 437 740	2011	94 377
Akcje imienne serii C1 o wartości nominalnej 10 zł każda	1 284 248	2015	12 843
Akcje imienne serii C2 o wartości nominalnej 10 zł każda	1 814 520	2017	18 145
Razem	12 827 808		128 278

Na 31 grudnia 2020 roku kapitał zakładowy Banku składał się z 12.827.808 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Akcje Banku zostały całkowicie opłacone. Ogólna charakterystyka akcji została opisana poniżej:

- akcje imienne serii A – w liczbie 291.300 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) nie są uprzywilejowane,
- akcje imienne serii B – w liczbie 7.005.470 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w liczbie 2.432.270 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane,
- akcje imienne serii C1 – w liczbie 963.186 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w liczbie 321.062 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane,
- akcje imienne serii C2 – w liczbie 1.360.890 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w liczbie 453.630 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane.

Każda akcja daje swojemu posiadaczowi prawo do dywidendy i jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym w porównaniu do 31 grudnia 2019 roku nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Banku.

34.2 Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy jest tworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich ceną nominalną oraz z obowiązkowego 8% odpisu z zysku netto. Szczegółowy podział kapitału zapasowego zaprezentowano w zestawieniu zmian w kapitale własnym.

34.3 Skumulowane inne całkowite dochody

Skumulowane inne całkowite dochody powstają w wyniku rozpoznania:

- efektu wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- efektywnej części wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne netto,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (rezerw emerytalno-rentowych),
- odroczonego podatku dochodowego od wyżej wymienionych pozycji.

Składniki te zostają przeniesione ze skumulowanych innych całkowitych dochodów (z wyjątkiem zysków/strat aktuarialnych z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia) w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów, zakończenia stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych lub w momencie rozpoznania utraty wartości (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat).

Skumulowane inne całkowite dochody	Stan na	Pozostałe całkowite dochody					Stan na
	1 stycznia 2020	Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Korekta wynikająca z przeklasyfikowania do rachunku zysków i strat w wyniku zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Zyski/straty z tytułu wyceny zobowiązań dotyczących programu określonych świadczeń	Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiącej zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Korekta wynikająca z przeklasyfikowania do rachunku zysków i strat aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających w części stanowiącej nieefektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych	31 grudnia 2020
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zyski/straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:	10 413	61 940	(33 620)	0	0	0	38 733
- podatek odroczony	(2 444)	(14 529)	7 886	0	0	0	(9 087)
Zyski i straty aktuarialne z wyceny wartości zobowiązań z tytułu programu określonych świadczeń, w tym:	(273)	0	0	(131)	0	0	(404)
- podatek odroczony	65	0	0	31	0	0	96
Efektywna część zysków/strat z tytułu instrumentów zabezpieczających w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych, w tym:	0	0	0	0	1 046	(53)	993
- podatek odroczony	0	0	0	0	(245)	12	(233)
Skumulowane inne całkowite dochody razem	10 140	61 940	(33 620)	(131)	1 046	(53)	39 322

Skumulowane inne całkowite dochody	Stan na	Pozostałe całkowite dochody					Stan na
	1 stycznia 2019	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zyski/straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:	17 208	6 629	(13 424)	0	0	0	10 413
- podatek odroczony	(4 037)	(1 556)	3 149	0	0	0	(2 444)
Zyski i straty aktuarialne z wyceny wartości zobowiązań z tytułu programu określonych świadczeń, w tym:	(100)	0	0	(173)	0	0	(273)
- podatek odroczony	24	0	0	41	0	0	65
Efektywna część zysków/strat z tytułu instrumentów zabezpieczających w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych, w tym:	(84)	0	0	0	160	(76)	0
- podatek odroczony	20	0	0	0	(38)	18	0
Skumulowane inne całkowite dochody razem	17 024	6 629	(13 424)	(173)	160	(76)	10 140

34.4 Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy tworzony jest zgodnie z Prawem bankowym i statutem Banku z podziału zysku netto. Składa się na niego fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz kapitał rezerwowy. Wartości funduszu ogólnego ryzyka i kapitału rezerwowego zostały zaprezentowane poniżej.

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Fundusz ogólnego ryzyka	127 069	127 069
Kapitał rezerwowy	196 668	177 726
Pozostałe kapitały rezerwowe	323 737	304 795

Zmiany w pozostałych kapitałach rezerwowych wynikają z podziału zysku netto Banku za 2019 rok. Szczegóły co do podziału zysku netto Banku za 2019 rok zostały zaprezentowane w nocie 18.

POZOSTAŁE NOTY

35. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Kasa i środki w Banku Centralnym	591 223	104 156
Rachunki bieżące w innych bankach	18 845	19 691
Korekta zmiany stanu innych środków- czeki	26	27
Razem	610 094	123 874

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku przedstawiały się następująco:

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Zmiana stanu należności od innych banków		
Bilansowa zmiana stanu	1 140	(4 467)
Zmiana stanu rachunków nostro - środki pieniężne	(845)	5 262
Zmiana stanu lokat do 3 m-cy - środki pieniężne	0	(473)
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	295	322

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Zmiana wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających		
Bilansowa zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających	(1 654)	(386)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	377	0
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	1 226	104
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(51)	(282)

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody	(872 157)	(365 825)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	34 963	(8 390)
Wycena aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny oraz efekt reklasyfikacji aktywów finansowych pomiędzy kategoriami	(19 143)	(4 976)
Wynik na działalności inwestycyjnej z tytułu zakupu i sprzedaży papierów wartościowych	715 521	362 232
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(140 816)	(16 959)

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(2 000)	(2 634)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	0	1 043
Zmiana stanu zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(2 000)	(1 591)

Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	199 368	(345 675)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	10 774	21 855
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	210 142	(323 820)

Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	(51 616)	42 535
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	0	(2)
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(51 616)	42 533

Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	1 186 929	486 992
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	7 817	3 056
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 194 746	490 048

Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań	(14 007)	34 016
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	12 711	13 018
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 296)	47 034

Inne pozycje	okres	
	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Likwidacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(278)	(267)
Zyski/straty aktuarialne	(162)	(214)
Wpływ wdrożenia MSSF16	-	(39 277)
Korekta zmiany stanu innych środków- czeki	(26)	(27)
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(466)	(39 785)

Bank przyjął następujący podział działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Działalność operacyjna stanowi podstawową działalność Banku, która nie zalicza się do działalności inwestycyjnej i finansowej.

Działalność inwestycyjna polega na nabywaniu i sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, nabywaniu i sprzedaży papierów wartościowych oraz uzyskiwaniu wpływów w postaci dywidend otrzymanych z tytułu posiadania udziałów kapitałowych.

Działalność finansowa polega na zawieraniu długoterminowych (powyżej 12 miesięcy) operacji finansowych stanowiących źródło finansowania działalności Banku, to jest emisji dłużnych papierów wartościowych, zaciąganiu pożyczek, wykupie wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych i spłacie zaciągniętych pożyczek oraz spłacie związanych z nimi odsetek.

36. Pozabilansowe aktywa i zobowiązania warunkowe

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone (brutto)

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone według rodzaju	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Finansowe	301 976	340 559
- niewykorzystane linie kredytowe, w tym:	288 589	327 016
-koszyk 1	228 082	237 158
-koszyk 2	24 381	53 749
-koszyk 3	36 126	36 109
- limity na kartach kredytowych, w tym:	13 387	13 543
-koszyk 1	7 550	7 781
-koszyk 2	5 569	5 531
-koszyk 3	268	231
Gwarancyjne	21 538	20 683
gwarancje udzielone	21 538	20 683
Razem	323 514	361 242

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone według terminów zapadalności	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	
Finansowe	301 976	340 559
Bez określonego terminu	140 137	81 829
Do 1 miesiąca	29 023	51 401
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	27 936	38 594
Od 3 miesięcy do 1 roku	74 023	137 513
Od 1 roku do 5 lat	30 857	31 222
Gwarancyjne	21 538	20 683
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 083	20
Od 3 miesięcy do 1 roku	19 600	988
Od 1 roku do 5 lat	855	19 675
Razem	323 514	361 242

W ramach pozabilansowych zobowiązań warunkowych udzielonych dominują linie kredytowe. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obciążonego ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka wynikającego z udzielonych gwarancji i bezwarunkowych zobowiązań dotyczących finansowania stanowi element procesu oceny ryzyka kredytowego wynikającego z innych produktów kredytowych posiadanych przez danych klientów, tzn. wszystkie produkty kredytowe, łącznie z gwarancjami, udzielone konkretnym kredytobiorcom analizowane są równolegle zarówno pod kątem oceny przesłanek utraty wartości, jak i pomiaru odpisów aktualizujących.

Oszacowana kwota rezerw na udzielone zobowiązania gwarancyjne i zobowiązania dotyczące finansowania na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 1.200 tys. zł (na 31 grudnia 2019 roku wynosiła 1.064 tys. zł). Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe są ewidencjonowane na kontach bilansowych i prezentowane w nocie 32 jako pozycja „Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe”.

W tabeli poniżej zaprezentowane zostały wartości zaangażowania pozabilansowego brutto (linie kredytowe, gwarancje) wobec pięciu największych klientów według stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku.

Nazwa kredytobiorcy	Stan na 31 grudnia 2020
	tys. zł
Klient 1	46 150
Klient 2	36 000
Klient 3	19 600
Klient 4	17 000
Klient 5	15 844
Razem wybrani klienci	134 594

Nazwa kredytobiorcy	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł
Klient 1	36 000
Klient 2	25 301
Klient 3	20 449
Klient 4	19 600
Klient 5	14 651
Razem wybrani klienci	116 001

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe otrzymane

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe otrzymane według rodzaju	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Gwarancyjne	10 652	4 562
- gwarancje otrzymane	10 652	4 562
Razem	10 652	4 562

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe otrzymane według terminów zapadalności	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Gwarancyjne	10 652	4 562
Od 3 miesięcy do 1 roku	1 766	1 801
Od 1 roku do 5 lat	7 201	1 177
Powyżej 5 lat	1 584	1 584
Razem	10 652	4 562

Główną pozycją w kwocie zobowiązań warunkowych otrzymanych jest gwarancja otrzymana na zabezpieczenie zobowiązań Banku wynikających z umowy najmu powierzchni biurowej.

Sprawy sądowe i postępowania administracyjne oraz wezwania do zawarcia ugody stanowiące aktywa i zobowiązania warunkowe Banku

W 2020 roku Bank nie był stroną w żadnym postępowaniu toczącym się przed sądem lub organem administracji publicznej, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

• Sprawy sądowe

Suma roszczeń z tytułu toczących się postępowań, w których Bank jest stroną pozwaną, dla których Bank szacuje prawdopodobieństwo przegranej na poniżej 50%, wynosiła odpowiednio: na 31 grudnia 2020 roku 653 tys. zł i na 31 grudnia 2019 roku 525 tys. zł. W związku z brakiem przesłanek Bank nie utworzył rezerw na potencjalne zobowiązania z tego tytułu.

• Postępowania administracyjne

- 1) Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2019 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, co może stanowić naruszenie art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (klauzule modyfikacyjne). W kwietniu 2019 roku Bank przedstawił pełne stanowisko w sprawie. W dniu 27 września 2019 roku Bank przesłał do UOKiK pismo zawierające propozycję zobowiązania z wnioskiem o wydanie decyzji zobowiązującej. W dniu 23 listopada 2020 roku Bank złożył pismo wycofujące propozycję zobowiązania z wnioskiem o umorzenie postępowania. Postępowanie zostało przedłużone przez UOKiK do dnia 30 kwietnia 2021 roku. Na dzień sporządzenia sprawozdania Bank nie zidentyfikował potrzeby utworzenia rezerwy w sprawie.
- 2) W roku 2020, poza opisanym powyżej postępowaniem w sprawie, Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające w celu wstępnego ustalenia, czy zasady, na jakich Bank udziela konsumentom odroczenia spłat kredytów konsumenckich oraz kredytów hipotecznych (tzw. moratoria kredytowe) będącego następstwem skutków wywołanych wprowadzeniem w Polsce stanu epidemii związanej z rozpowszechnieniem się wirusa SARS-CoV-2, mogą uzasadniać wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca za niedozwolony.
Powyższe postępowanie miało charakter wyjaśniający, stąd Bank nie zidentyfikował przesłanek do utworzenia rezerw na ewentualne zobowiązania z ich tytułu.

Wezwania do zawarcia ugody

Na skutek uprawomocnienia się w dniu 6 października 2015 roku decyzji Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006 z dnia 29 grudnia 2006 roku dotyczącej uznania praktyki polegającej na wspólnym ustalaniu przez banki opłaty *interchange* za ograniczające konkurencję na rynku usług *acquiringowych* związanych z regulowaniem zobowiązań konsumentów wobec akceptantów z tytułu płatności za nabywane przez konsumentów towary i usługi za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski, banki, w tym Bank, otrzymały od szeregu podmiotów handlowych wnioski o sądowe zawiązanie do próby ugodowej w zakresie roszczeń o zwrot opłat *interchange*.

Pozwy wniesione przez Bank

W dniu 3 lutego 2017 roku Bank wniósł do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pozew o zasądzenie od Banku Zachodniego WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu (dalej: „Bank Zachodni WBK”) kwoty 2.022.808 EUR tytułem zwrotu Bankowi korzyści w postaci kwoty pieniężnej uzyskanej przez Bank Zachodni WBK bez podstawy prawnej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lipca 2016 roku do dnia zapłaty oraz nakazanie Bankowi Zachodniemu WBK wydania Bankowi 726 akcji uprzywilejowanych spółki Visa Inc. serii C uzyskanych przez Bank Zachodni WBK bez podstawy prawnej.
Niniejszy spór powstał na tle rozliczenia wynikającego z uzgodnionej w 2015 roku i sfinalizowanej w 2016 roku transakcji przejęcia Visa Europe przez Visa Inc., w wyniku której członkom (wspólnikom) Visa Europe wypłacono ceny za udziały (w formie pieniężnej oraz w formie akcji uprzywilejowanych spółki Visa Inc. serii C) zgodnie z zasadami określonymi w

dokumencie Membership Regulations i informacjach podawanych przez Visa Europe (dalej jako: „Cena za Udział”). Cena za Udział uzyskana przez Bank Zachodni WBK stanowi w podanej pozwym części bezpodstawne wzbogacenie kosztem Banku, które winno być stosownie do art. 405 kodeksu cywilnego zwrócone Bankowi (jako zubożonemu) przez Bank Zachodni WBK (jako wzbogaconemu).

W sprawie zapadło postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu pozwu ze względu na brak jurysdykcji krajowej. Postanowienie nie jest prawomocne. W dniu 17 września 2018 roku Bank wniósł zażalenie na ww. postanowienie do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2018 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił powyższe zażalenie. W dniu 1 marca 2019 roku Bank wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną na postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Sąd Najwyższy przyjął skargę kasacyjną do rozpoznania.

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Stan na 31 grudnia 2020			
Rodzaj aktywów Banku stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
		tys. zł	tys. zł
Obligacje skarbowe	Fundusz ochrony środków gwarantowanych *	40 000	39 988
Razem		40 000	39 988

Stan na 31 grudnia 2019			
Rodzaj aktywów Banku stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
		tys. zł	tys. zł
Obligacje skarbowe	Fundusz ochrony środków gwarantowanych *	35 000	35 399
Razem		35 000	35 399

* Zabezpieczeniu podlega wartość tworzonego przez Bank Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych zgodnie z art. 369 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Wartość bilansową aktywów stanowiących zabezpieczenie na pokrycie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych stanowią obligacje skarbowe z terminem wykupu zapewniającym zabezpieczenie wartości bilansowej przez okres określony ustawą. Fundusz jest powiększany lub pomniejszany w dniu 1 lipca każdego roku odpowiednio do wysokości sumy stanowiącej podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej.

38. Sprzedaż pakietów wierzytelności

W 2020 roku Bank zrealizował transakcję sprzedaży pakietu wierzytelności kredytowych. Transakcja sprzedaży została zawarta w dniu 26 listopada 2020 roku. Nabywcą pakietu został fundusz sekurytyzacyjny, który w toku przeprowadzonego postępowania przetargowego zaoferował najkorzystniejszą cenę za zbywane portfele.

W wyniku realizacji ww. transakcji dokonano zbycia 3.064 szt. kredytów o wartości nominalnej kapitału 45,0 mln zł oraz wartości odsetek i innych kosztów w kwocie 15,2 mln zł. Łączna wartość sprzedanego portfela to 60,2 mln zł, w tym wartość ekspozycji ewidencjonowanych na kontach bilansowych to 6,4 mln zł - ekspozycje, w istotnej części objęte odpisami na oczekiwane straty kredytowe tych aktywów (5,5 mln zł). Wynik brutto na transakcji sprzedaży pakietów wierzytelności wyniósł 3,4 mln zł i został ujęty w pozycji „Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” rachunku zysków i strat.

W 2019 roku Bank zrealizował transakcję sprzedaży pakietów wierzytelności kredytowych. Transakcja sprzedaży została zawarta w dniu 6 listopada 2019 roku. Nabywcą pakietów został fundusz sekurytyzacyjny, który w toku przeprowadzonego postępowania przetargowego zaoferował najkorzystniejszą cenę za zbywane portfele.

W wyniku realizacji ww. transakcji dokonano zbycia 6.103 szt. kredytów o wartości nominalnej kapitału 75,1 mln zł oraz wartości odsetek i innych kosztów w kwocie 26,9 mln zł, objętych w istotnej części odpisami na oczekiwane straty kredytowe tych aktywów (90,6 mln zł). Wynik brutto na transakcji sprzedaży pakietów wierzytelności wyniósł 2,4 mln zł i został ujęty w pozycji „Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” rachunku zysków i strat.

39. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmioty powiązane z Bankiem to:

- podmiot dominujący: Poczta Polska S.A.,
- podmiot o znaczącym wpływie na Bank: PKO Bank Polski S.A.,
- inne podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.,
- inne podmioty zależne od PKO Bank Polski S.A.,
- kluczowy personel kierowniczy Banku tj. członkowie Zarządu i członkowie Rady Nadzorczej,
- główna kadra kierownicza Banku, tj. dyrektorzy zarządzający, dyrektorzy departamentów i ich zastępcy oraz dyrektorzy biur i ich zastępcy,
- kluczowy personel kierowniczy podmiotu dominującego wobec Banku, tj. Zarząd Poczty Polskiej S.A.

Zgodnie z MSR 24 do podmiotów powiązanych Bank zalicza jednostki zależne od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, który sprawuje kontrolę nad Bankiem za pośrednictwem głównego akcjonariusza. Na potrzeby sprawozdania finansowego przez jednostki zależne od Skarbu Państwa należy rozumieć jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe, spółki z większościovym udziałem Skarbu Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto Bank skorzystał ze zwolnień przewidzianych w punktach 25 – 26 MSR 24, tj. w stosunku do transakcji zawartych z podmiotami zależnymi Skarbu Państwa, przy braku indywidualnie znaczących transakcji ograniczył się do zbiorowego ujawnienia ich zakresu.

W okresie 12 miesięcy kończącym się 31 grudnia 2020 roku nie miały miejsca niestandardowe znaczące transakcje z podmiotami powiązanymi, których charakter i warunki nie wynikały z bieżącej działalności operacyjnej. Wszystkie transakcje były zawierane na warunkach rynkowych.

Poniżej zaprezentowano charakter istotnych umów z podmiotami powiązanymi:

- umowa o współpracy zawarta w dniu 2 września 2011 roku z późniejszymi zmianami (zawarta przez Bank z Poczta Polska S.A.) określająca obszary i warunki współpracy, ogólne warunki dotyczące wzajemnych relacji, zakazu konkurencji, wzajemnej odpowiedzialności stron. Nie jest to umowa dotycząca bezpośrednio bieżącej działalności operacyjnej, ale ma istotny wpływ na jej kształtowanie. W dniu 21 grudnia 2020 roku zawarto Aneks nr 4 do tej umowy modyfikujący zapisy dotyczące zasad zakazu konkurencji oraz terminów jej wypowiedzenia,
- umowy związane z pośrednictwem finansowym realizowanym w imieniu i na rzecz Banku w zakresie całej gamy produktów i usług Banku, w tym w szczególności Umowa Agencyjna z 2 września 2011 roku zawarta z Poczta Polska S.A., z późniejszymi zmianami, zawierająca m.in. wykaz produktów bankowych oferowanych za pośrednictwem Poczty Polskiej, zasady rozliczeń powstałych z tego tytułu przepływów pieniężnych, procedury uruchamiania przez Bank Pocztyowy S.A. środków na potrzeby realizacji wypłat gotówkowych w placówkach Poczty Polskiej S.A. na rzecz Klientów Banku Pocztyowego S.A.,
- umowy związane z pośrednictwem finansowym oraz obsługą finansową realizowanymi przez Bank w imieniu i na rzecz podmiotów z Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A. (w tym umowy rachunków bankowych oraz obsługi produktów rozliczeniowych),
- umowy zawierane w ramach działalności *bancassurance*, w tym w szczególności umowa agencyjna z Pocztyowym Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie S.A. z dnia 8 kwietnia 2015 roku, z późniejszymi zmianami oraz umowa agencyjna z Pocztyowym Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 30 listopada 2010 roku, z późniejszymi zmianami oraz Umowa Generalna Grupowego Ubezpieczenia Kart Banku Pocztyowego S.A. z dnia 27 września 2017 roku,
- umowa z 29 czerwca 2018 roku z PKO Bank Polski S.A. w sprawie realizacji zastępczej obsługi kasowej na rzecz Klientów Banku Pocztyowego S.A. przez oddziały Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. będącą najważniejszą umową w ramach Planu Awaryjnego Działania w przypadku braku możliwości obsługi kasowej/gotówkowej Klientów Banku przez placówki Poczty Polskiej S.A.,
- pakiet umów związanych z obsługą finansową przez Bank, w tym w szczególności umowy o charakterze *cash processingu* (m.in. umowa z Poczta Polska S.A. w sprawie obsługi gotówkowej placówek własnych Banku, umowa obsługi przez Poczta Polska S.A. wpłat i wypłat zamkniętych Klientów Banku),
- umowa najmu z 20 września 2017 roku regulująca zasady i warunki najmu/podnajmu lokali lub pomieszczeń na placówki Banku w ramach infrastruktury sieci placówek Poczty Polskiej S.A
- umowa Konsorcjum (Bank PKO Bank Polski S.A., eService Sp. z o.o. i Bank Pocztyowy S.A.) z dnia 12 marca 2019 roku dotycząca nawiązania współpracy w celu świadczenia Poczcie Polskiej S.A. usług przyjmowania zapłaty przy użyciu instrumentów płatniczych, realizacji innych usług na terminalach POS oraz dzierżawy terminali POS.

Rozrachunki transakcji bilansowych i pozabilansowych z podmiotami powiązаныmi w rozbiciu na poszczególne jednostki zostały zaprezentowane w poniższych tabelach:

Należności	Stan na 31 grudnia 2020		Stan na 31 grudnia 2019	
	Rachunki nostro	Inne należności	Rachunki nostro	Inne należności
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	0	92 990	0	92 095
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	1	0	1	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	0	586	0	747
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	0	307	0	318
Razem	1	93 883	1	93 160

Zobowiązania	Stan na 31 grudnia 2020			Stan na 31 grudnia 2019		
	Depozyty otrzymane	Inne zobowiązania	Pożyczka podporządkowana	Depozyty otrzymane	Inne zobowiązania	Pożyczka podporządkowana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.*	559 130	27 852	43 070	162 013	31 009	43 095
Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.	14 781	0	0	5 392	0	0
Pocztylion - Arka PTE S.A.	22 198	0	0	0	0	0
Postdata S.A.	2 639	28	0	7 000	0	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	497	0	0	956	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	3 827	495	0	5 565	328	0
Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o.**	-	-	-	9 345	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	401	901	0	2 422	917	0
Razem	603 473	29 276	43 070	192 693	32 254	43 095

* Obejmują środki podmiotu dominującego wobec Banku zgromadzone na rachunkach bieżących i rachunkach celowych z tytułu prowadzonej przez ten podmiot działalności, regulowanych na podstawie umów zawartych z Bankiem

** Z dniem 31.12.2020 roku połączono dwie spółki z Grupy, tj.: Pocztową Agencję Usług Finansowych S.A. (PAUF S.A.) z Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o. (CRU Sp.z o.o.), wszystkie transakcje spółki CRU Sp. z o.o. wykazano łącznie z transakcjami PAUF S.A.

Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	Stan na 31 grudnia 2020		Stan na 31 grudnia 2019	
	udzielone	otrzymane	udzielone	otrzymane
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	19 600	0	19 600	0
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	1 166	0	1 076
Postdata S.A.	2 000	0	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	1 938	0	1 083	0
Razem	23 538	1 166	20 683	1 076

Przychody i koszty w poniższych tabelach zostały zaprezentowane w wartości otrzymanej/dokonanej zapłaty od/wobec kontrahenta (tj. w ujęciu kasowym) w rozbięciu na poszczególne jednostki:

Przychody	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020			okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		
	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Przychody z innych tytułów	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Przychody z innych tytułów
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	0	13 762	5	0	14 772	0
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	0	0	0	0	7
Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.	0	17	0	0	9	0
Pocztylion - Arka PTE S.A.	0	1	0	0	1	0
Postdata S.A.	0	6	0	0	5	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	0	10	0	0	10	22
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	0	1 704	5	0	1 709	6
Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o.**	-	-	-	0	8	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	0	3 713	6	0	3 876	6
Razem	0	19 213	16	0	20 390	41

Koszty	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020			okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		
	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu prowizji	Koszty rzeczowe	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu prowizji	Koszty rzeczowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	(2 322)	(28 733)	(13 262)	(3 275)	(36 097)	(13 037)
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	(32)	0	0	(29)	0
PKO Leasing S.A.	0	0	0	0	0	(19)
Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.	(32)	0	0	(75)	0	0
Postdata S.A.	(27)	0	0	(79)	0	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	(1)	0	0	(17)	0	(22)
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	(32)	0	(56)	(83)	0	0
Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o.*	-	-	-	(22)	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	(7)	0	0	(17)	0	0
Razem	(2 421)	(28 765)	(13 318)	(3 568)	(36 126)	(13 078)

* Z dniem 31.12.2020 roku połączono dwie spółki z Grupy, tj.: Pocztową Agencję Usług Finansowych S.A. (PAUF S.A.) z Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o. (CRU Sp.z o.o.), wszystkie transakcje spółki CRU Sp. z o.o. wykazano łącznie z transakcjami PAUF S.A

Przychody i koszty w poniższych tabelach zostały przedstawione zgodnie z ujęciem rachunkowym zaprezentowanym w rachunku zysków i strat w rozbiu na poszczególne jednostki:

Przychody	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020			okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		
	Przychody z tytułu odsetek*	Przychody z tytułu provizji	Przychody z innych tytułów	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu provizji	Przychody z innych tytułów
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	(11 986)	13 762	5	(16 384)	14 772	0
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	0	0	0	0	7
Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.	0	17	0	0	9	0
Pocztylion - Arka PTE S.A.	0	1	0	0	1	0
Postdata S.A.	0	6	0	0	5	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	0	10	0	0	10	22
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	458	1 220	5	549	1 260	6
Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o.**	-	-	-	0	8	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	0	3 713	6	0	3 876	6
Razem	(11 528)	18 729	16	(15 835)	19 941	41

Koszty	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020			okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		
	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu provizji	Koszty rzeczowe	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu provizji	Koszty rzeczowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	(2 360)	(18 033)	(13 262)	(3 327)	(20 444)	(13 037)
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	(32)	0	0	(29)	0
PKO Leasing S.A.	0	0	0	0	0	(19)
Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.	(32)	0	0	(75)	0	0
Postdata S.A.	(27)	0	0	(79)	0	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	(1)	0	0	(17)	0	(22)
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	(32)	0	(56)	(83)	0	0
Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o.*	-	-	-	(22)	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	(7)	0	0	(17)	0	0
Razem	(2 459)	(18 065)	(13 318)	(3 620)	(20 473)	(13 078)

* Ujemna wartość przychodów z tytułu odsetek dotyczy kosztów dystrybucji produktów bankowych rozliczanych w ramach efektywnej stopy procentowej, które korygują przychody z tytułu odsetek.

** Z dniem 31.12.2020 roku połączono dwie spółki z Grupy, tj.: Pocztową Agencję Usług Finansowych S.A. (PAUF S.A.) z Centrum Rozliczania Ubezpieczeń Sp. z o.o. (CRU Sp. z o.o.), wszystkie transakcje spółki CRU Sp. z o.o. wykazano łącznie z transakcjami PAUF S.A.

Transakcje z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa innymi, niż wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej i PKO Banku Polskiego S.A. oraz jego jednostkami zależnymi, są związane z działalnością bankową (udzielanie finansowania, deponowanie środków). Poniższe tabele prezentują informacje o rozrachunkach, przychodach i kosztach z jednostkami Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego z wyłączeniem spółek z Grupy Poczty Polskiej oraz PKO Banku Polskiego S.A. i jego jednostek zależnych.

	Stan na 31 grudnia 2020		Stan na 31 grudnia 2019	
	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	11 595	67 563	23 239	91 588
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	11 591	67 560	23 239	91 586
Inne należności	4	3	0	2
Zobowiązania	7 888	62 507	7 249	30 052
Depozyty otrzymane	7 849	62 506	7 209	30 051
Inne zobowiązania	39	1	40	1

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020		Okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	
	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody	899	1 385	3 547	2 783
- z tytułu odsetek	367	1 270	1 842	2 655
- z tytułu prowizji	532	115	1 705	128
Koszty	(1 042)	(69)	(2 360)	(104)
- z tytułu odsetek	(2)	(69)	(6)	(104)
- z tytułu prowizji	(6)	0	(5)	0
- z tytułu kosztów rzeczowych	(1 034)	0	(2 349)	0

Wysokość transakcji zawartych z kluczowym personelem kierowniczym Banku, z kluczowym personelem kierowniczym podmiotu dominującego wobec Banku i członkami głównej kadry kierowniczej Banku

Na dzień 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku wartość transakcji, łącznie z odpowiadającymi im kosztami i przychodami, zawartych z kluczowym personelem kierowniczym Banku, kluczowym personelem kierowniczym podmiotu dominującego wobec Banku oraz główną kadrami kierowniczą kształtowała się następująco:

Stan na 31 grudnia 2020	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	0	0	500	39
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0	500	39
Zobowiązania	0	0	475	0
Depozyty otrzymane	0	0	475	0
Operacje pozabilansowe	0	0	277	0
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	0	0	277	0
- udzielone	0	0	277	0

okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody	0	0	18	3
- z tytułu odsetek	0	0	16	2
- z tytułu prowizji	0	0	2	1
Koszty	0	0	(2)	0
- z tytułu odsetek	0	0	(2)	0

Stan na 31 grudnia 2019	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	0	0	561	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0	561	0
Zobowiązania	204	64	533	0
Depozyty otrzymane	204	64	533	0
Operacje pozabilansowe	0	0	28	0
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	0	0	28	0
- udzielone	0	0	28	0

okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody	0	0	30	0
- z tytułu odsetek	0	0	28	0
- z tytułu prowizji	0	0	2	0
Koszty	(1)	(1)	(3)	0
- z tytułu odsetek	(1)	(1)	(3)	0

*Dotyczy Członków Zarządu podmiotu dominującego wobec Banku nie zasiadających w Radzie Nadzorczej Banku.

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Zarząd	3 293	2 162
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	2 241	1 938
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1 052	224
Rada Nadzorcza	447	552
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	447	552
Razem	3 740	2 714

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom głównej kadry kierowniczej Banku

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	13 811	15 453
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	85	308
Razem	13 896	15 761

40. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa stanowi cenę, którą Bank otrzymałby za sprzedaż składnika aktywów lub zapłaciłby za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Na 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku Bank dokonał następującej klasyfikacji według hierarchii wartości godziwej tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są wycenione na bieżąco w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej oraz aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej:

- Poziom I: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o ceny notowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których Bank ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom II: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na Poziomie I, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio.
- Poziom III: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

40.1 Instrumenty finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej

Główne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku do wartości godziwej, stanowią składniki wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości wymaganej zapłaty takie jak:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności nieprzeznaczone do obrotu,
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

Kasa, środki w Banku Centralnym oraz należności od innych banków

Na pozycję składa się wartość środków pieniężnych Banku utrzymywanych na rachunkach bieżących w innych bankach. Dla bieżących należności oraz depozytów terminowych Banku, których termin zapadalności nie przekracza jednego roku oraz pozostałych należności przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbieżna z ich wartością bilansową.

Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu/Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

Wartość godziwa należności/zobowiązań z tytułu zakupionych/sprzedanych papierów wartościowych z otrzymanym/udzielonym przyrzeczeniem odkupu ustalana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z transakcji.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

W pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” Bank ujmuje kredyty i pożyczki zakwalifikowane do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Wartość godziwa dla kredytów i pożyczek wyznaczona jest poprzez wyliczenie dla każdego kredytu korekty wartości bilansowej do wartości godziwej. Korekta ta została wyliczona jako różnica pomiędzy sumą przyszłych przepływów pieniężnych kredytu lub pożyczki zdyskontowanych rynkową stopą procentową (wg krzywej dochodowości zbudowanej z notowanych stawek WIBOR/LIBOR, FRA oraz IRS) powiększoną o rynkową marżę produktu a wartością niezapadłego kapitału kredytu na dzień bilansowy. Przyszłe przepływy pieniężne kredytu lub pożyczki obejmowały przepływy kapitałowe wynikające z umowy oraz przepływy odsetkowe wyznaczone kalkulacyjnie w oparciu o rynkową krzywą dochodowości zbudowaną z notowanych stawek WIBOR/LIBOR, FRA oraz IRS według kwotowań z dnia bilansowego powiększoną o indywidualną marżę kontraktową dla każdego kredytu lub pożyczki. Rynkowa marża produktu została natomiast wyznaczona jako średnia efektywna marża ważona wartością kapitału dla analogicznej grupy produktów udzielonych w ciągu ostatnich 3 miesięcy poprzedzających datę bilansową lub, w przypadku braku transakcji w ostatnich 3 miesiącach, ostatnia dostępna marża wynikająca z przeprowadzonej transakcji. Korektę wartości bilansowej do wartości godziwej wyznaczano dla kredytów, dla których przyszłe przepływy finansowe są znane, natomiast dla pozostałych, w tym kredytów w rachunku bieżącym, kredytów z rozpoznaną utratą wartości, dla których utworzono odpis aktualizujący, przyjęto korektę zerową.

Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe nieuwjmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W przypadku grup aktywów finansowych utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości i zobowiązań finansowych Bank uznaje, że wartość godziwa jest zbieżna z wartością bilansową, co wynika z charakteru tych grup, np. krótki termin do zapadalności lub wymagalności, unikalny charakter instrumentu. Dotyczy to w szczególności gotówki i środków pieniężnych, bieżących należności i zobowiązań. Wartość godziwą dla depozytów terminowych banków, których termin zapadalności nie przekracza jednego roku, oraz pozostałych zobowiązań finansowych stanowi ich wartość bilansowa.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa dla kategorii „Zobowiązania wobec klientów” została wyznaczona poprzez wyliczenie dla każdego depozytu terminowego korekty wartości bilansowej do wartości godziwej. Korekta ta została wyliczona jako różnica pomiędzy sumą przyszłych przepływów kapitału i odsetek dla okresu od daty bilansowej do terminu wymagalności zdyskontowanych rynkową stopą procentową (wg krzywej dochodowości zbudowanej z notowanych stawek WIBOR, FRA oraz IRS) powiększoną o aktualną marżę produktu a wartością bilansową salda depozytu. Aktualna marża produktu została wyznaczona dla analogicznej grupy produktów udzielonych w ciągu ostatnich 3 miesięcy poprzedzających datę bilansową jako średnia różnica pomiędzy efektywnym oprocentowaniem depozytu i stopą bazową z dnia bilansowego. Korektę wartości bilansowej do wartości godziwej wyznaczano dla depozytów, dla których przyszłe przepływy finansowe są znane, natomiast dla pozostałych, w tym dla depozytów terminowych z terminem zapadalności do 3 miesięcy od dnia bilansowego, przyjęto zerową korektę.

Zobowiązania podporządkowane i zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wyznaczenie wartości godziwej pożyczki podporządkowanej i zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych odbywa się metodą dyskontowania przyszłych płatności z tychże instrumentów z wykorzystaniem spreadu wyznaczonego z momentu zawarcia transakcji.

W poniższych tabelach przedstawiono różnice pomiędzy wartością bilansową (wartość bilansowa oprocentowanych aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych została zaprezentowana wraz z narosłymi odsetkami) i szacowaną wartością godziwą aktywów i zobowiązań finansowych Banku oraz klasyfikację według hierarchii wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według wartości godziwej.

	Stan na 31 grudnia 2020		Stan na 31 grudnia 2019	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	591 331	591 331	104 235	104 235
Należności od innych banków	18 883	18 883	20 023	20 023
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 921 215	5 132 651	5 120 583	5 333 673
osoby fizyczne	4 085 829	4 194 321	4 250 800	4 463 466
- kredyty w rachunku bieżącym	10 701	10 701	15 410	15 410
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 497 503	1 690 401	1 587 155	1 844 474
- pożyczki hipoteczne	138 916	156 750	152 785	168 262
- kredyty na nieruchomości	2 429 392	2 327 152	2 484 847	2 424 717
- kredyty w rachunku karty kredytowej	9 317	9 317	10 603	10 603
klienci instytucjonalni	767 826	870 636	778 197	778 534
instytucje samorządowe	67 560	67 694	91 586	91 673
Pozostałe aktywa	129 902	129 902	118 324	118 324
Zobowiązania wobec innych banków	9 355	9 355	60 971	60 971
Zobowiązania wobec klientów	8 234 747	8 248 395	7 047 818	7 071 695
Zobowiązania podporządkowane	142 039	143 485	142 078	143 906
Pozostałe zobowiązania	111 514	111 514	125 521	125 521

Stan na 31 grudnia 2020				
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	591 331	0	591 331
Należności od innych banków	0	18 883	0	18 883
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	0	42 391	5 090 260	5 132 651
osoby fizyczne	0	20 018	4 174 303	4 194 321
- kredyty w rachunku bieżącym	0	10 701	0	10 701
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	1 690 401	1 690 401
- pożyczki hipoteczne	0	0	156 750	156 750
- kredyty na nieruchomości	0	0	2 327 152	2 327 152
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	9 317	0	9 317
klienci instytucjonalni	0	22 373	848 263	870 636
instytucje samorządowe	0	0	67 694	67 694
Pozostałe aktywa	0	0	129 902	129 902
Zobowiązania wobec innych banków	0	9 355	0	9 355
Zobowiązania wobec klientów	0	5 894 594	2 353 801	8 248 395
Zobowiązania podporządkowane	0	0	143 485	143 485
Pozostałe zobowiązania	0	0	111 511	111 511

Stan na 31 grudnia 2019				
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	104 235	0	104 235
Należności od innych banków	0	20 023	0	20 023
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	0	64 096	5 269 577	5 333 673
osoby fizyczne	0	26 013	4 437 453	4 463 466
- kredyty w rachunku bieżącym	0	15 410	0	15 410
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	1 844 474	1 844 474
- pożyczki hipoteczne	0	0	168 262	168 262
- kredyty na nieruchomości	0	0	2 424 717	2 424 717
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	10 603	0	10 603
klienci instytucjonalni	0	38 083	740 451	778 534
instytucje samorządowe	0	0	91 673	91 673
Inne aktywa	0	0	118 324	118 324
Zobowiązania wobec innych banków	0	60 971	0	60 971
Zobowiązania wobec klientów	0	4 712 653	2 359 042	7 071 695
Zobowiązania podporządkowane	0	0	143 906	143 906
Pozostałe zobowiązania	0	0	125 521	125 521

40.2 Instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej

Poniższa tabela pokazuje klasyfikację aktywów i zobowiązań finansowych, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane są w wartości godziwej, według hierarchii wartości godziwej.

Stan na 31 grudnia 2020	Poziom I tys. zł	Poziom II tys. zł	Poziom III tys. zł	Razem tys. zł
Aktywa finansowe, w tym:	2 988 902	302 105	46 626	3 337 633
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	458	0	458
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	1 654	0	1 654
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	2 988 902	299 993	46 626	3 335 521
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	2 983 240	299 993	41 670	3 324 903
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 662	0	4 956	10 618
Zobowiązania finansowe	0	0	0	0

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca przesunięcia pomiędzy Poziomem I i Poziomem II. W związku ze zmianą podejścia do wyceny akcji uprzywilejowanych serii A Visa Inc., polegające na braku uwzględnienia w niej stopy dyskonta na koniec 2020 roku, nastąpiło przesunięcie tych akcji z poziomu III do Poziomu I. W 2020 roku Bank zakupił obligacje covidowe FCP0427, które wycenia w wartości godziwej z wykorzystaniem dyskontowania krzywą bondową powiększoną o spread kredytowy. W związku z powyższym klasyfikuje je do Poziomu III.

Bank na 31 grudnia 2020 roku posiada akcje uprzywilejowane serii A i C zamienne na akcje zwykłe serii A Visa Inc.. W 2020 roku miała miejsce konwersja części akcji uprzywilejowanych serii C na akcje uprzywilejowane serii A, które uprawniają do 100 akcji serii A. Z uwagi na zastosowanie w wycenie akcji uprzywilejowanych serii C zamiennych na akcje zwykłe serii A Visa Inc. dyskonta w wysokości 15%, w stosunku do cen rynkowych akcji zwykłych serii A, związanego z ograniczeniem zbywalności akcji uprzywilejowanych serii C oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany akcji uprzywilejowanych serii C na akcje zwykłe serii A, Bank ujmuje te akcje w Poziomie III.

Bank w wycenie instrumentów pochodnych zawieranych z bankami nieposiadającymi ratingu inwestycyjnego uwzględnia korektę na ryzyko kredytowe kontrahenta (CVA). Z uwagi na niewielką skalę transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych głównie z bankami posiadającymi rating inwestycyjny lub za pośrednictwem KDPW_CCP (transakcje IRS, OIS, FRA w PLN), wartość korekty CVA jest nieznacząca. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość CVA wyniosła 0, z uwagi na brak transakcji pochodnych innych niż rozliczanych przez KDPW CCP.

COVID-19 wpłynął pośrednio na wycenę instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej wynikał poprzez ze spadek rynkowych stóp procentowych oraz rentowności papierów skarbowych oraz wzrostu kursów walutowych i przejściowego spadek cen akcji Visa Inc. Spowodowało to wzrost wycen posiadanych obligacji skarbowych oraz zawartych transakcji IRS, w której Bank otrzymuje stałą stopę.

Stan na 31 grudnia 2019	Poziom I tys. zł	Poziom II tys. zł	Poziom III tys. zł	Razem tys. zł
Aktywa finansowe, w tym:	2 452 746	397	8 618	2 461 761
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	397	0	397
Inwestycyjne aktywa finansowe	2 452 746	0	8 618	2 461 364
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	2 452 746	0	0	2 452 746
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	8 618	8 618
Zobowiązania finansowe	0	0	0	0

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do Poziomu III w 2020 roku oraz w okresach porównawczych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem nieobserwowalnych danych wejściowych.

Inwestycyjne aktywa finansowe	Poziom III	
	tys. zł	tys. zł
	Stan na 1 stycznia 2020	Stan na 1 stycznia 2019
Stan na początek okresu	8 618	5 984
Zyski lub straty w okresie	1 485	2 669
rozpoznane w rachunku zysków i strat:	1 485	2 669
- przychody z tytułu odsetek	111	0
- przychody z dywidend	110	35
- wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	1 151	2 634
- wynik w całkowitych dochodach	113	0
Zakupy	41 446	0
Dywidendy zapłacone	(110)	(35)
Inne	(4 813)	0
	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2020
Stan na koniec okresu	46 626	8 618

Na dzień 31 grudnia 2020 roku, w przypadku instrumentów kapitałowych, przy wzroście kursów walutowych o 1%, potencjalny wpływ na zmianę wartości godziwej wynosi 106 tys. zł, natomiast przy spadku kursów o 1% wynosi (-106) tys. zł.

Natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku w przypadku tych samych instrumentów kapitałowych i przy wzroście kursów walutowych o 1%, potencjalny wpływ na zmianę wartości godziwej wynosi 85 tys. zł, a przy spadku kursów o 1% wynosi (-85) tys. zł.

Tabela prezentuje informacje o danych wejściowych wykorzystywanych do wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej

Lp.	Aktywa/zobowiązania finansowe	Wartość godziwa na		Hierarchia wartości godziwej	Techniki wyceny i podstawowe dane wsadowe	Znaczące nieobserwowalne informacje	Zależność wartości godziwej od danych nieobserwowalnych
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019				
		tys. zł	tys. zł				
1	Obligacje Skarbu Państwa	Aktywa: 2 973 235	Aktywa: 2 452 746	Poziom 1	Cena BID dla pozycji długiej oraz cena ASK dla pozycji krótkiej w danym papierze, kwotowane na aktywnym rynku międzybankowym.	nd.	nd.
2	Bony skarbowe	Aktywa: 10 005	nd.	Poziom 2	Zdyskontowany przepływ z papieru przy stopie dyskontowej równej rentowności kupionej.	nd.	nd.
3	Bony pieniężne NBP	Aktywa: 299 993	nd.	Poziom 2	Zdyskontowany przepływ z papieru przy stopie dyskontowej równej rentowności kupionej.	nd.	nd.
4	Swapy stóp procentowych	Aktywa: 2 112	Aktywa: 312	Poziom 2	Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne. Przyszłe przepływy oraz czynniki dyskontowe wyznaczone są na podstawie krzywych dochodowości zbudowanych z notowanych stawek WIBOR/LIBOR, FRA oraz IRS.	nd.	nd.
5	FX swap	n.d.	Aktywa: 85	Poziom 2	Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne. Krzywe wykorzystywane do dyskontowania zbudowane są na podstawie notowanych: stawek depo oraz punktów swapowych dla par walutowych.	nd.	nd.
6	Dłużne papiery wartościowe	Aktywa: 41 670	nd.	Poziom 3	Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne. Dyskontowanie przyszłych płatności z papieru wartościowego odbywa się z wykorzystaniem krzywych dochodowości powiększonych o spread kredytowy z tytułu ryzyka kontrahenta.	Obligacje FCP0427 wycena w oparciu o krzywą bondową powiększoną o spread	Im wyższy spread, tym niższa wartość godziwa.
7	Akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe	Aktywa: 10 501	Aktywa: 8 510	Poziom 1 i 3	Dla akcji uprzywilejowanych Visa Inc. serii A wycena na podstawie ceny akcji zwykłych z aktywnego rynku z uwzględnieniem współczynnika zamiany 100 (Poziom 1). Dla akcji uprzywilejowanych Visa Inc. serii C wycena na podstawie ceny akcji zwykłych z aktywnego rynku z uwzględnieniem współczynnika zamiany i dyskonta związanego z ograniczeniem zbywalności oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany (Poziom 3).	Dyskonto związane z ograniczeniem zbywalności oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany dla akcji uprzywilejowanych serii C.	Wzrost dyskonta powoduje spadek wartości godziwej natomiast jego spadek powoduje wzrost wartości godziwej.
8	Inne akcje	Aktywa: 117	Aktywa: 108	Poziom 3	Wcena na podstawie wartości akcji podawanych przez SWIFT przeliczonej po średnim kursie NBP dla PLN/EUR.	nd.	nd.

W pozycji „Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” sprawozdania z sytuacji finansowej Bank prezentuje instrumenty kapitałowe o wartości godziwej 10.501 tys. zł na 31 grudnia 2020 roku i odpowiednio o wartości 8.510 tys. zł na 31 grudnia 2019 roku. W pozycji „Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat”. Szczegółowy opis wyceny tych instrumentów został zaprezentowany w notcie 24.

41. Struktura zatrudnienia

Struktura zatrudnienia w Banku na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku kształtowała się następująco:

w pełnych etatach	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
Centrala	781	824
Sieć sprzedaży detalicznej, w tym:	515	562
<i>Placówki i Oddział</i>	199	191
<i>Mikrooddziały</i>	245	299
Sieć sprzedaży instytucjonalnej	26	24
Razem Bank	1 322	1 410

42. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym niniejszego sprawozdania finansowego tj. po 31 grudnia 2020 roku nastąpiła całkowita spłata zobowiązania podporządkowanego wobec Poczty Polskiej S.A, jednostki dominującej Banku. Informacje szczegółowe dotyczące tego zdarzenia zostały ujawnione w nocie 31.

Po dniu bilansowym została podjęta decyzja o przyjęciu zmodyfikowanego zakresu zobowiązania przedkładanego przez Bank w postępowaniu prowadzonym przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, co skutkowało utworzeniem dodatkowej rezerwy na zwroty prowizji na skutek wcześniejszej spłaty kredytów konsumenckich (informacje dotyczące utworzonej rezerwy na dzień bilansowy znajdują się w nocie 32).

Poza tymi zmianami do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego nie wystąpiły inne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Banku na dzień bilansowy.

43. Informacje dotyczące firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych

W dniu 16 maja 2018 roku Rada Nadzorcza Banku Poczтового S.A. działając na podstawie § 12 ust. 2 pkt. 8 Statutu Banku Poczowego S.A. oraz § 5 ust. 3 pkt. 26 Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. dokonała wyboru KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa jako firmy audytorskiej uprawnionej do badania rocznych sprawozdań finansowych Banku Poczowego S.A. za lata 2018, 2019 i 2020, przeglądu śródrocznych sprawozdań finansowych Banku Poczowego S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Poczowego S.A. w latach 2019-2020 oraz świadczenia innych dozwolonych usług. KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie przy ul. Inflanckiej 4A, jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 3546. 27 lipca 2018 roku Bank i KPMG zawarły umowę na przeprowadzenie badania rocznych sprawozdań finansowych Banku Poczowego S.A. za lata 2018, 2019 i 2020, przeglądu śródrocznych sprawozdań finansowych Banku Poczowego S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Poczowego S.A. w latach 2019-2020 oraz świadczenia innych dozwolonych usług.

Poniższa tabela prezentuje wartość należnego wynagrodzenia KPMG netto, za wykonane usługi:

	2020 tys. zł	2019 tys. zł
badania sprawozdania finansowego Banku	365 000	365 000
usług atestacyjnych, w tym przeprowadzenie procedur dotyczących danych finansowych w pakiecie konsolidacyjnym na potrzeby jednostki dominującej	80 000	80 000
Razem	445 000	445 000

44. Cele i zasady zarządzania ryzykiem Banku

Głównym celem zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie bezpieczeństwa środkom powierzonym przez klientów Banku oraz zapewnienie skuteczności realizacji celów strategicznych Banku poprzez podejmowanie decyzji nakierowanych na maksymalizację uzyskiwanych dochodów w dłuższym horyzoncie czasowym, przy podejmowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o wymogi nadzorcze oraz o wewnętrzne regulacje zatwierdzone przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku. Obowiązujące regulacje wewnętrzne w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Banku.

W Banku przyjęto 3-stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Radę Nadzorczą:

- Polityce zarządzania ryzykiem w Banku Pocztowym S.A.,
- Polityce zarządzania kapitałem w Banku Pocztowym S.A.,
- Strategii rozwoju Banku Pocztowego S.A. w latach 2021 – 2024,
- Planie Finansowym Banku Pocztowego S.A. na 2020 rok oraz jego aktualizacji,
- Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Pocztowym S.A. na 2020 rok.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz.U.2017.637). Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, które jest realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne w związku z prowadzoną przez nie działalnością. Na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników w specjalnie powoływanych komórkach organizacyjnych, niezależnych od zarządzania ryzykiem na poziomie pierwszym, oraz działalność komórki ds. zgodności. Na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego.

Ich uszczegółowieniem są zaakceptowane przez Zarząd Banku zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Delegują one obowiązki na poziom poszczególnych departamentów i biur. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez wydziały, zespoły i stanowiska.

W systemie zarządzania ryzykiem uczestniczą:

- Rada Nadzorcza oraz funkcjonujący w ramach Rady Komitet Ryzyka,
- Zarząd Banku,
- komitety ds. zarządzania ryzykiem powołane przez Zarząd, zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi,
- komórki organizacyjne odpowiedzialne za bieżące zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością operacyjną (tzw. pierwszy poziom zarządzania ryzykiem),
- komórki organizacyjne koordynujące proces zarządzania poszczególnymi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka na drugim poziomie (tzw. Monitorujący Ryzyko), w tym w szczególności komórka ds. zgodności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
- komórka audytu wewnętrznego,
- pozostałe komórki organizacyjne.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz nad kontrolą procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, jak również zatwierdza jego główne cele i wytyczne oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za całokształt zarządzania ryzykiem w Banku, jak również podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym wpływającym na skalę i strukturę ryzyka. Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym zatwierdza metody zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Obejmują one takie czynności jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie i kontrola, raportowanie, podejmowanie działań zaradczych, a także przegląd i weryfikacja procesu zarządzania wybranym rodzajem ryzyka. Zarząd Banku odpowiada za wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie.

Komitety ds. zarządzania ryzykiem w Banku powoływane są przez Zarząd Banku i uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem. Komitety w Banku pełnią także funkcje opiniodawczą i rekomendacyjną w stosunku do Zarządu Banku w zakresie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, zasad i procedur realizacji wszystkich etapów procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, a także decyzyjną w zakresie uprawnień delegowanych przez Zarząd Banku. Dotyczy to w szczególności ustalania i monitorowania przestrzegania limitów, a także podejmowania decyzji kredytowych zgodnie z obowiązującym w Banku systemem limitów kompetencji decyzyjnych.

Komórki organizacyjne są odpowiedzialne za bieżące zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością operacyjną w zakresie wynikającym z regulacji wewnętrznych.

Komórki organizacyjne koordynujące proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka na poziomie drugim (tzn. Monitorujący Ryzyko) dążą do zapewnienia skutecznego procesu identyfikacji, pomiaru, monitoringu, kontroli oraz raportowania danego rodzaju ryzyka i podejmowania działań zaradczych w zakresie określonym w przepisach wewnętrznych.

W celu zapewnienia zgodności działania Banku z odpowiednimi regulacjami prawnymi, przepisami oraz standardami w Banku funkcjonuje wydzielona komórka zgodności, której celem działania jest również właściwe zarządzanie ryzykiem braku zgodności. Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje identyfikację ryzyka, ocenę ryzyka (poprzez

miar lub szacowanie), kontrolę (ograniczanie) ryzyka, w tym projektowanie i stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka, monitorowanie ryzyka i raportowanie.

W Banku funkcjonuje także komórka audytu wewnętrznego, która dokonuje oceny procesu zarządzania poszczególnymi ryzykami, w tym jego zgodności z regulacjami prawnymi i procedurami wewnętrznymi.

Docelowa struktura ryzyka Banku jest uwarunkowana zdefiniowanym „apetytem na ryzyko”. Apetyt na ryzyko Banku określa gotowość Banku do podejmowania określonej wielkości ryzyka w określonym horyzoncie czasowym i jest akceptowany przez Zarząd. Apetyt na ryzyko stanowi istotny element konstrukcji Strategii Banku i Planu Finansowego zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą.

Efektami prowadzonych działań w zakresie identyfikacji i pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka jest określenie, które z nich są istotne z punktu widzenia Banku, ich klasyfikacja z punktu widzenia stałej oceny istotności (ryzyka trwale istotne i okresowo istotne), a także z perspektywy celowości pokrycia danego ryzyka kapitałem.

Jako ryzyko trwale istotne Bank uznaje następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej księgi bankowej,
- ryzyko płynności.

Dodatkowo Bank identyfikuje następujące istotne rodzaje ryzyka:

- ryzyko strategiczne,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyka outsourcingu,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko rezydualne,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko modeli.

W 2020 roku działalność Banku była zgodna z wymogami regulacyjnymi wynikającymi z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 oraz Dyrektywy Parlamentu i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE.

44.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko, na jakie narażony jest Bank z tytułu zawarcia transakcji kredytowych, skutkujące możliwością nieodzyskania udzielonych kwot, utratą dochodu lub poniesieniem straty finansowej. Jest ono wypadkową z obszaru opracowania i wprowadzenia produktu kredytowego, procesu kredytowania, a z drugiej strony działań ograniczających możliwość poniesienia strat. W ramach ryzyka kredytowego Bank uwzględnia zarówno ryzyko kontrahenta, jak również ryzyko rozliczenia i dostawy.

Ustalając bieżącą politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank ma przede wszystkim na względzie utrzymanie ustalonego w strategii poziomu apetytu na ryzyko mierzonego wskaźnikiem NPL, NPL cover oraz poziomem krzywej vintage oraz wskaźnikiem PD dla nowej produkcji kredytów gotówkowych. Inne istotne czynniki brane pod uwagę to utrzymanie właściwego poziomu kapitału, przestrzeganie stosowanych przez Bank limitów dotyczących działalności kredytowej, analiza mocnych i słabych stron działalności kredytowej Banku oraz przewidywane możliwości i zagrożenia dla jej dalszego rozwoju. Polityka Banku w zakresie akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego uwzględnia również cykliczność procesów ekonomicznych oraz zmiany zachodzące w samym portfelu ekspozycji kredytowych.

Bank kieruje się m.in. następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym:

- a) analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego,
- b) stosuje limity wewnętrzne i zewnętrzne wynikające odpowiednio z apetytu na ryzyko w różnych obszarach portfela kredytowego oraz wynikające z Prawa bankowego, Rozporządzenia CRR oraz realizacji rekomendacji KNF,
- c) funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji kredytowych są oddzielone od funkcji związanych z pozyskiwaniem klientów (sprzedaż produktów bankowych),

- d) podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez klienta,
- e) podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych,
- f) każda transakcja kredytowa od momentu zawarcia do pełnego rozliczenia jest monitorowana w zakresie wykorzystania kredytu, terminowości spłat, prawnych zabezpieczeń kredytu, powiązań kapitałowo-organizacyjnych dłużnika, a w przypadku klientów instytucjonalnych również pod względem bieżącej sytuacji ekonomiczno – finansowej,
- g) okresowo monitorowana jest sytuacja ekonomiczno-finansowa poszczególnych zakładów ubezpieczeń dostarczających zabezpieczenia kredytów oraz dostarczanie i opłacanie przez klientów polis i cesji praw z polis ubezpieczeniowych,
- h) okresowo monitorowane są zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz założenia i ramy prawno-ekonomiczne dokonywanych ocen wartości nieruchomości przyjmowanych jako zabezpieczenia ekspozycji kredytowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka kredytowego. W regulacjach jest określony zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

W celu wyznaczenia poziomu ryzyka kredytowego Bank wykorzystuje m. in. następujące metody jego pomiaru:

- a) prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia powodującego stratę (PD),
- b) stopy odzysków (RR) oraz strata w wyniku zdarzenia powodującego stratę (LGD),
- c) udział i strukturę kredytów z utratą wartości (NPL),
- d) wskaźnik pokrycia kredytów z utratą wartości odpisami aktualizującymi (NPL coverage),
- e) miary efektywności modeli scoringowych (m.in. Gini, PSI ratio),
- f) koszt ryzyka.

Bank przeprowadza cykliczne przeglądy realizacji przyjętej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym. Przeglądowi i modyfikacji podlegają przede wszystkim:

- a) przepisy wewnętrzne dotyczące oceny i monitorowania ryzyka kredytowego klienta oraz weryfikacji wartości prawnych zabezpieczeń – dostosowywane są one do zmieniających się warunków rynkowych, specyfiki działalności typów (grup) klientów, przedmiotu kredytowania oraz określenia minimalnych wymogów stosowania obligatoryjnych form prawnych zabezpieczeń,
- b) wewnętrzny system limitowania działalności kredytowej oraz ustalania kompetencji decyzyjnych odnośnie podejmowania decyzji kredytowych,
- c) system identyfikacji, oceny i raportowania ryzyka kredytowego Komitetom Kredytowym, Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku,
- d) maksymalne poziomy wskaźników wykorzystywanych przy ocenie ryzyka kredytowego oraz akceptowane formy wkładu własnego dla detalicznych kredytów mieszkaniowych,
- e) modele scoringowe oraz narzędzia informatyczne wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

System raportowania w Banku składa się między innymi z następujących elementów:

- a) raportowania o poziomie ryzyka kredytowego, w tym analiz *vintage*, informacji o wykorzystaniu limitów oraz jakości i skuteczności procesów kredytowych,
- b) raportów z przeprowadzonych testów warunków skrajnych, przeglądu limitów oraz analiz *backtestów* dla odpisów aktualizacyjnych,
- c) analiz rynku nieruchomości oraz badania aktualnej wartości zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- d) przeglądu realizacji zasad polityki ryzyka kredytowego.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe:

- a) raport miesięczny dla Zarządu Banku i Komitetu Kredytowego Banku,
- b) raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe (w podziale na klasy instrumentów finansowych)

	Wartość bilansowa netto	
	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	591 331	104 235
Należności od innych banków	18 883	20 023
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	458	397
Instrumenty finansowe zabezpieczające	1 654	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 921 215	5 120 583
- osoby fizyczne	4 085 829	4 250 800
- klienci instytucjonalni	767 826	778 197
- instytucje samorządowe	67 560	91 586
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody:	3 324 903	2 452 746
- notowane	3 024 910	2 452 746
- nienotowane	299 993	0
Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	10 618	8 618
- nienotowane	10 618	8 618
Pozostałe aktywa finansowe	112 882	112 837
Razem	8 981 944	7 819 439

Bank jest dodatkowo narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych transakcji wykazywanych jako udzielone zobowiązania pozabilansowe. Wysokość maksymalnego narażenia na ryzyko kredytowe z tytułu tych transakcji wyraża ich wartość pozabilansowa zaprezentowana w nocie 36.

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019		Główna forma zabezpieczenia 31 grudnia 2020 31 grudnia 2019
	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa zabezpieczenia	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa zabezpieczenia	
Kredyty i pożyczki, w tym:	5 417 325	2 719 630	5 581 537	2 848 098	
osoby fizyczne:	4 485 648	2 507 162	4 659 761	2 626 848	
- kredyty w rachunku bieżącym	13 033	0	18 554	0	NIEZABEZPIECZONE
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 846 371	634	1 944 921	699	HIPOTEKA MIESZKALNA
- pożyczki hipoteczne	160 763	148 826	174 666	169 942	HIPOTEKA MIESZKALNA
- kredyty na nieruchomości	2 454 443	2 357 702	2 509 208	2 456 207	HIPOTEKA MIESZKALNA
- kredyty w rachunku karty kredytowej	11 038	0	12 412	0	NIEZABEZPIECZONE
klienci instytucjonalni:	864 104	212 468	830 171	221 250	
- kredyty w rachunku bieżącym	22 373	3 783	85 314	0	GWARANCJA /NIEZABEZPIECZONE
- kredyty na nieruchomości	521 131	310	440 998	0	BLOKADA ŚRODKÓW
- kredyty operacyjne	44 204	15 564	54 838	26 490	HIPOTEKA KOMERCYJNA
- kredyty inwestycyjne	221 514	152 993	191 005	146 050	HIPOTEKA KOMERCYJNA
- pożyczki hipoteczne	52 652	39 818	55 943	48 710	HIPOTEKA KOMERCYJNA
- fundusze i depozyty zabezpieczające	2 230	0	2 073	0	ŚRODKI PIENIĘŻNE
instytucje samorządowe:	67 573	0	91 605	0	
- kredyty inwestycyjne	67 573	0	91 605	0	NIEZABEZPIECZONE

W celu ograniczenia nadmiernej koncentracji zaangażowań, Bank stosuje limity wewnętrzne i zewnętrzne wynikające z apetytu na ryzyko w różnych obszarach portfela kredytowego oraz z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm

inwestycyjnych, zmieniające Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenie CRR”), Prawa bankowego i realizacji rekomendacji KNF. Szczegółowy wykaz przyjętych i monitorowanych przez Bank limitów dotyczących działalności kredytowej określają przepisy wewnętrzne dotyczące limitowania działalności kredytowej. W szczególności można wyróżnić wewnętrzne limity koncentracji zaangażowań kredytowych oraz poziomy referencyjne ze względu na:

- rodzaj branży,
- rodzaj zabezpieczenia,
- rodzaj produktu,
- rodzaj klienta.

Poziom wykorzystania poszczególnych limitów monitorowany jest z częstotliwością miesięczną w cyklicznych raportach dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym. W okresach rocznych w Banku dokonywany jest natomiast przegląd i ewentualna aktualizacja limitów wewnętrznych oraz parametryzacja limitów pod względem bieżącej i planowanej struktury portfela kredytowego, która wynika z przyjętego poziomu apetytu na ryzyko.

Bank prowadzi działalność jedynie na terenie Polski.

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości bilansowe netto)

Stan na 31 grudnia 2020	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:								Razem	Udział w portfelu kredytowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe			
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej					
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	1 009	133 514	18 330	464 124	958	119 044	1 592	738 571	14.9%	
Wielkopolskie	1 745	164 324	19 284	280 675	1 271	60 830	4 439	532 568	10.8%	
Dolnośląskie	264	138 748	10 055	299 829	661	83 379	2 732	535 668	10.9%	
Kujawsko-pomorskie	1 842	98 112	17 131	291 652	760	77 411	11 466	498 374	10.1%	
Pomorskie	350	99 222	9 433	225 335	571	98 177	3 604	436 692	8.9%	
Śląskie	1 250	159 876	16 811	116 795	981	28 126	6 328	330 167	6.7%	
Łódzkie	351	78 611	11 118	130 998	460	65 862	2 401	289 801	5.9%	
Warmińsko-mazurskie	305	92 213	4 415	118 329	335	64 761	22 244	302 602	6.1%	
Zachodniopomorskie	949	110 320	6 754	102 929	661	46 849	0	268 462	5.5%	
Małopolskie	733	99 449	10 910	146 469	627	49 212	440	307 840	6.3%	
Lubuskie	306	75 137	7 658	65 924	404	32 634	2 607	184 670	3.8%	
Lubelskie	725	75 393	3 407	70 964	495	9 849	1 792	162 625	3.3%	
Podkarpackie	315	70 225	1 515	40 178	452	7 458	7 768	127 911	2.6%	
Świętokrzyskie	126	42 161	583	27 400	245	23 682	0	94 197	1.9%	
Opolskie	168	33 190	1 371	22 666	218	549	147	58 309	1.2%	
Podlaskie	230	27 008	141	25 125	218	3	0	52 725	1.1%	
Nieprzypisane	33	0	0	0	0	0	0	33	0.0%	
Razem	10 701	1 497 503	138 916	2 429 392	9 317	767 826	67 560	4 921 215	100.0%	

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości bilansowe netto)

Stan na 31 grudnia 2019	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:							Razem	Udział w portfelu kredytowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe		
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej				
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	1 424	137 225	19 597	456 294	997	159 940	2 846	778 323	15.3%
Wielkopolskie	2 435	178 487	22 526	296 135	1 401	38 786	6 317	546 087	10.7%
Dolnośląskie	549	153 917	11 682	302 801	735	126 306	4 494	600 484	11.7%
Kujawsko-pomorskie	2 173	107 205	18 592	309 627	909	63 940	14 095	516 541	10.1%
Pomorskie	680	106 663	9 696	227 224	708	87 661	4 325	436 957	8.5%
Śląskie	1 773	165 561	19 047	122 544	1 155	31 768	10 008	351 856	6.9%
Łódzkie	654	84 939	12 738	137 559	516	62 176	3 806	302 388	5.9%
Warmińsko-mazurskie	513	91 588	4 414	127 739	424	57 396	27 100	309 174	6.0%
Zachodniopomorskie	1 381	118 654	7 270	106 182	799	46 331	0	280 617	5.5%
Małopolskie	989	105 077	11 153	144 269	705	40 088	1 451	303 732	5.9%
Lubuskie	479	77 221	8 440	67 289	417	28 965	3 951	186 762	3.6%
Lubelskie	1 021	78 509	3 724	68 965	551	11 462	3 609	167 841	3.3%
Podkarpackie	388	72 461	1 410	40 940	524	8 928	9 387	134 038	2.6%
Świętokrzyskie	281	45 925	633	26 731	284	11 704	0	85 558	1.7%
Opolskie	247	34 909	1 670	23 698	254	625	197	61 600	1.2%
Podlaskie	381	28 596	190	26 850	224	3	0	56 244	1.1%
Nieprzypisane	42	218	3	0	0	2 118	0	2 381	0.0%
Razem	15 410	1 587 155	152 785	2 484 847	10 603	778 197	91 586	5 120 583	100.0%

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości pozabilansowe netto)

Wartość netto zaangażowania pozabilansowego w zakresie kredytów i pożyczek uwzględnia wartość rezerw na zobowiązania pozabilansowe, które zostały zaprezentowane w notcie 36.

Stan na 31 grudnia 2020	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:							Razem	Udział w zaangażowaniu pozabilansowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe		
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej				
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	2 244	11	0	11 271	1 291	85 468	0	100 285	31,0%
Śląskie	1 819	36	0	1 198	1 255	3 946	0	8 254	2,6%
Łódzkie	686	0	0	1 390	519	3 720	0	6 315	2,0%
Wielkopolskie	2 648	55	153	4 264	1 566	11 104	0	19 790	6,1%
Dolnośląskie	398	1	0	11 331	932	54 460	0	67 122	20,8%
Kujawsko-pomorskie	2 875	23	0	2 927	1 017	9 534	0	16 376	5,1%
Pomorskie	632	8	0	2 589	918	45 643	0	49 790	15,4%
Lubelskie	2 258	34	0	2 139	717	1 606	0	6 754	2,1%
Małopolskie	1 200	0	0	2 993	1 036	4 924	0	10 153	3,2%
Zachodniopomorskie	1 527	0	0	1 670	1 014	6 955	0	11 166	3,5%
Warmińsko-mazurskie	483	2	0	1 638	412	3 098	0	5 633	1,7%
Lubuskie	830	0	0	492	417	4 609	0	6 348	2,0%
Podkarpackie	821	79	0	806	969	551	0	3 226	1,0%
Podlaskie	638	0	0	0	493	13	0	1 144	0,4%
Świętokrzyskie	308	0	0	334	218	8 348	0	9 208	2,9%
Opolskie	237	0	0	255	250	8	0	750	0,2%
Razem	19 604	249	153	45 297	13 024	243 987	0	322 314	100,0%

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości pozabilansowe netto)

Stan na 31 grudnia 2019	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:							Razem	Udział w zaangażowaniu pozabilansowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe		
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej				
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	2 316	102	391	20 804	1 309	69 984	0	94 906	26,4%
Pomorskie	814	0	0	2 473	443	38 518	0	42 248	11,7%
Zachodniopomorskie	1 189	33	152	7 587	1 083	29 605	0	39 649	11,0%
Kujawsko-pomorskie	1 985	17	0	3 240	1 526	30 892	0	37 660	10,5%
Śląskie	2 867	34	0	10 567	1 917	19 806	0	35 191	9,8%
Łódzkie	549	19	0	15 368	947	10 874	0	27 757	7,7%
Dolnośląskie	723	49	0	7 849	740	12 057	0	21 418	5,9%
Wielkopolskie	3 033	120	178	7 196	990	5 522	0	17 039	4,7%
Lubelskie	489	10	0	2 232	462	7 600	0	10 793	3,0%
Małopolskie	1 410	4	0	3 816	797	2 881	0	8 908	2,5%
Warmińsko-mazurskie	872	17	0	1 475	408	4 574	0	7 346	2,0%
Lubuskie	2 161	9	0	2 830	894	28	0	5 922	1,6%
Podlaskie	371	1	0	2 055	217	2 367	0	5 011	1,4%
Podkarpackie	833	31	0	530	766	197	0	2 357	0,7%
Świętokrzyskie	239	1	0	1 583	259	9	0	2 091	0,6%
Opolskie	605	1	0	743	520	13	0	1 882	0,5%
Razem	20 456	448	721	90 348	13 278	234 927	0	360 178	100,0%

Struktura branżowa portfela kredytowego

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne branże. W Banku utrzymuje się dominacja kredytów udzielonych osobom fizycznym.

	Stan na 31 grudnia 2020				Stan na 31 grudnia 2019			
	Wartość bilansowa netto	Wartość pozabilansowa netto	Razem zaangażowanie kredytowe netto	Udział procentowy	Wartość bilansowa netto	Wartość pozabilansowa netto	Razem zaangażowanie kredytowe netto	Udział procentowy
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Osoby fizyczne	4 085 829	78 329	4 164 158	79.2%	4 250 800	125 251	4 376 051	79.7%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	646 200	70 137	716 337	13.7%	563 440	93 090	656 530	12.0%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	17 519	35 611	53 130	1.0%	42 956	56 206	99 162	1.8%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	67 560	0	67 560	1.3%	91 586	0	91 586	1.7%
Zakwaterowanie	47 904	1 995	49 899	1.0%	40 304	20 350	60 654	1.1%
Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	0	45 874	45 874	0.9%	49 870	1	49 871	0.9%
Wynajem i dzierżawa	20 785	2 299	23 084	0.4%	24 316	1 902	26 218	0.5%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	8 815	15 749	24 564	0.5%	20 450	4 569	25 019	0.5%
Pozostała działalność	13 259	52 727	65 986	1.3%	20 656	39 148	59 804	1.1%
Działalność pocztowa i kurierska	0	19 593	19 593	0.4%	0	19 599	19 599	0.4%
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	9 332	0	9 332	0.2%	11 216	62	11 278	0.2%
Edukacja	4 012	0	4 012	0.1%	4 989	0	4 989	0.1%
Razem	4 921 215	322 314	5 243 529	100.0%	5 120 583	360 178	5 480 761	100.0%

Zaangażowanie brutto Banku wobec dziesięciu największych klientów

Stan na 31 grudnia 2020		Zaangażowanie całkowite	Zaangażowanie bilansowe brutto	Zaangażowanie pozabilansowe	Udział w portfelu kredytowym brutto
Nazwa kredytobiorcy	branża wg PKD	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Klient 1	Działalność pocztowa i kurierska	112 590	92 990	19 600	0,9%
Klient 2	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	46 150	0	46 150	0,7%
Klient 3	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	36 000	0	36 000	0,6%
Klient 4	Zakwaterowanie	30 380	28 409	1 971	0,5%
Klient 5	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	25 000	9 156	15 844	0,4%
Klient 6	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	23 835	23 835	0	0,4%
Klient 7	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	20 225	9 847	10 378	0,4%
Klient 8	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	19 879	19 879	0	2,1%
Klient 9	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	17 317	17 317	0	0,3%
Klient 10	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	17 000	0	17 000	0,3%
		348 376	201 433	146 943	6,4%

Stan na 31 grudnia 2019		Zaangażowanie całkowite	Zaangażowanie bilansowe brutto	Zaangażowanie pozabilansowe	Udział w portfelu kredytowym brutto
Nazwa kredytobiorcy	branża wg PKD	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Klient 1	Działalność pocztowa i kurierska	111 695	92 095	19 600	2,0%
Klient 2	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	50 005	50 005	0	0,9%
Klient 3	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	36 000	0	36 000	0,6%
Klient 4	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	32 551	7 250	25 301	0,6%
Klient 5	Zakwaterowanie	31 881	11 432	20 449	0,6%
Klient 6	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	29 554	18 492	11 062	0,5%
Klient 7	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	25 000	20 431	4 569	0,4%
Klient 8	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	22 371	22 371	0	0,4%
Klient 9	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	20 832	6 181	14 651	0,4%
Klient 10	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18 871	18 871	0	0,3%
		378 760	247 128	131 632	6,8%

1) Struktura jakościowa

W ramach stosowanej polityki zarządzania ryzykiem Bank dokonuje podziału portfela na cztery Koszyki:

- Koszyk 1 - ryzyko *defaultu* w horyzoncie *lifetime* nie wzrosło istotnie względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. ECL dla instrumentów finansowych w Koszyku 1 liczony jest w horyzoncie 12 - miesięcznym lub krótszym w przypadku wcześniejszej daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 2 - ryzyko *defaultu* w horyzoncie *lifetime* wzrosło istotnie względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. ECL dla instrumentów finansowych w Koszyku 2 liczony jest w horyzoncie *lifetime* do daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 3 - stan *default* (nadrzędny w stosunku do Koszyka 1 oraz Koszyka 2). ECL dla instrumentów finansowych w *defaultie* liczony w całym okresie oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych,
- Dodatkowo Bank wyodrębnia kategorię POCl (ang. *purchased or originated credit-impaired financial assets*) oznaczającą (zakupiony lub utworzony składnik aktywów finansowych dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Są to instrumenty finansowe udzielone bądź zakupione z głębokim dyskontem i w związku z tym traktowane jako *default* na moment udzielenia. ECL dla takich instrumentów finansowych liczony jest w horyzoncie do daty zapadalności instrumentu finansowego.

Poniższe tabele prezentują podsumowanie powyższych kategorii jakościowych dla poszczególnych aktywów finansowych wg stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku .

A. Struktura jakościowa należności od innych banków

	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto
Stan na 31 grudnia 2020				
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	18 883	0	18 883	100,0%
Razem	18 883	0	18 883	100,0%
Stan na 31 grudnia 2019				
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	20 023	0	20 023	100,0%
Razem	20 023	0	20 023	100,0%

B. Struktura jakościowa inwestycyjnych aktywów finansowych

	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto
31 grudnia 2020				
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 335 521	0	3 335 521	100,0%
Razem	3 335 521	0	3 335 521	100,0%
Stan na 31 grudnia 2019				
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	2 461 364	0	2 461 364	100,0%
Razem	2 461 364	0	2 461 364	100,0%

C. Struktura jakościowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Stan na 31 grudnia 2020	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto	Wartość pozabilansowa brutto	Rezerwa	Wartość pozabilansowa netto	Udział w ekspozycji pozabilansowej netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 524 693	20 598	3 504 095	71,2%	257 170	766	256 404	79,6%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 2)	1 293 253	30 745	1 262 508	25,7%	29 950	212	29 738	9,2%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 3)	599 379	444 767	154 612	3,1%	36 394	222	36 172	11,2%
Razem	5 417 325	496 110	4 921 215	100,0%	323 514	1 200	322 314	100%

Stan na 31 grudnia 2019	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto	Wartość pozabilansowa brutto	Rezerwa	Wartość pozabilansowa netto	Udział w ekspozycji pozabilansowej netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 861 832	20 926	3 840 906	75,0%	246 982	229	246 753	68,6%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 2)	1 173 784	32 668	1 141 116	22,3%	77 920	639	77 281	21,5%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 3)	545 921	407 360	138 561	2,7%	36 340	196	36 144	10,0%
Razem	5 581 537	460 954	5 120 583	100,0%	361 242	1 064	360 178	100%

Kredyty i pożyczki udzielone klientom – wg przeterminowania

Stan na 31 grudnia 2020	Koszyk 1					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	2 793 023	15 838	0	0	0	2 808 861
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 102 823	13 160	0	0	0	1 115 983
- pożyczki hipoteczne	102 899	954	0	0	0	103 853
- kredyty na nieruchomości	1 584 663	1 607	0	0	0	1 586 270
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 638	117	0	0	0	2 755
klienci instytucjonalni	645 843	2 416	0	0	0	648 259
instytucje samorządowe	67 573	0	0	0	0	67 573
Razem brutto	3 506 439	18 254	0	0	0	3 524 693
Odpis	19 581	1 017	0	0	0	20 598
Razem netto	3 486 858	17 237	0	0	0	3 504 095
Pozabilans brutto	256 692	478	0	0	0	257 170
Odpis na pozabilans	762	4	0	0	0	766
Pozabilans netto	255 930	474	0	0	0	256 404

Stan na 31 grudnia 2020	Koszyk 2					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	1 163 659	40 240	9 133	4 246	0	1 217 278
- kredyty w rachunku bieżącym	10 562	98	42	31	0	10 733
- kredyty gotówkowe i ratalne	320 924	21 596	7 683	3 662	0	353 865
- pożyczki hipoteczne	23 952	1 428	258	166	0	25 804
- kredyty na nieruchomości	802 144	16 916	1 112	362	0	820 534
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 077	202	38	25	0	6 342
klienci instytucjonalni	75 664	0	311	0	0	75 975
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0
Razem brutto	1 239 323	40 240	9 444	4 246	0	1 293 253
Odpis	22 010	4 901	2 508	1 326	0	30 745
Razem netto	1 217 313	35 339	6 936	2 920	0	1 262 508
Pozabilans brutto	29 786	104	26	34	0	29 950
Odpis na pozabilans	210	1	0	1	0	212
Pozabilans netto	29 576	103	26	33	0	29 738

Stan na 31 grudnia 2020	Koszyk 3					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	36 455	17 342	8 043	3 330	394 339	459 509
- kredyty w rachunku bieżącym	149	11	7	2	2 131	2 300
- kredyty gotówkowe i ratalne	19 685	9 563	3 669	2 498	341 108	376 523
- pożyczki hipoteczne	2 891	1 143	979	339	25 754	31 106
- kredyty na nieruchomości	13 625	6 589	3 368	473	23 584	47 639
- kredyty w rachunku karty kredytowej	105	36	20	18	1 762	1 941
klienci instytucjonalni	42 005	26	14 708	18 732	64 399	139 870
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0
Razem brutto	78 460	17 368	22 751	22 062	458 738	599 379
Odpis	21 153	6 467	9 547	16 814	390 786	444 767
Razem netto	57 307	10 901	13 204	5 248	67 952	154 612
Pozabilans brutto	36 153	33	32	26	150	36 394
Odpis na pozabilans	63	17	18	16	108	222
Pozabilans netto	36 090	16	14	10	42	36 172

Stan na 31 grudnia 2019	Koszyk 1					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	3 122 669	42 778	0	0	0	3 165 447
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 129 489	23 718	0	0	0	1 153 207
- pożyczki hipoteczne	122 083	3 541	0	0	0	125 624
- kredyty na nieruchomości	1 868 498	15 436	0	0	0	1 883 934
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 599	83	0	0	0	2 682
klienci instytucjonalni	598 531	6 249	0	0	0	604 780
instytucje samorządowe	91 605	0	0	0	0	91 605
Razem brutto	3 812 805	49 027	0	0	0	3 861 832
Odpis	19 682	1 244	0	0	0	20 926
Razem netto	3 793 123	47 783	0	0	0	3 840 906
Pozabilans brutto	245 979	1 003	0	0	0	246 982
Odpis na pozabilans	222	7	0	0	0	229
Pozabilans netto	245 757	996	0	0	0	246 753

Stan na 31 grudnia 2019	Koszyk 2					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	933 610	54 649	18 318	7 995	0	1 014 572
- kredyty w rachunku bieżącym	14 912	452	78	65	0	15 507
- kredyty gotówkowe i ratalne	343 500	33 450	13 501	6 112	0	396 563
- pożyczki hipoteczne	11 305	2 324	1 155	266	0	15 050
- kredyty na nieruchomości	556 979	18 055	3 455	1 484	0	579 973
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 914	368	129	68	0	7 479
klienci instytucjonalni	157 362	1 113	734	3	0	159 212
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0
Razem brutto	1 090 972	55 762	19 052	7 998	0	1 173 784
Odpis	18 961	7 182	4 324	2 201	0	32 668
Razem netto	1 072 011	48 580	14 728	5 797	0	1 141 116
Pozabilans brutto	77 698	143	61	18	0	77 920
Odpis na pozabilans	637	1	1	0	0	639
Pozabilans netto	77 061	142	60	18	0	77 281

Stan na 31 grudnia 2019	Koszyk 3					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	23 224	17 799	6 785	3 989	427 945	479 742
- kredyty w rachunku bieżącym	110	21	35	1	2 880	3 047
- kredyty gotówkowe i ratalne	14 704	7 174	3 952	2 840	366 481	395 151
- pożyczki hipoteczne	1 798	2 914	321	116	28 843	33 992
- kredyty na nieruchomości	6 506	7 643	2 455	995	27 702	45 301
- kredyty w rachunku karty kredytowej	106	47	22	37	2 039	2 251
klienci instytucjonalni	18 140	2 461	0	0	45 578	66 179
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0
Razem brutto	41 364	20 260	6 785	3 989	473 523	545 921
Odpis	8 046	5 330	3 022	2 195	388 767	407 360
Razem netto	33 318	14 930	3 763	1 794	84 756	138 561
Pozabilans brutto	36 138	22	8	8	164	36 340
Odpis na pozabilans	56	13	3	4	120	196
Pozabilans netto	36 082	9	5	4	44	36 144

Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia

Stan na 31 grudnia 2020	Aktywa w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	2 808 861	50 600	18 498	187	969	0	17 529	187
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 115 983	123	16 665	0	0	0	16 665	0
- pożyczki hipoteczne	103 853	153	242	0	116	0	126	0
- kredyty na nieruchomości	1 586 270	42 775	1 514	3	853	0	661	3
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 755	7 549	77	184	0	0	77	184
klienci instytucjonalni	648 259	206 570	7 523	579	4 467	0	3 056	579
instytucje samorządowe	67 573	0	13	0	0	0	13	0
Razem	3 524 693	257 170	26 034	766	5 436	0	20 598	766

Stan na 31 grudnia 2019	Aktywa w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	3 165 447	96 897	17 475	150	1 256	0	16 219	150
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 153 207	431	15 032	0	0	0	15 032	0
- pożyczki hipoteczne	125 624	723	549	2	267	0	282	2
- kredyty na nieruchomości	1 883 934	87 962	1 824	16	989	0	835	16
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 682	7 781	70	132	0	0	70	132
klienci instytucjonalni	604 780	150 085	16 433	79	11 745	0	4 688	79
instytucje samorządowe	91 605	0	19	0	0	0	19	0
Razem	3 861 832	246 982	33 927	229	13 001	0	20 926	229

Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

Stan na 31 grudnia 2020	Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	1 217 278	27 979	27 085	212	2 356	0	24 729	212
- kredyty w rachunku bieżącym	10 733	19 763	510	182	0	0	510	182
- kredyty gotówkowe i ratalne	353 865	122	21 688	0	6	0	21 682	0
- pożyczki hipoteczne	25 804	0	930	0	441	0	489	0
- kredyty na nieruchomości	820 534	2 525	3 838	0	1 909	0	1 929	0
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 342	5 569	119	30	0	0	119	30
klienci instytucjonalni	75 975	1 971	34 449	0	28 433	0	6 016	0
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	1 293 253	29 950	61 534	212	30 789	0	30 745	212

Stan na 31 grudnia 2019	Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	1 014 572	28 713	29 990	347	1 698	0	28 292	347
- kredyty w rachunku bieżącym	15 507	20 764	834	314	0	0	834	314
- kredyty gotówkowe i ratalne	396 563	13	26 055	0	45	0	26 010	0
- pożyczki hipoteczne	15 050	0	571	0	342	0	229	0
- kredyty na nieruchomości	579 973	2 405	2 387	5	1 311	0	1 076	5
- kredyty w rachunku karty kredytowej	7 479	5 531	143	28	0	0	143	28
klienci instytucjonalni	159 212	49 207	14 077	292	9 701	0	4 376	292
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	1 173 784	77 920	44 067	639	11 399	0	32 668	639

Kredyty i pożyczki udzielone klientom dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

Stan na 31 grudnia 2020	Kredyty dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w tym:							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	459 509	359	370 984	212	13 423	0	357 561	212
- kredyty w rachunku bieżącym	2 300	71	1 822	48	0	0	1 822	48
- kredyty gotówkowe i ratalne	376 523	21	310 704	17	183	0	310 521	17
- pożyczki hipoteczne	31 106	0	26 477	0	5 245	0	21 232	0
- kredyty na nieruchomości	47 639	0	30 456	0	7 995	0	22 461	0
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 941	267	1 525	147	0	0	1 525	147
klienci instytucjonalni	139 870	36 035	137 165	10	49 959	0	87 206	10
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	599 379	36 394	508 149	222	63 382	0	444 767	222

Stan na 31 grudnia 2019	Kredyty dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w tym:							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	479 742	327	378 731	189	14 281	0	364 450	189
- kredyty w rachunku bieżącym	3 047	55	2 310	49	0	0	2 310	49
- kredyty gotówkowe i ratalne	395 151	21	316 794	17	70	0	316 724	17
- pożyczki hipoteczne	33 992	0	27 468	0	6 098	0	21 370	0
- kredyty na nieruchomości	45 301	20	30 563	18	8 113	0	22 450	18
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 251	231	1 596	105	0	0	1 596	105
klienci instytucjonalni	66 179	36 013	51 460	7	8 550	0	42 910	7
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	545 921	36 340	430 191	196	22 831	0	407 360	196

Finansowy efekt uwzględnienia odzysku z zabezpieczeń dla należności analizowanych indywidualnie wyniósł na 31 grudnia 2020 roku 50,3 mln zł, natomiast na 31 grudnia 2019 roku wyniósł 47,2 mln zł. Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów i rezerw z tytułu utraty wartości na oczekiwane straty kredytowe byłby wyższy, gdyby przy szacowaniu odpisu i rezerw nie zostały uwzględnione przepływy z zabezpieczeń.

W przypadku portfela należności analizowanych grupowo, w 2019 roku Bank przeprowadził przebudowę modelu parametru LGD (ang. Loss Given Default) w ramach której z szacowanych odzysków Banku wydzielony został komponent odzysków z zabezpieczenia, który jest modelowany odrębnie. Finansowy efekt uwzględnienia odzysku z zabezpieczeń dla należności analizowanych grupowo wyniósł 31 grudnia 2020 roku 49,3 mln zł i na 31 grudnia 2019 roku 35,4 mln zł. Całkowita wartość bilansowa odpisów dla portfela kredytowego Banku wyniosłaby w przypadku nieuwzględniania wartości zabezpieczeń na 31 grudnia 2020 roku 591,2 mln zł i 543,6 mln zł na 31 grudnia 2019 roku.

W roku 2020 zmianie uległa metodyka wyznaczania parametru LGD. Parametr ten został przeliczony na historycznych wartościach bilansowych brutto pomniejszonych o wartość odsetek karnych (uwzględniono tzw. spisania częściowe). Dodatkowo zmianie uległa metodyka wyznaczania parametru LGD dla ekspozycji posiadających zabezpieczenie, polegająca na wyznaczaniu prawdopodobieństwa odzysku zabezpieczeń hipotecznych oraz skorygowaniu wartości oczekiwanej odzysku z części zabezpieczonej o wysokość spłaty do momentu realizacji zabezpieczenia. Działania te skutkowały jednorazowym zmniejszeniem poziomu odpisów o 12,2 mln zł.

Bank wykorzystuje następujące zabezpieczenia i inne elementy prowadzące do poprawy warunków kredytowania:

- a) hipoteka wpisana w księdze wieczystej (KW), na pierwszym miejscu. Dopuszcza się także przyjęcie hipoteki jako zabezpieczenia transakcji kredytowej w przypadku ustanowienia jej na miejscu dalszym wyłącznie w przypadku klientów instytucjonalnych, pod warunkiem uzyskania akceptacji dyrektora zarządzającego Pionem Rzyzka. Stosuje się wpis hipoteki w wysokości 100% wartości transakcji na zabezpieczenie kapitału powiększony, co najmniej o 60% wartości transakcji na zabezpieczenie odsetek, opłat i prowizji oraz kosztów Banku z tytułu niespłacenia przez kredytobiorcę, kredytu/pożyczki w terminie,
- b) cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych,
- c) weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową dla Banku,
- d) w przypadku budowy domu/lokalu – cesja wierzytelności z umowy o budowę domu/lokalu z deweloperem/spółdzielnią mieszkaniową,
- e) przelew środków pieniężnych należących do kredytobiorcy na rachunek Banku – na podstawie art. 102 Prawa bankowego (depozyty i lokaty bankowe),
- f) zastaw rejestrowy wraz z blokadą na prawach wynikających z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i NBP (bony i obligacje skarbowe),
- g) cesja praw z jednostek uczestnictwa w zaakceptowanym przez Bank towarzystwie funduszy inwestycyjnych,
- h) cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w zaakceptowanym przez Bank towarzystwie ubezpieczeń,
- i) zastaw finansowy, zastaw rejestrowy, cesja, kaucja lub blokada na innych produktach inwestycyjnych zatwierdzanych indywidualnie przy podejmowaniu decyzji kredytowej.

Wartość godziwa zabezpieczeń hipotecznych dla ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, będąca wyceną rynkową co do zasady wyznaczona przez rzeczoznawcę wynosiła 6.408,8 mln zł na 31 grudnia 2020 roku oraz 7.551,1 mln zł na 31 grudnia 2019 roku. Wpływ na zmianę wartości zabezpieczeń miały przede wszystkim działania wynikające z przeglądu zabezpieczeń oraz sytuacja pandemiczna w Polsce.

Kredyty restrukturyzowane (*forborne*)

Realizowana wobec wybranych ekspozycji kredytowych restrukturyzacja (ang. forbearance) oznacza wymuszoną zmianę początkowych warunków obowiązującej umowy kredytu na wniosek banku lub kredytobiorcy, spowodowaną brakiem możliwości spłaty kredytu na obecnych warunkach, w związku z wystąpieniem zdarzenia, które spowodowało pogorszenie sytuacji majątkowej kredytobiorcy oraz powstanie zaległości w spłacie kredytu lub wpływa negatywnie na prognozę spłaty kredytu. Celem działań restrukturyzacyjnych jest w szczególności:

- a) dostosowanie warunków spłaty zobowiązań wynikających z transakcji kredytowej do aktualnych możliwości dłużnika do regulowania zobowiązań,
- b) umożliwienie dłużnikowi zrestrukturyzowania zadłużenia bez uruchamiania przez Bank procedur windykacyjnych powodujących natychmiastową wymagalność całości zadłużenia i pogorszenie zdolności do regulowania zobowiązań,
- c) poprawienie pozycji windykacyjnej Banku poprzez przyjęcie dodatkowych zabezpieczeń,
- d) umożliwienie dłużnikowi zrestrukturyzowania zadłużenia po uruchomieniu przez Bank procedur windykacyjnych,
- e) minimalizacja strat Banku.

Bank stosuje następujące formy restrukturyzacji:

- a) zmianę harmonogramu spłat w ramach pierwotnego okresu kredytowania (tj. czasowe obniżenie wysokości raty do kwoty proponowanej przez dłużnika lub wynikającej z posiadanej zdolności do spłaty),
- b) wydłużenie okresu kredytowania,
- c) zmianę terminu spłaty raty,
- d) prolongatę w spłatach,
- e) zmianę zasad oprocentowania,
- f) przejęcie długu przez wstąpienie osoby trzeciej na miejsce dłużnika lub przystąpienie do długu osoby trzeciej,
- g) zmianę algorytmu spłat z malejących na równe,
- h) ustalenie harmonogramu spłat dla limitu w rachunku bieżącym i kredytu rewolwingowego lub malejącego salda wykorzystanej transakcji kredytowej,
- i) zmianę sposobu spłat – najpierw kapitał później odsetki,
- j) czasowe zawieszenie spłat odsetek,
- k) kapitalizację odsetek/kapitału,
- l) ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia transakcji,
- m) konwersję,
- n) przejęcie zabezpieczeń i rozliczenie w ciężar długu,
- o) podpisanie nowej umowy kredytowej/porozumienia na spłatę restrukturyzowanego zadłużenia,
- p) inne działania mające na celu minimalizację strat Banku.

Działania restrukturyzacyjne mogą polegać na podpisaniu nowej umowy kredytowej. Dotyczy to sytuacji, w której poprzednia umowa została wypowiedziana, a obecnie zachodzą przesłanki, że dłużnik odzyskał całkowicie zdolność kredytową. Po uruchomieniu kredyt podlega oznaczeniu jako kredyt zrestrukturyzowany. Transakcje zrestrukturyzowane podlegają rejestracji i objęte są bieżącym monitoringiem. Prawidłowość realizacji warunków aneksu restrukturyzacyjnego/nowej umowy/porozumienia jest monitorowana w szczególności w zakresie zgodności spłaty zadłużenia z terminami i kwotami określonymi w aneksie restrukturyzacyjnym/nowej umowie/porozumieniu. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dla realizacji aneksu restrukturyzacyjnego/nowej umowy/porozumienia, komórka organizacyjna przeprowadzająca monitoring warunków restrukturyzacji podejmuje działania w celu renegotjacji warunków lub przekazania transakcji do windykacji. Rejestr tworzony jest i aktualizowany na bieżąco na podstawie właściwych zapisów w systemach informatycznych Banku. Wyniki monitoringu transakcji objętych restrukturyzacją prezentowane są w okresach kwartalnych na Komitecie Kredytowym Banku. W ramach mechanizmów kontrolnych na koniec każdego kwartału dokonywany jest przegląd oznaczeń transakcji zrestrukturyzowanych.

Restrukturyzacja stanowi przesłankę zdarzenia default, a każda zrestrukturyzowana ekspozycja podlega pomiarowi pod kątem szacowania oczekiwanej straty kredytowej. W przypadku transakcji restrukturyzowanych ponowna klasyfikacja ekspozycji do kategorii ekspozycji, dla których nie są identyfikowane przesłanki zdarzenia default możliwa jest po zastosowaniu 12 miesięcznego okresu kwarantanny, podczas którego przeterminowanie transakcji nie może przekraczać 30 dni na koniec żadnego z miesięcy oraz 24 miesięcznego okresu warunkowego.

Poniżej tabele prezentują wartość kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (forborne) według stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku.

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto, w tym:	5 417 325	5 581 537
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto (forborne):	46 783	50 083
osoby fizyczne:	34 002	37 549
- kredyty gotówkowe i ratalne	25 048	28 032
- pożyczki hipoteczne	2 737	3 041
- kredyty na nieruchomości	6 217	6 476
klienci instytucjonalni:	12 781	12 534
- kredyty w rachunku bieżącym	458	9
- kredyty inwestycyjne	12 323	12 525
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom (forborne):	(6 015)	(6 086)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto (forborne)	40 768	43 997

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto forborne według stosowanych zmian warunków spłaty*	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
- zmiana harmonogramu spłat	39 395	41 960
- wydłużenie okresu kredytowania	42 282	45 057
- karencja w spłacie	21 989	12 467
- zmiana zasad oprocentowania	13 686	2 379
- zmiana zabezpieczenia	1 718	1 851
- przystąpienie do długu	1 689	1 884
- nowa umowa restrukturyzacyjna	1 532	1 328
	122 291	106 926

*Dla jednego kredytu i pożyczki można zastosować kilka zmian warunków spłaty.

Struktura kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) według przesłanki utraty wartości na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku przedstawiała się następująco:

Stan na 31 grudnia 2020	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)			Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości			Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	1 563	17 970	14 469	47	83	5 094	1 516	17 887	9 375	28 778
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 475	13 120	10 453	47	55	4 415	1 428	13 065	6 038	20 531
- pożyczki hipoteczne	88	1 594	1 055	0	(7)	87	88	1 601	968	2 657
- kredyty na nieruchomości	0	3 256	2 961	0	35	592	0	3 221	2 369	5 590
klienci instytucjonalni:	0	0	12 781	0	0	791	0	0	11 990	11 990
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	458	0	0	20	0	0	438	438
- kredyty inwestycyjne	0	0	12 323	0	0	771	0	0	11 552	11 552
Razem	1 563	17 970	27 250	47	83	5 885	1 516	17 887	21 365	40 768

Stan na 31 grudnia 2019	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)			Odpis na oczekiwane straty kredytowe			Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	980	20 769	15 800	15	476	5 426	965	20 293	10 374	31 632
- kredyty gotówkowe i ratalne	631	16 030	11 371	15	492	4 827	616	15 538	6 544	22 698
- pożyczki hipoteczne	44	1 536	1 461	0	(1)	109	44	1 537	1 352	2 933
- kredyty na nieruchomości	305	3 203	2 968	0	(15)	490	305	3 218	2 478	6 001
klienci instytucjonalni:	0	0	12 534	0	0	169	0	0	12 365	12 365
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	9	0	0	6	0	0	3	3
- kredyty inwestycyjne	0	0	12 525	0	0	163	0	0	12 362	12 362
Razem	980	20 769	28 334	15	476	5 595	965	20 293	22 739	43 997

Poniższe tabele prezentują podsumowanie kategorii jakościowych kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) wg stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku.

Stan na 31 grudnia 2020	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Kosztyk 1)	1 563	47	1 516	3.7%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Kosztyk 2)	17 970	83	17 887	43.9%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Kosztyk 3)	27 250	5 885	21 365	52.4%
Razem	46 783	6 015	40 768	100.0%

Stan na 31 grudnia 2019	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Kosztyk 1)	980	15	965	2.2%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Kosztyk 2)	20 769	476	20 293	46.1%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Kosztyk 3)	28 334	5 595	22 739	51.7%
Razem	50 083	6 086	43 997	100.0%

Poniższe tabele prezentują zmianę wartości bilansowych kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

	wartość netto 1 stycznia 2020	wartość brutto ekspozycji ujętych w okresie	wartość brutto ekspozycji wyłączonych w okresie	zmiana należności w okresie	zmiana odpisów aktualizujących w okresie	wartość netto 31 grudnia 2020
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	31 632	6 561	(4 052)	(6 066)	703	28 778
- kredyty gotówkowe i ratalne	22 698	5 783	(3 221)	(5 560)	831	20 531
- pożyczki hipoteczne	2 933	153	(90)	(363)	24	2 657
- kredyty na nieruchomości	6 001	625	(741)	(143)	(152)	5 590
klienci instytucjonalni:	12 365	458	0	(208)	(625)	11 990
- kredyty w rachunku bieżącym	3	458	0	(8)	(15)	438
- kredyty inwestycyjne	12 362	0	0	(200)	(610)	11 552
Razem	43 997	7 019	(4 052)	(6 274)	78	40 768

	wartość netto 1 stycznia 2019	wartość brutto ekspozycji ujętych w okresie	wartość brutto ekspozycji wyłączonych w okresie	zmiana należności w okresie	zmiana odpisów aktualizujących w okresie	wartość netto 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	23 715	8 815	(1 613)	(9 717)	10 432	31 632
- kredyty gotówkowe i ratalne	16 121	7 934	(1 029)	(8 750)	8 422	22 698
- pożyczki hipoteczne	2 918	381	(323)	(699)	656	2 933
- kredyty na nieruchomości	4 676	500	(261)	(268)	1 354	6 001
klienci instytucjonalni:	14 117	0	0	(1 650)	(102)	12 365
- kredyty w rachunku bieżącym	532	0	0	(537)	8	3
- kredyty operacyjne	3	0	0	(8)	5	0
- kredyty inwestycyjne	13 582	0	0	(1 105)	(115)	12 362
Razem	37 832	8 815	(1 613)	(11 367)	10 330	43 997

Wartość przychodów odsetkowych od kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) w 2020 roku i 2019 roku przedstawia się następująco.

	okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	2 423	3 214
- kredyty gotówkowe i ratalne	2 127	2 890
- pożyczki hipoteczne	120	130
- kredyty na nieruchomości	176	194
klienci instytucjonalni:	588	447
- kredyty w rachunku bieżącym	6	1
- kredyty inwestycyjne	582	446
Razem	3 011	3 661

44.2 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań Banku na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i zobowiązań. Źródłem ryzyka płynności może być niedopasowanie strumieni pieniężnych, nagłe wycofanie depozytów przez deponentów, koncentracja źródeł finansowania oraz portfela kredytowego, utrzymywanie nieadekwatnego poziomu portfela aktywów płynnych, ograniczona płynność aktywów, niedotrzymanie zobowiązań przez kontrahentów Banku lub inna nieprzewidziana sytuacja na rynku finansowym.

Utrzymanie odpowiedniego poziomu płynności wiąże się ze znalezieniem optymalnego rozkładu pomiędzy wielkością potrzeb płynnościowych Banku przejawiających się w zapotrzebowaniu na środki finansowe, a wielkością i kosztem utrzymywanych rezerw płynnościowych pozwalających na generowanie nadwyżki środków pieniężnych. Celem zatem zarządzania ryzykiem płynności Banku jest bilansowanie wpływów i wypływów środków z transakcji bilansowych i pozabilansowych w celu zapewnienia efektywnych kosztowo źródeł finansowania, generowania nadwyżek finansowych i odpowiedniego ich wykorzystania. Bank kształtuje strukturę aktywów i zobowiązań, zapewniającą osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka płynności oraz w ramach zdefiniowanego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko oraz zdefiniowanej w jego ramach tolerancji na ryzyko płynności określonej przez Zarząd Banku.

Bank kieruje się m.in. następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem płynności:

- utrzymywany jest akceptowalny poziom płynności, którego podstawą jest utrzymanie odpowiedniego zasobu aktywów płynnych,
- główne źródło finansowania aktywów Banku stanowią stabilne środki finansowania,
- podejmowane są działania w celu utrzymywania poziomu ryzyka płynności w ramach przyjętego profilu ryzyka,
- nadzorcze miary płynności utrzymywane są powyżej ustalonych limitów.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których określone są metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka płynności. W regulacjach tych określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem płynności.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad zgodnością polityki w zakresie zarządzania płynnością ze strategią i planem finansowym oraz definiuje apetyt na ryzyko płynności. Z kolei Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania płynnością oraz monitorowanie efektywności tego procesu. Zarządza on kierunkowo płynnością oraz ustala, w oparciu o przyjęty apetyt na ryzyko płynności, tolerancję na ryzyko płynności, jak również zatwierdza rodzaje i wysokości wewnętrznych limitów i progów ostrzegawczych dla poszczególnych miar płynności. Bezpośredni nadzór nad ryzykiem płynności sprawuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Odpowiada on m.in.: za strategię finansowania Banku, zatwierdza rodzaje i wysokości wewnętrznych limitów i progów ostrzegawczych dla miar płynności, monitoruje poziom nadzorczych miar płynności w trybie dziennym, ustala wysokość korekt stawek transferowych w ramach systemu wewnętrznych funduszy, sprawuje bezpośredni nadzór i kontrolę nad poziomem płynności w przypadku uruchomienia planu awaryjnego płynności. Za pomiar oraz raportowanie ryzyka płynności odpowiada Departament Ryzyka Finansowego. Operacyjne zarządzanie ryzykiem płynności jest umiejscowione w Departamencie Skarbu w zakresie płynności krótkoterminowej oraz w Departamencie Kontrolingu w zakresie płynności średnio- oraz długoterminowej.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania ryzykiem płynności, zgodnych z najlepszą praktyką bankową, Bank co najmniej raz w roku dokonuje przeglądu oraz weryfikacji zasad oraz procedur, w tym także wewnętrznych limitów płynności.

W celu określenia poziomu ryzyka płynności Bank wykorzystuje różne metody jego pomiaru i oceny, w tym:

- metodę kontraktowej i urealnionej luki płynności,
- badanie stabilności i koncentracji bazy depozytowej,
- metodę nadwyżki aktywów płynnych nad pasywami niestabilnymi,
- limity strukturalne,
- testy warunków skrajnych.

W ramach monitorowania ryzyka płynności Bank przeprowadza szereg testów warunków skrajnych. Na bazie dziennej Bank przeprowadza standardowe testy warunków skrajnych dla dwóch horyzontów czasowych (7 dni oraz 1 miesiąca)

dla trzech różnych rodzajów scenariuszy („Run-na-Bank”, „Kryzys Rynkowy”, „Scenariusz Połączony”), które są analizowane w dwóch wariantach („dotkliwym” oraz „mniej dotkliwym”).

Poniższa tabela przedstawia wyniki standardowych dziennych testów warunków skrajnych (pozostająca nadwyżka płynności) Banku wg stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku i dostosowanych do wymogów stawianych instytucjom kredytowym przez znowelizowaną Rekomendację P.

Stan na 31 grudnia 2020		Rodzaj Scenariusza		
Horyzont czasowy	Wariant	Run-na-Bank	Kryzys Rynkowy	Scenariusz Połączony
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
1 miesiąc	Scenariusz dotkliwy	1 706 527	2 064 351	1 871 662
	Scenariusz mniej dotkliwy	2 150 033	2 535 320	2 485 714
7 dni	Scenariusz dotkliwy	1 804 849	1 939 283	1 889 676
	Scenariusz mniej dotkliwy	2 270 110	2 523 149	2 306 561

Stan na 31 grudnia 2019		Rodzaj Scenariusza		
Horyzont czasowy	Wariant	Run-na-Bank	Kryzys Rynkowy	Scenariusz Połączony
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
1 miesiąc	Scenariusz dotkliwy	988 708	1 285 880	1 057 283
	Scenariusz mniej dotkliwy	1 332 430	1 559 933	1 449 942
7 dni	Scenariusz dotkliwy	1 246 559	1 360 728	1 250 738
	Scenariusz mniej dotkliwy	1 642 591	1 730 407	1 511 280

W scenariuszu „Run-na-Bank” podstawowym elementem będącym podstawą analizy jest utrata zaufania uczestników rynku do Banku przejawiająca się w wypływie środków klientów poprzez zwiększony poziom nieodnawiania niezabezpieczonego finansowania oraz wypływ części środków, których kontraktowy termin wymagalności przypada poza horyzont danego scenariusza. Poziom wypływu środków klientów jest zależny od rodzaju kontrahenta, ale również typu środków oraz cech produktów, których dotyczą (Bank zakłada dla przykładu zwiększone wypływy dla środków internetowych lub produktów posiadających ponadprzeciętne warunki oprocentowania).

W scenariuszu „Kryzys Rynkowy” głównym elementem będącym podstawą analizy jest ograniczenie dostępnego finansowania na rynkach hurtowych oraz spadek wartości aktywów finansowych połączone ze zwiększonym zapotrzebowaniem na środki, zgłaszanym przez klientów poprzez wykorzystywanie udzielonych im zobowiązań pozabilansowych. Dodatkowo w ramach tego scenariusza rozwoju wydarzeń założone zostały restrykcje w wymienialności walut, wystąpienie warunków skrajnych w wielu walutach równocześnie oraz ograniczenie wielkości środków dostępnych w sektorze bankowym, co przekłada się również na wypływ środków klientów w związku z ograniczeniem możliwości kredytowania się przez klientów w sektorze.

„Scenariusz Połączony” stanowi kombinację obu powyższych scenariuszy, w szczególności zakłada on wystąpienie scenariusza „Kryzysu Rynkowego” (szoku systemowego) i wystąpienie ponadprzeciętnych problemów Banku jednocześnie z pojawiającymi się zwiększonymi odpływami środków klientów.

Standardowe testy warunków skrajnych opisane powyżej są dodatkowo uzupełniane o analizy wrażliwości, które badają wpływ zmiany przyjętych założeń na wynik każdego ze scenariuszy. Uzupełnieniem standardowych testów warunków skrajnych są historyczne testy warunków skrajnych, które pozwalają zarówno na monitorowanie zagrożenia w dodatkowych horyzontach czasowych (od kilku dni do 1 roku), jak również o różnej sile natężenia warunków stresowych. Dopełnieniem powyższych analiz są przeprowadzane w okresach kwartalnych odwrotne testy warunków skrajnych, które polegają na określaniu znacząco negatywnego rezultatu, a następnie ustalaniu przyczyn i skutków, które mogłyby do niego doprowadzić. Przynajmniej w okresach rocznych Bank przeprowadza również wewnętrzne kompleksowe testy warunków skrajnych, w których analizuje się wpływ warunków skrajnych na sytuację finansową, płynnościową oraz kapitałową w celu zaplanowania ewentualnych działań nakierowanych na ograniczenie negatywnego wpływu scenariuszy sytuacji kryzysowych.

Testy warunków skrajnych w Banku wykorzystane są do określenia zapotrzebowania Banku na aktywa płynne zarówno w ramach bieżącej działalności, jak również w ramach opracowywania planów finansowych, gdzie minimalna wielkość

aktywów płynnych jest definiowana m.in. poprzez prognozy scenariuszy testów warunków skrajnych. Przeprowadzane testy warunków skrajnych dostarczają dodatkowych informacji w zakresie stopnia podatności Banku na zakłócenia powodowane przez czynniki podlegające analizom, a także wykorzystywane są w procesie ustalania wielkości limitów w zakresie ryzyka płynności.

W powiązaniu ze standardowymi testami warunków skrajnych dla ryzyka płynności Bank opracował zestaw Wskaźników Wczesnego Ostrzegania dla identyfikacji zwiększonego ryzyka lub pojawiających się słabych punktów pozycji płynnościowej czy potencjalnego wzrostu zapotrzebowania na płynność. Wskaźniki Wczesnego Ostrzegania identyfikują negatywne trendy, umożliwiają dokonanie oceny ryzyka i ewentualne podjęcie działań redukujących ekspozycję Banku na nowopowstałe ryzyko. Zatem nie tylko same wyniki przeprowadzanych testów warunków skrajnych, ale również i zmiany w czynnikach ryzyka w nich zawartych stanowią element aktywacyjny dla uruchomienia awaryjnych planów Banku w zakresie ryzyka płynności.

W celu ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje limity płynności oraz prognozy ostrzegawcze nałożone na wybrane miary, m.in. na wskaźniki płynności czy niedopasowanie skumulowanych urealnionych przepływów wynikających z aktywów i zobowiązań oraz pozycji pozabilansowych w poszczególnych pasmach czasowych.

Zgodnie z Uchwałą KNF nr 386/2008 z 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności (z późn. zm.) Bank monitoruje oraz przestrzega nadzorczych wskaźników płynności. W 2020 roku Bank spełniał wymagania w zakresie minimalnych poziomów nadzorczych miar płynności wskazanych w powyższej Uchwale KNF.

Począwszy od października 2015 roku Bank zobowiązany jest do utrzymywania minimalnego poziomu w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (tzw. „LCR”), który to obowiązek wynika z rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych wydanego w związku z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012. Minimalny poziom wskaźnika LCR obowiązujący Bank wynosi od 1 stycznia 2018 roku 100%.

Na 31 grudnia 2020 roku wskaźniki płynności kształtowały się w ramach obowiązujących limitów ograniczających ryzyko płynności. Poniższa tabela przedstawia nadzorcze miary płynności obowiązujące wg stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku.

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019	Limit
M3	2.79	2.84	1
M4	1.52	1.33	1
LCR	218%	193%	100%

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko płynności:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku, Departamentu Skarbu i Departamentu Kontrolingu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej Banku, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Bank posiada zdefiniowane plany awaryjnego działania w sytuacji nagłych wahań poziomu bazy depozytowej. Z analizy szybko dostępnych źródeł finansowania wynika, iż w sytuacjach hipotetycznie obniżonej płynności, Bank jest w stanie pozyskać środki w odpowiedniej wysokości, bez uruchamiania, tzw. planów awaryjnych. Na 31 grudnia 2020 roku Bank dysponował wystarczającym zasobem aktywów płynnych, aby przetrwać w sytuacji urzeczywistnienia się sytuacji kryzysowych.

Nadwyżka płynności określona zgodnie ze znowelizowaną Rekomendacją P przedstawiała się następująco:

Nadwyżka płynności	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Podstawowa nadwyżka płynności	3 806 001	2 262 197
Rachunki bieżące w bankach	18 846	19 691
Środki w NBP (ponad rezerwę obowiązkową)	567 342	(126 808)
Dłużne papiery skarbowe	2 884 974	2 369 315
Dłużne papiery NBP	293 994	0
Inne papiery dłużne	40 845	0
Uzupełniająca nadwyżka płynności	0	0
Nadwyżka płynności	3 806 001	2 262 197

Luka kontraktowa po stronie aktywnej charakteryzuje się w przeważającej części długoterminowym profilem, głównie ze względu na pozycje: kredyty udzielone klientom oraz inwestycyjne aktywa finansowe. O ile niemal całość portfela inwestycyjnych aktywów finansowych stanowią płynne papiery emitowane przez Skarb Państwa oraz NBP, które Bank może natychmiast wykorzystać do wygenerowania środków finansowych, to ponad 80% portfela kredytowego Banku przypada na okres powyżej 1 roku. W celu ograniczenia ryzyka wynikającego z takiej struktury portfela kredytowego Bank pozyskuje długoterminowe depozyty od klientów, przeprowadza emisję obligacji własnych oraz koncentruje swoje działania na budowaniu relacji z klientami w zakresie produktów depozytowych bez terminu zapadalności (rachunki bieżące klientów detalicznych) co przekłada się na wysoką stabilność tych środków, a więc długi okres pozostawania w Banku jako stabilne źródło finansowania, co jest uwidocznione w zakresie urealnionej luki płynności.

Na 31 grudnia 2020 roku wskaźniki płynności kształtowały się w ramach obowiązujących limitów ograniczających ryzyko płynności. Niemniej jednak, w trakcie roku 2020 spadek sprzedaży kredytów oraz wzrost środków depozytowych w efekcie wystąpienia pandemii COVID-19, doprowadziły do istotnego zwiększenia utrzymywanych przez Bank aktywów płynnych, co spowodowało przekroczenie górnych poziomów tolerancji w zakresie ryzyka płynności. Sytuacja ta oznacza, że Bank utrzymywał wyższy poziom zabezpieczenia płynności, niż uznał za optymalny w ramach konstrukcji planu finansowego na rok 2020.

Urealnione luki płynności

Poniższa tabela przedstawia urealnione luki płynności Banku wg stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku.

Stan na 31 grudnia 2020	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 6 miesięcy	Od 6 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa bilansowe razem	3 968 611	179 587	318 836	519 682	2 498 928	2 434 592
Zobowiązania bilansowe razem	1 192 054	366 101	358 245	506 585	3 560 007	3 149 616
Luka urealniona bilansowa	2 776 557	(186 514)	(39 409)	13 097	(1 061 078)	(715 024)
Luka skumulowana bilansowa	2 776 557	2 590 043	2 550 634	2 563 731	1 502 652	787 628
Zobowiązania pozabilansowe	28 834	28 088	18 896	42 603	22 482	0
Luka urealniona ogółem	2 747 723	(214 602)	(58 305)	(29 506)	(1 083 561)	(715 024)
Luka skumulowana ogółem	2 747 723	2 533 121	2 474 817	2 445 311	1 361 750	646 726

Stan na 31 grudnia 2019	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 6 miesięcy	Od 6 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa bilansowe razem	2 414 046	216 523	341 397	584 422	2 748 208	3 047 633
Zobowiązania bilansowe razem	669 655	330 549	319 980	496 234	3 456 734	2 797 233
Luka urealniona bilansowa	1 744 391	(114 026)	21 417	88 188	(708 526)	250 400
Luka skumulowana bilansowa	1 744 391	1 630 365	1 651 782	1 739 970	1 031 444	1 281 844
Zobowiązania pozabilansowe	21 833	46 190	45 620	92 388	15 460	0
Luka urealniona ogółem	1 722 558	(160 216)	(24 203)	(4 199)	(723 986)	250 400
Luka skumulowana ogółem	1 722 558	1 562 342	1 538 139	1 533 940	809 954	1 060 354

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Banku według ich daty zapadalności i wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności

Stan na 31 grudnia 2020	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa									
Kasa oraz środki w Banku Centralnym	591 331	0	0	591 331	0	0	0	0	591 331
Należności od innych banków	18 883	0	0	18 883	0	0	0	0	18 883
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	458	458	0	0	0	0	458
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	0	0	0	1 654	0	1 654	0	1 654
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	58 609	95 232	422 688	576 529	1 663 631	2 617 459	4 281 090	63 596	4 921 215
Inwestycyjne aktywa finansowe:	299 993	10 005	260 541	570 539	2 012 501	741 863	2 754 364	10 618	3 335 521
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	299 993	10 005	260 541	570 539	2 012 501	741 863	2 754 364	0	3 324 903
- nieprzznaczane do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0		0	0		10 618	10 618
Pozostałe aktywa finansowe	112 145	64	190	112 399	483	0	483	0	112 882
Aktywa razem	1 080 961	105 301	683 877	1 870 139	3 678 269	3 359 322	7 037 591	74 214	8 981 944
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	3 532	0	487	4 019	1 456	0	1 456	0	5 475

Stan na 31 grudnia 2020	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec innych banków	9 355	0	0	9 355	0	0	0	0	9 355
Zobowiązania wobec klientów	966 004	468 824	676 944	2 111 772	227 329	1 052	228 381	5 894 594	8 234 747
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	0	43 070	98 969	142 039	0	142 039
Pozostałe zobowiązania finansowe	68 078	2 370	6 405	76 853	15 277	2 289	17 566	0	94 419
Zobowiązania razem	1 043 437	471 194	683 349	2 197 980	285 676	102 310	387 986	5 894 594	8 480 560
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	2 248	0	46	2 294	235	0	235	0	2 529

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Banku według ich daty zapadalności i wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności

Stan na 31 grudnia 2019	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa									
Kasa oraz środki w Banku Centralnym	104 235	0	0	104 235	0	0	0	0	104 235
Należności od innych banków	20 023	0	0	20 023	0	0	0	0	20 023
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	85	0	0	85	312	0	312	0	397
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	87 056	90 093	428 803	605 952	1 689 475	2 743 899	4 433 374	81 257	5 120 583
Inwestycyjne aktywa finansowe:	0	0	286 944	286 944	1 603 143	562 659	2 165 802	8 618	2 461 364
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	0	0	286 944	286 944	1 603 143	562 659	2 165 802	0	2 452 746
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0	8 618	8 618
Pozostałe aktywa finansowe	111 209	775	202	112 186	651	0	651	0	112 837
Aktywa razem	322 608	90 868	715 949	1 129 425	3 293 581	3 306 558	6 600 139	89 875	7 819 439
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	93 324	38 614	138 990	270 929	51 385	0	51 385	81 829	404 143

Stan na 31 grudnia 2019	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec innych banków	60 971	0	0	60 971	0	0	0	0	60 971
Zobowiązania wobec klientów	629 256	487 663	838 226	1 955 145	376 886	3 134	380 020	4 712 653	7 047 818
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	0	43 095	98 983	142 078	0	142 078
Pozostałe zobowiązania finansowe	70 534	2 524	6 584	79 642	22 750	1 697	24 447	0	104 089
Zobowiązania razem	760 761	490 187	844 810	2 095 758	442 731	103 814	546 545	4 712 653	7 354 956
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	41 815	0	2 238	44 053	1 397	1 584	2 981	0	47 034

Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

Bank pozyskuje finansowanie mające na celu zabezpieczenie płynności na jego bezpieczny bieżący rozwój przede wszystkim poprzez:

- rozwój bazy depozytowej klientów w obszarze detalicznym jako główny element wzrostu źródeł finansowania,
- depozyty instytucjonalne jako finansowanie uzupełniające.

Ponadto, w zależności od sytuacji rynkowej i popytu na produkty depozytowe, Bank zakłada również możliwość emisji obligacji krótkoterminowych.

Bank prowadzi również działalność w zakresie pozyskiwania finansowania długoterminowego ukierunkowaną na poprawę płynności długoterminowej przede wszystkim poprzez:

- rozwój bazy depozytów długoterminowych od osób prywatnych,
- emisje własnych obligacji długoterminowych.

Mając na celu optymalne dostosowanie struktury terminowej źródeł finansowania do struktury posiadanych aktywów, przy podejmowaniu decyzji co do finansowania, Bank bierze pod uwagę poziomy nadzorczych miar płynności oraz wewnętrznie ustanowione limity płynności.

Struktura źródeł finansowania Banku dostosowana jest do potrzeb wynikających z jego działalności kredytowej. Dywersyfikacja źródeł finansowania wg stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2020	Struktura	31 grudnia 2019	Struktura
	tys. zł	%	tys. zł	%
Zobowiązania klientowskie bez środków Poczty Polskiej i Grupy*	7 651 751	83%	6 867 472	85%
Kapitał własny	633 402	7%	613 393	8%
Obligacje podporządkowane*	100 000	1%	100 000	1%
Pożyczka podporządkowana*	43 000	0%	43 000	1%
Pozostałe zobowiązania	146 623	2%	145 157	2%
Zobowiązania Poczty Polskiej i Grupy Poczty*	595 144	7%	186 513	2%
NBP i inne banki*	0	0%	52 435	1%
Transakcje repo	0	0%	0	0%
Razem	9 169 920	100%	8 007 970	100%

* pozycje obejmują wyłącznie wartości kapitału, natomiast wartości odsetek, ESP oraz rezerw są ujęte z pozycji *Pozostałe zobowiązania*, dodatkowo w pozycji *Zobowiązania klientowskie bez środków Poczty Polskiej i Grupy* ujęte są środki MoneyGram

44.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku). Ryzyko rynkowe dotyczy pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych. W Banku ryzyko rynkowe dzieli się na ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe i ryzyko korekty wyceny kredytowej (ryzyko CVA - ang. Credit Valuation Adjustment) i ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych oraz ryzyko koncentracji kapitałowej.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest optymalizowanie procesu zarządzania ekspozycjami przy jednoczesnej ochronie wyniku finansowego.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których są określone cele zarządzania ryzykiem rynkowym, metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka rynkowego. W regulacjach tych określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania ryzykiem rynkowym, zgodnych z najlepszą praktyką bankową Bank dokonuje corocznego przeglądu obowiązujących zasad i procedur.

W Banku występuje organizacyjne wyodrębnienie jednostek odpowiedzialnych za kontrolę, monitorowanie oraz zarządzanie ryzykiem rynkowym.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są z podziałem na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej, ryzyko stopy procentowej księgi handlowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko instrumentów pochodnych i papierów kapitałowych.

Dzienne raporty służą do zarządzania operacyjnego ryzykiem rynkowym, natomiast raporty okresowe sporządzane są w celach zarządczych.

Bank zawiera transakcje pochodne na małą skalę, a transakcje IRS rozliczane są za pośrednictwem KDPW_CCP. Wymóg kapitałowy z tytułu CVA wyniósł 0 na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 11 tys. zł na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych i koncentracji kapitałowej jest w opinii Banku nieznaczące i dotyczyło posiadanych przez Bank udziałów Swift oraz akcji uprzywilejowanych serii A i C zamiennych na akcje zwykłe serii A Visa Inc., które są wynikiem części zapłaty za akcje Visa Europe. Wartość posiadanych papierów kapitałowych została zaprezentowana w nocie 24 Inwestycyjne aktywa finansowe.

W 2016 roku Bank rozpoczął stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank nie posiadał relacji zabezpieczających ustanowionych w ramach rachunkowości zabezpieczeń. W styczniu 2020 roku Bank zawiązał nowe powiązanie w ramach rachunkowości zabezpieczeń dla portfela kredytów gotówkowych opartych na stawce WIBOR 6M z wykorzystaniem transakcji IRS na kwotę 25 mln zł.

44.4. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz kapitały Banku z powodu niekorzystnych zmian stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania – polegającego na niedopasowaniu wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych, ryzyko to wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, w tym przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
- ryzyka bazowego – wynikającego z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych produktów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- ryzyka krzywej dochodowości – polegającego na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszonymi do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,
- ryzyka opcji klienta – powstającego, gdy klient zmienia wielkość i harmonogram przepływów gotówkowych aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych, do czego ma prawo zgodnie z umową kredytową lub depozytową, bez ponoszenia dodatkowych kosztów oraz z różnymi typami instrumentów dłużnych zawierających opcje typu *call* lub *put*, dające możliwość np. wcześniejszego wykupu instrumentu.

Bank dostosowuje zarządzanie ryzykiem stopy procentowej do rodzaju i skali prowadzonej działalności. W Banku ryzyko stopy procentowej dzieli się na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej i księgi handlowej.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest kształtowanie struktury aktywów i zobowiązań, zapewniające ochronę wartości bieżącej oraz wyniku odsetkowego Banku dla księgi bankowej, a także uzyskiwanie korzyści finansowych poprzez zawieranie transakcji w instrumentach stopy procentowej na własny rachunek w ramach księgi handlowej, przy zaakceptowanym poziomie ryzyka stopy procentowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, które określają między innymi metody:

- identyfikacji ryzyka,
- wyliczania miar ryzyka (pomiar ryzyka),
- limitowania ekspozycji na ryzyko – określanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- monitorowania pozycji i zmian w poszczególnych księgach, portfelach oraz poziomu wykorzystania limitów,
- raportowania ekspozycji na ryzyko,
- zabezpieczania ekspozycji narażonej na ryzyko stopy procentowej.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej księgi bankowej dokonywane jest m.in. za pomocą następujących miar ryzyka:

- BPV (ang. *Basis Point Value*) – oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
- NII (ang. *net interest income*) – oznacza zmianę wyniku odsetkowego netto będącą różnicą między przychodami i kosztami odsetkowymi przy założonym poziomie zmiany stopy procentowej,
- wartości luki BPV w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- *Duration* – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
- wskaźników przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów.

Z kolei pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej księgi handlowej dokonywane jest m.in. za pomocą następujących miar ryzyka:

- BPV oraz wartości luki BPV w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- wartości zagrożonej (VaR).

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości, a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku. Bank w ramach testów warunków skrajnych dokonuje pomiaru swojej ekspozycji z wykorzystaniem zestawu różnych scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej. Bank wykorzystuje scenariusze zakładające m.in.:

- nagłe równoległe przesunięcie w górę i w dół krzywej dochodowości na różną skalę,
- nagłe nachylenia i zmiany kształtu krzywej dochodowości (np. rosnące/spadające/niezmienione krótkoterminowe stopy procentowe, kiedy średnioterminowe lub długoterminowe stopy procentowe zmieniają się w innym tempie lub nawet w przeciwnym kierunku),
- ryzyko bazowe (w tym wynikające ze zmian w relacjach między najważniejszymi stopami rynkowymi),
- potencjalne zmiany w zachowaniu różnych rodzajów aktywów lub zobowiązań w ramach zakładanych scenariuszy.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej i księgi handlowej:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Na potrzeby wyliczenia miar ryzyka księgi bankowej wartość bieżąca kredytów i depozytów wyznaczana jest w oparciu o stawki referencyjne wynikające z terminów ich przeszacowania i korekty płynnościowej z wykluczeniem marży komercyjnej realizowanej na produkcie. Dodatkowo wewnętrzne testy warunków skrajnych dla przesunięcia krzywej w dół pokazujące zmianę w wartości bieżącej odbywają się przy założeniu, że oprocentowanie pozycji wrażliwych na ryzyko stopy procentowej nie obniży się poniżej 0%.

W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2019 roku w 2020 poziom ryzyka stopy procentowej Banku mierzonego miarą BPV został obniżony.

Poniższe tabele przedstawiają poziom ryzyka stopy procentowej księgi bankowej (miara BPV i testy warunków skrajnych) według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku.

Zestawienie BPV księgi bankowej

	BPV (1 p.b.)	
	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
księga bankowa	98	164

Wyniki testów warunków skrajnych na +/- 200 p.b. księgi bankowej

	Zmiana wartości bieżącej księgi bankowej	
	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
200 p.b. w dół	(12 237)	(36 289)
200 p.b. w górę	17 483	29 195

W przypadku zmienności wyniku odsetkowego dla potencjalnych zmian stóp procentowych nastąpił w 2020 roku wzrost wrażliwości Banku na potencjalne obniżki stóp procentowych z uwagi na obniżki stóp procentowych, które miały miejsce w I półroczu 2020 roku. Spadki rynkowych stóp procentowych oraz obniżki oprocentowania depozytów zmieniły wrażliwość bilansu na kolejne zmiany ze względu na niesymetryczność zmian oprocentowania aktywów i zobowiązań. W sytuacji kolejnych obniżek stóp procentowych Bank nie posiada przestrzeni do dalszego ograniczenia kosztów odsetkowych przy założeniu, że oprocentowanie depozytów nie spadnie poniżej 0%. Sprawia to, że w 2020 roku nastąpiło przekroczenie apetytu dla zmienności wyniku odsetkowego (NII) ustalonego przez Radę Nadzorczą.

Analiza NII przeprowadzana przez Bank uwzględnia następujące założenia:

- w przypadku spadku stóp: oprocentowanie kredytów nie będzie przekraczało ustawowego oprocentowania maksymalnego a oprocentowanie depozytów (terminowych i rachunków bieżących) nie spadnie poniżej 0%;
- w przypadku wzrostu stóp: dla niewrażliwych rachunków bieżących i oszczędnościowych oprocentowanie nie wzrośnie,
- dla scenariusza spadku stóp procentowych oprocentowanie obligacji skarbowych nie spadnie poniżej 0%.

Poniższa tabela przedstawia wartość miary BPV oraz zmienność rocznego wyniku odsetkowego (NII) dla zmian stóp o +/- 50pb wg stanu na 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku.

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
BPV	98	164
NII +50 p.b.	13 814	12 228
NII -50 p.b.	(30 101)	(15 124)

Poniższa tabela pokazuje zmianę rocznego wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy następujących po dacie bilansowej przy zmianie stóp o +/- 100 p.b. i założonej niezmienności bilansu wg stanu na dzień bilansowy i na 31 grudnia 2019 roku.

	Zmiana rocznego wyniku odsetkowego	
	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
100 p.b. w dół	(60 937)	(34 931)
100 p.b. w górę	27 628	24 455

W I półroczu 2020 roku Bank zawiązał nowe powiązanie w ramach rachunkowości zabezpieczeń w celu eliminacji ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów gotówkowych w złotych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającego ze zmienności rynkowych stóp procentowych w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem. Portfel kredytów indeksowany jest do stopy zmiennej WIBOR 6M. Bank zabezpieczał ryzyko stopy procentowej wynikające ze zmienności przepływów pieniężnych poprzez transakcję *swap* stopy procentowej (IRS) na kwotę 25 mln zł. W ramach transakcji IRS Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 6M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej. Transakcja IRS zawarta została na okres od 21 stycznia 2020 roku do 21 stycznia 2024 roku. W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosuje metodę tzw. „derywatu hipotetycznego”, polegającą na porównaniu zmian wartości godziwej rzeczywistej transakcji zabezpieczającej z wartością godziwą hipotetycznej transakcji pochodnej, której parametry są dopasowane do parametrów pozycji zabezpieczanej.

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego Banku Pocztowego S.A.

za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku
(dane w tysiącach złotych)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Banku sklasyfikowane według kryterium ryzyka stopy procentowej – terminu przeszacowania dla pozycji o oprocentowaniu zmiennym lub terminu zapadalności/wymagalności dla pozycji o oprocentowaniu stałym, według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku.

Stan na 31 grudnia 2020	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	529 166	0	0	0	0	62 165	591 331
Należności od innych banków	17 386	0	0	0	0	1 497	18 883
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	458	458
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	0	0	0	0	1 654	1 654
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 896 236	2 281 453	762 772	7 367	0	(26 613)	4 921 215
Inwestycyjne aktywa finansowe:	355 000	10 000	953 000	1 536 651	317 715	163 155	3 335 521
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	355 000	10 000	953 000	1 536 651	317 715	152 537	3 324 903
- nieprzaznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	10 618	10 618
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	55 710	55 710
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	76 049	76 049
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	2 191	2 191
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	0	0	0	0	0	37 006	37 006
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	129 902	129 902
Razem aktywa	2 797 788	2 291 453	1 715 772	1 544 018	317 715	503 174	9 169 920

Stan na 31 grudnia 2020	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	9 355	0	0	0	0	0	9 355
Zobowiązania wobec klientów	6 942 703	475 667	633 078	188 426	115	(5 242)	8 234 747
Zobowiązania podporządkowane	43 000	50 000	50 000	0	0	(961)	142 039
Rezerwy	0	0	0	0	0	38 863	38 863
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	111 514	111 514
Kapitały	0	0	0	0	0	633 402	633 402
Razem zobowiązania i kapitały	6 995 058	525 667	683 078	188 426	115	777 576	9 169 920
Luka	(4 197 270)	1 765 786	1 032 694	1 355 592	317 600	(274 402)	0
Pozycje pozabilansowe							
Transakcje stopy procentowej:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	Razem tys. zł
Aktywa	0	0	25 000	25 000	0	0	50 000
Zobowiązania	25 000	0	25 000	0	0	0	50 000
Luka	(25 000)	0	0	25 000	0	0	0
Luka razem	(4 222 270)	1 765 786	1 032 694	1 380 592	317 600	(274 402)	0

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2019	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	84 261	0	0	0	0	19 974	104 235
Należności od innych banków	18 320	0	0	0	0	1 703	20 023
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	397	397
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 088 210	2 128 899	866 115	4 741	1	32 617	5 120 583
Inwestycyjne aktywa finansowe:	270 000	0	735 000	1 269 400	105 000	81 964	2 461 364
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	270 000	0	735 000	1 269 400	105 000	73 346	2 452 746
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	8 618	8 618
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	68 469	68 469
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	77 742	77 742
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	1 623	1 623
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	0	0	0	0	0	35 210	35 210
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	118 324	118 324
Razem aktywa	2 460 791	2 128 899	1 601 115	1 274 141	105 001	438 023	8 007 970

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2019	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	8 542	0	0	0	0	52 429	60 971
Zobowiązania wobec klientów	5 485 775	502 890	739 492	317 958	154	1 549	7 047 818
Zobowiązania podporządkowane	43 000	50 000	50 000	0	0	(922)	142 078
Rezerwy	0	0	0	0	0	18 189	18 189
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	125 521	125 521
Kapitały	0	0	0	0	0	613 393	613 393
Razem zobowiązania i kapitały	5 537 317	552 890	789 492	317 958	154	810 159	8 007 970
Luka	(3 076 526)	1 576 009	811 623	956 183	104 847	(372 136)	0
Pozycje pozabilansowe							
Transakcje stopy procentowej:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	Razem tys. zł
Aktywa	0	0	0	25 000	0	0	25 000
Zobowiązania	0	0	25 000	0	0	0	25 000
Luka	0	0	(25 000)	25 000	0	0	0
Luka razem	(3 076 526)	1 576 009	786 623	981 183	104 847	(372 136)	0

44.5 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz poziomu jego kapitałów z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ochrona wyniku finansowego z tytułu różnic kursowych oraz uzyskiwanie korzyści finansowych poprzez zawieranie transakcji walutowych na własny rachunek przy zaakceptowanym poziomie ryzyka. Bank ogranicza poziom ryzyka walutowego poprzez przyjęty przez Radę Nadzorczą apetyt w ramach którego wartość całkowitej pozycji walutowej ma nie przekraczać 2% funduszy własnych

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym mierzy to ryzyko poprzez:

- wyliczanie pozycji całkowitej Banku,
- wyliczanie pozycji w poszczególnych walutach,
- wyliczanie wartości zagrożonej (VaR),
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość narażona na ryzyko (VaR) definiowana jest jako maksymalna strata, którą może ponieść Bank w założonym horyzoncie czasowym, z określonym prawdopodobieństwem. Bank wylicza wartości VaR metodą symulacji historycznej przy założeniu 99,2% przedziału ufności i 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji.

Testy warunków skrajnych będące dopełnieniem miary VaR dla ryzyka walutowego służą określeniu potencjalnej straty, na jaką narażony jest Bank przy wystąpieniu bardzo niekorzystnych (skrajnych) zmian kursów walutowych.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank codziennie monitoruje:

- wartość pozycji w poszczególnych walutach,
- limity ograniczające wartość VaR oraz całkowitą pozycję walutową,
- limity stop-loss ograniczające wartość straty w okresie dziennym, tygodniowym i miesięcznym.

Statystyka miary VaR dla ryzyka walutowego w 2020 roku oraz wg stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku

	Wartość minimalna w 2020 roku	Wartość maksymalna w 2020 roku	Wartość średnia w 2020 roku	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
VaR	267	536	384	536	280

Na dzień 31 grudnia 2020 roku całkowita pozycja walutowa kształtowała się poniżej 2% funduszy własnych, w związku z powyższym Bank nie wyznaczał dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Poniższa tabela przedstawia wartość całkowitej pozycji walutowej oraz miary VaR wg stanu na 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku.

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Całkowita pozycja walutowa	11 043	9 042
VaR 10-dniowy	536	280

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko walutowe:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości pozycji walutowych dla USD, EUR, GBP, CHF w 2020 roku według stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku. Wartość maksymalna, minimalna i średnia zostały przedstawione w odniesieniu do wartości bezwzględnych pozycji (w tys. waluty).

	Wartość minimalna w 2020 roku	Wartość maksymalna w 2020 roku	Wartość średnia w 2020 roku	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
	tys.	tys.	tys.	tys.	tys.
USD	1 804	2 828	2 272	2 828	2 169
EUR	2	3 123	227	(283)	(461)
GBP	0	57	24	20	0
CHF	12	70	47	12	45

W 2020 roku i 2019 roku ryzyko walutowe Banku kształtowało się na niskim poziomie, co wynikało z niewielkiego udziału aktywów i zobowiązań walutowych w sumie bilansowej (poniżej 2%). Wartość całkowitej pozycji walutowej w roku 2019 nie przekraczała poziomu 2% funduszy własnych, natomiast w roku 2020, na przełomie marca i kwietnia, miało miejsce krótkotrwałe przekroczenie poziomu 2% funduszy własnych.

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Banku na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku według podziału walutowego.

Stan na 31 grudnia 2020	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Aktywa	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	532 325	58 539	12 685	432	115	0	0	35	591 331
Należności od innych banków	4 500	5 377	1 165	6 983	1 858	163	38	1 860	18 883
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	458	0	0	0	0	0	0	0	458
Instrumenty finansowe zabezpieczające	1 654	0	0	0	0	0	0	0	1 654
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 913 426	7 789	1 688	0	0	0	0	0	4 921 215
Inwestycyjne aktywa finansowe:	3 324 903	117	25	10 501	2 794	0	0	0	3 335 521
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 324 903	0	0	0	0	0	0	0	3 324 903
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	117	25	10 501	2 794	0	0	0	10 618
Rzeczowe aktywa trwałe	55 710	0	0	0	0	0	0	0	55 710
Wartości niematerialne	76 049	0	0	0	0	0	0	0	76 049
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 191	0	0	0	0	0	0	0	2 191
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	37 006	0	0	0	0	0	0	0	37 006
Pozostałe aktywa	129 838	0	0	64	17	0	0	0	129 902
Razem aktywa	9 078 060	71 822	15 563	17 980	4 784	163	38	1 895	9 169 920

Stan na 31 grudnia 2020	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
	tys. zł	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Zobowiązania	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec innych banków	9 355	0	0	0	0	0	0	0	9 355
Zobowiązania wobec klientów	8 166 452	59 682	12 933	7 336	1 952	5	1	1 272	8 234 747
Zobowiązania podporządkowane	142 039	0	0	0	0	0	0	0	142 039
Rezerwy	38 863	0	0	0	0	0	0	0	38 863
Pozostałe zobowiązania	98 156	13 352	2 893	6	2	0	0	0	111 514
Razem zobowiązania	8 454 865	73 034	15 826	7 342	1 954	5	1	1 272	8 536 518
Kapitały	633 402	0	0	0	0	0	0	0	633 402
Razem pasywa	9 088 267	73 034	15 826	7 342	1 954	5	1	1 272	9 169 920
Zaangażowanie netto	(10 207)	(1 212)	(263)	10 638	2 830	158	37	623	0
Pozycje pozabilansowe	311 570	(92)	(20)	(13)	(3)	(107)	(25)	(256)	311 102
Aktywa	322 222	1 292	280	0	0	0	0	0	323 514
Pasywa	10 652	1 384	300	13	3	107	25	256	12 412
Luka	301 363	(1 304)	(283)	10 625	2 827	51	12	367	311 102

Stan na 31 grudnia 2019	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Aktywa	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	86 626	17 160	4 030	415	109	0	0	34	104 235
Należności od innych banków	6 460	2 497	586	5 849	1 540	260	66	4 957	20 023
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	397	0	0	0	0	0	0	0	397
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 090 178	30 405	7 140	0	0	0	0	0	5 120 583
Inwestycyjne aktywa finansowe:	2 452 745	108	25	8 511	2 241	0	0	0	2 461 364
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	2 452 746	0	0	0	0	0	0	0	2 452 746
- nieprzaznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	108	25	8 510	2 241	0	0	0	8 618
Rzeczowe aktywa trwale	68 469	0	0	0	0	0	0	0	68 469
Wartości niematerialne	77 742	0	0	0	0	0	0	0	77 742
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 623	0	0	0	0	0	0	0	1 623
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	35 210	0	0	0	0	0	0	0	35 210
Pozostałe aktywa	117 549	775	182	0	0	0	0	0	118 324
Razem aktywa	7 936 999	50 945	11 963	14 775	3 890	260	66	4 991	8 007 970

Stan na 31 grudnia 2019	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Zobowiązania	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec innych banków	60 971	0	0	0	0	0	0	0	60 971
Zobowiązania wobec klientów	7 007 042	30 365	7 130	6 186	1 629	86	22	4 139	7 047 818
Zobowiązania podporządkowane	142 078	0	0	0	0	0	0	0	142 078
Rezerwy	18 189	0	0	0	0	0	0	0	18 189
Pozostałe zobowiązania	111 335	14 174	354	6	2	0	0	6	125 521
Razem zobowiązania	7 339 615	44 539	7 484	6 192	1 631	86	22	4 145	7 394 577
Kapitały	613 393	0	0	0	0	0	0	0	613 393
Razem zobowiązania	7 953 008	44 539	7 484	6 192	1 631	86	22	4 145	8 007 970
Zaangażowanie netto	(16 009)	6 406	4 479	8 583	2 259	174	44	846	0
Pozycje pozabilansowe	356 680	(21 293)	(5 000)	0	0	0	0	0	335 387
Aktywa	361 242	0	0	0	0	0	0	0	361 242
Pasywa	4 562	21 293	5 000	0	0	0	0	0	25 855
Luka	340 671	(14 887)	(521)	8 583	2 259	174	44	846	335 387

Pochodne instrumenty finansowe

Bank nie jest aktywnym uczestnikiem rynku instrumentów pochodnych. W ramach operacji wykonywanych przez Bank zawierane są transakcje pochodne w celach zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej i dotyczą one transakcji IRS, OIS i FRA w PLN oraz transakcji FX SWAP. W 2020 roku oraz 2019 roku Bank nie zawierał spekulacyjnych transakcji pochodnych na własny rachunek oraz transakcji pochodnych z klientami.

Bank codziennie wycenia instrumenty pochodne wykorzystując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Podstawą wyceny są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe. Skala zawieranych transakcji na instrumentach pochodnych jest niewielka i dotyczy głównie transakcji zawieranych z bankami posiadającymi ratingi inwestycyjne lub poprzez KDPW CCP (transakcje IRS, OIS i FRA w PLN). Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank posiadał 2 transakcje IRS na łączną kwotę 50 mln zł rozliczane przez KDPW_CCP. W przypadku transakcji zawartych z bankiem nieposiadającym ratingu inwestycyjnego, Bank w wycenie instrumentów pochodnych uwzględnia ryzyko kredytowe kontrahenta. Wartość korekty CVA stosowanej przez Bank polega na przesunięciu krzywej dyskontującej płatności do otrzymania o stałą marżę. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank nie posiada transakcji dla których stosuje korektę CVA.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji w instrumentach pochodnych:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wycenę instrumentów pochodnych o założone zmiany krzywej dochodowości.

44.6 Ryzyko operacyjne

Bank określa pojęcie ryzyka operacyjnego jako ryzyko poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji, którymi zarządza się odrębnie, natomiast uwzględnia ryzyko prawne.

Zgodnie z przyjętymi założeniami w Banku funkcjonuje struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmująca wszystkie komórki organizacyjne, Oddziały, Placówki i Mikrooddziały. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez wszystkich dyrektorów w podległych im komórkach organizacyjnych i lokalizacjach.

W ramach bieżącego zarządzania podejmowane są działania mające na celu ocenę skali występującego ryzyka, ograniczenie skutków występujących zdarzeń oraz redukcję możliwości wystąpienia ryzyka w przyszłości. Nadzór nad całościowym procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Zarząd Banku, a Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad realizacją postanowień oraz monitorowanie przestrzegania strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym stanowiącej element Strategii zarządzania ryzykiem. Funkcją opiniodawczą w zakresie podejmowanych działań mających wpływ na ryzyko operacyjne pełni Komitet Ryzyka Operacyjnego. Funkcja koordynowania procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym została umiejscowiona w Pionie Ryzyka.

Każdy pracownik w ramach swojego stanowiska pracy identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego, które są rejestrowane w dedykowanej do tego celu bazie danych. Zdarzenia są na bieżąco weryfikowane przez tzw. menadżerów ryzyka operacyjnego oraz monitorowane przez komórkę koordynującą zarządzanie ryzykiem operacyjnym w skali całego Banku. Monitorowanie zagrożeń pozwala na podejmowanie działań w zakresie ograniczania skutków zdarzeń oraz wdrażania dodatkowych mechanizmów kontrolnych. Bank nieustannie optymalizuje procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach struktur Banku oraz w obszarze współpracy z Poczta Polska jak również z podmiotami zewnętrznymi świadczącymi usługi outsourcingowe powierzone na gruncie ustawy Prawo bankowe.

Rada Nadzorcza Banku, Komitet Ryzyka Rady Nadzorczej, Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego otrzymują cykliczne raporty dotyczące ryzyka operacyjnego.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym zgodnych z najlepszą praktyką bankową, Bank dodatkowo dokonuje corocznego przeglądu między innymi procedur związanych z realizacją Zasad Polityki bezpieczeństwa Banku Pocztowego S.A., w tym przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy, przeciwdziałaniu przestępczości, zasad organizacji ochrony zasobów, zarządzania ciągłością działania, ochrony danych osobowych, informacji niejawnych i tajemnicy przedsiębiorcy oraz zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych.

45. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym, niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i ryzyka podejmowanego przez Bank.

Mając na uwadze powyższy cel Bank regularnie:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza ryzykami istotnymi,
- wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- alokuje kapitał wewnętrzny na obszary biznesowe,
- przeprowadza testy warunków skrajnych,
- porównuje potrzeby kapitałowe z posiadaniem poziomem kapitałów własnych,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania Strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty w celu bieżącego monitorowania adekwatności kapitałowej:

- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz dla Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku poziom współczynnika wypłacalności TCR i, współczynnika kapitału Tier 1 oraz wewnętrznego współczynnika wypłacalności Banku kształtował się powyżej wymaganego minimalnego poziomu regulacyjnego. W związku z uchynieniem przez Ministra Finansów z dniem 19 marca 2020 roku obowiązku stosowania przez instytucje bufora ryzyka systemowego, minimalny poziom regulacyjny dla współczynnika wypłacalności TCR na koniec grudnia 2020 roku wynosi 10,5%, natomiast dla współczynnika Tier 1 wynosi 8,5%.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania kapitałowego zgodnych z najlepszą praktyką bankową, Bank dokonuje corocznego przeglądu obowiązujących zasad i procedur.

Fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Dla celów wyznaczania funduszy własnych Bank stosuje metody wynikające z Rozporządzenia CRR. Fundusze własne Banku składają się z funduszy podstawowych Tier 1 (CET1) oraz funduszy Tier 2 w ujęciu jednostkowym (Bank na mocy przepisów Rozporządzenia CRR zwolniony jest z ustalenia wymogów kapitałowych na poziomie skonsolidowanym).

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku fundusze podstawowe Tier 1 Banku obejmowały:

- instrumenty kapitałowe spełniające warunki, o których mowa w Rozporządzeniu CRR,
- agio emisyjne związane z instrumentami, o których mowa w punkcie powyżej,
- zyski zatrzymane, w tym zyski z bieżącego okresu w części uznanej i potwierdzonej przez właściwy organ,
- skumulowane inne całkowite dochody,
- kapitały rezerwowe,
- fundusz ogólnego ryzyka,

i uwzględniały korekty z tytułu:

- wartości niematerialnych według ich wyceny bilansowej,
- filtrów ostrożnościowych,
- oraz zastosowanie MSSF9 w zakresie oczekiwanych strat kredytowych w okresie stosowania przepisów przejściowych.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku fundusze Tier 2 Banku stanowiły środki pieniężne pochodzące z uzyskanej w 2014 roku pożyczki podporządkowanej w kwocie 43 mln zł udzielonej przez Poczta Polską S.A. oraz dwóch emisji obligacji podporządkowanych po 50 mln zł każda (przeprowadzonych odpowiednio w 2016 roku oraz 2017 roku). Po zakończeniu okresu sprawozdawczego Bank w dniu 15 stycznia 2021 roku dokonał spłaty pożyczki podporządkowanej w związku z zakończeniem okresu określonego w umowie.

W odniesieniu do danych dotyczących okresu porównywalnego tj. 31 grudnia 2019 roku, Bank zastosował wytyczne EBA z roku 2020 dotyczące ujmowania podzielonego wyniku z lat ubiegłych.

Fundusze własne	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Kapitał podstawowy Tier 1	623 014	586 751
Opłacone instrumenty kapitałowe	128 278	128 278
Agio	127 111	127 111
Zyski zatrzymane, w tym:	(9 173)	0
- strata bieżącego okresu	(9 173)	0
Skumulowane inne całkowite dochody	39 322	10 140
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I*	44 111	53 563
Kapitał rezerwowy	220 795	220 795
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	127 069	127 069
Inne wartości niematerialne ***	(50 169)	(77 742)
Dodatkowe korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	(4 330)	(2 463)
Kapitał uzupełniający Tier 2	100 330	108 944
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier 2	100 330	108 944
Fundusze własne	723 344	695 695

* wynikające z zastosowania MSSF 9 w okresie przejściowym

** Bank zastosował przepisy Rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/2176 z dnia 12 listopada 2020 r. w wyniku, czego pozycja innych wartości niematerialnych różni się od wartości wykazanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej o wartości ostrożnie wycenianych aktywów będących oprogramowaniem

Wymogi kapitałowe	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
	tys. zł	tys. zł
Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie, w tym dla ekspozycji	278 828	282 227
z wagą ryzyka 2%	4	1
z wagą ryzyka 10%	0	136
z wagą ryzyka 20%	2 319	1 791
z wagą ryzyka 35%	68 804	69 935
z wagą ryzyka 50%	160	0
z wagą ryzyka 75%	94 312	101 525
z wagą ryzyka 100%	87 432	92 774
z wagą ryzyka 150%	18 382	9 014
z wagą ryzyka 250%	7 401	7 042
z tytułu wkładu do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania	14	8
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	44 042	43 178
Całkowity wymóg kapitałowy	322 870	325 405
Współczynnik wypłacalności	17,9%	17,1%
Tier 1	15,4%	14,4%

W związku z dostosowaniem wyliczeń regulacyjnych wymogów kapitałowych uwzględniających przepisy przejściowe dotyczące złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9, fundusze własne Banku wyliczane dla potrzeb adekwatności kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2020 roku są wyższe o 44mln zł w porównaniu z wyliczeniami funduszy własnych nieuwzględniających rozwiązań przejściowych.

Poniższa tabela prezentuje wpływ stosowanych przepisów przejściowych na wskaźniki kapitałowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz okresy poprzednie.

Fundusze własne		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
		tys. zł	tys. zł
Dostępny kapitał (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET 1)	623 014	586 751
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET 1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	578 902	533 188
3	Kapitał Tier 1	623 014	586 751
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	578 902	533 188
5	Łączny kapitał	723 344	695 695
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	679 232	642 132
Aktywa ważone ryzykiem			
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	4 035 876	4 067 568
8	Aktywa ważone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	4 003 385	4 036 431
Współczynniki kapitałowe			
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)		14.4%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	15.4%	13.2%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,5%	14.4%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	15.4%	13.2%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,5%	17.1%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	17.9%	15.9%
Wskaźnik dźwigni finansowej			
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	9 426 533	8 165 184
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	6.6%	7.2%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	6,2%	6.6%

Podpisy wszystkich członków Zarządu

11 marca 2021 roku Jakub Słupiński Wiceprezes Zarządu
p.o. Prezesa Zarządu

11 marca 2021 roku Michał Leski Członek Zarządu

11 marca 2021 roku Marcin Ledworowski Członek Zarządu

11 marca 2021 roku Piotr Piechota Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

11 marca 2021 roku Monika Kruczek Dyrektor Departamentu
Rachunkowości